

PRAVILNIK O MINIMALNIM UVJETIMA ZA PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA
(pročišćeni tekst, Narodne novine, broj 40/14, 66/15, 56/20 i 28/21)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se minimalni uvjeti za pružanje socijalnih usluga (u daljnjem tekstu: usluga) i način rada povjerenstva koje ispituje njihovo ispunjavanje.

Članak 2.

(1) Minimalni uvjeti za pružanje usluga uključuju:

- minimalne uvjete prostora i opreme za pružanje usluga
- vrstu, te minimalni sadržaj i opseg usluge u odnosu na pojedinu korisničku skupinu
- strukturu i trajanje neposrednog stručnog rada s korisnicima, strukturu i trajanje ostalih poslova te uvjete i minimalni broj stručnih i drugih radnika za pojedinu uslugu.

(2) Minimalni opseg usluga, pripadajuća klasifikacijska oznaka i minimalni broj stručnih i drugih radnika za pojedinu uslugu koja se neposredno pruža korisniku propisan je u Prilogu I. Katalog socijalnih usluga koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na muški i na ženski rod, bez obzira na to u kojem se rodu koristili.

Članak 3.

Djelatnost i vrsta pružatelja usluga, te uvjeti prostora, opreme, stručnih i drugih radnika određuju se prema korisničkim skupinama kojima se pružaju usluge.

Članak 4.

Usluge se pružaju korisnicima poštujući etička načela i pravila svake struke.

II. ZAJEDNIČKI MINIMALNI UVJETI ZA PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA

2.1. Zajednički uvjeti prostora

2.1.1. Zajednički uvjeti prostora za pružanje usluga u prostoru pružatelja usluga

Članak 5.

Zgrada za pružanje usluga u prostoru pružatelja usluga, smatra se onom zgradom u čijim se prostorima usluga provodi u cijelosti, odnosno u kojoj korisnici borave u svrhu korištenja socijalne usluge, osim za organizirano stanovanje i obiteljski dom.

Članak 6.

(1) Zgrada u kojima se nalaze prostorije u kojima se pružaju usluge mora ispunjavati uvjete sukladno posebnim propisima iz područja graditeljstva kao zgrada javne namjene te mora imati potrebne isprave za valjanu uporabu i održavanje građevine sukladno posebnim propisima i to dokaz o legalnosti objekta (uporabna dozvola, rješenje o legalizaciji, rješenje o izvedenom stanju).

(2) Pored uvjeta iz stavka 1. ovoga članka pružatelj usluga treba ispunjavati sljedeće uvjete:

– prostorije danju moraju biti osvijetljene prirodnim izvorom svjetlosti, a noću umjetnim izvorom svjetlosti koji osigurava dobru vidljivost u svim prostorijama

– osigurati zaštitu od izravnog prodiranja sunčevih zraka u spavaonicama i prostorijama u kojima se zadržavaju korisnici i radnici, a u spavaonicama treba osigurati mogućnost zamračenja

– u prostorijama u kojima se zadržavaju korisnici i radnici u pravilu se osigurava prirodno prozračivanje, iznimno u prostorijama s nedovoljnim prirodnim prozračivanjem potrebno je osigurati mehaničku ventilaciju

– u spavaonicama i prostorijama u kojima se zadržavaju korisnici i radnici temperatura prostora mora biti od 20 – 28 °C

– visina prostorija mora iznositi najmanje 240 cm, iznimno ako se usluga pruža u potkrovnim prostorijama, može se koristiti i prostor niži od 240, ako je funkcionalan i ispunjava ostale uvjete propisane ovim Pravilnikom

– instalaciju za dovod vode i odvodnju otpadnih voda, električnu instalaciju, gromobranksku instalaciju, telefonski priključak na javnu fiksnu ili mobilnu mrežu te internetski priključak

– sve instalacije, uređaji i oprema moraju imati važeće isprave (potvrda, zapisnik, izvješće, uvjerenje i sl.) o pregledu, ispitivanju i provjeri ispravnosti električne instalacije, gromobranske instalacije, sustava za grijanje i pripremu tople vode (kotlovnica, bojler i dr.), o zdravstvenoj ispravnosti vode, vodonepropusnosti sabirne jame ukoliko objekt nije spojen na gradsku kanalizaciju te stručni nalaz dimnjačara i isprave o nepropusnosti plinskih instalacija, ako je primjenjivo

– u prostorijama koje služe za održavanje osobne higijene i fizioloških potreba korisnika i radnika, pripremu obroka, pranje rublja i čišćenje mora se omogućiti korištenje tekuće tople i hladne vode s odvodnjom

(3) Okoliš i vanjski izgled građevine moraju biti uređeni, a pješački prilazni put noću mora biti osvijetljen i udovoljavati propisima o sigurnosti u prometu.

(4) Zgrada mora imati osigurana parkirališna mjesta za osobe s invaliditetom.

(5) Zgrada ili dio zgrade u kojoj se pružaju usluge mora biti u vlasništvu, suvlasništvu, najmu ili podnajmu, odnosno zakupu ili podzakupu pružatelja usluge, odnosno predstavnika obiteljskog doma ili člana njegove obitelji.

(6) Zaštita od požara provodi se sukladno posebnim propisima, a zgrada u kojoj se pružaju usluge smještaja starijim osobama, mora imati izveden sustav za dojavu požara.

Članak 7.

(1) Na zgradu ili dio zgrade u kojoj se pružaju socijalne usluge osobama smanjene pokretljivosti, pružatelj usluga dužan je korisnicima osigurati nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad na jednakoj razini kao i ostalim osobama sukladno posebnom propisu, ako ovim Pravilnikom nije drugačije propisano.

(2) Iznimno, ako pružatelj usluga pruža socijalne usluge za najviše 20 osoba smanjene pokretljivosti, može osigurati kao element pristupačnosti uporabu pomagala za svladavanje visinskih razlika.

Članak 8.

Zgrada ili dio zgrade u kojoj se pružaju usluge mora ispunjavati minimalne zahtjeve zaštite na radu za mjesta rada prema posebnim propisima za prostore u kojima se stalno ili povremeno obavlja rad, povremeno zadržavaju osobe na radu i u koje dolaze druge osobe po bilo kojem osnovu rada ili korištenja usluga.

Članak 9.

Lokacija zgrade u kojoj se pružaju usluge treba biti u naselju ili njegovoj blizini da omogućava korištenje usluga odgoja i obrazovanja, zdravstva i drugih djelatnosti, u skladu s potrebama korisnika, i prometnu vezu s naseljem.

Članak 10.

(1) Oko zgrade treba osigurati površinu neizgrađenog zemljišta prema posebnim propisima, za prilaz objektu, te dvorište, park, igralište, parkiralište i slično, ovisno o potrebama korisničkih skupina kojima se pružaju usluge.

Članak 11.

(1) Zgrada ili dio zgrade u kojoj se pružaju usluge ovisno o vrsti usluge i korisničkoj skupini mora imati potreban broj funkcionalno raspoređenih prostorija namijenjenih korisnicima, te radnih i pomoćnih prostorija namijenjenih radnicima kao što su: spavaonica, prostor za dnevni odmor, prostorija za dnevni boravak, prostorija za pripremu i serviranje hrane te pranje posuđa, kupaonica, zahod, prostor za održavanje čistoće rublja, prostorija za potrebe radnika i dr.

(2) Sve prostorije namijenjene korisnicima i radnicima moraju biti čiste i uredne, a komunalni i ostali otpad mora se redovito odstranjivati.

(3) Ako građevina ili dio građevine u kojoj se pružaju usluge ima balkon ili terasu, oni moraju biti ograđeni ogradom visine najmanje 120 cm.

(4) Stubište mora imati ogradu i rukohvate cijelom dužinom.

(5) Podovi u prostorijama u kojima se pružaju usluge ne smiju biti klizavi, te podovi i zidovi u zahodu i kupaonici moraju biti od materijala koji ne propušta vodu, lako se čisti i održava.

(6) Za pripremu i vođenje evidencije te čuvanje dokumentacije i arhive u pravilu se osigurava zasebna prostorija, a iznimno se može koristiti i drugi primjereni prostor.

Članak 11.a.

Ako vrsta usluge, vrsta aktivnosti ili vrsta korisničke skupine to zahtijeva, zgrada ili dio zgrade u kojoj se pružaju usluge mora imati:

– za uslugu smještaja jednu ili više spavaonica koje ne smiju biti prolazne

- za uslugu smještaja jednu ili više prostorija za dnevni odmor, a iznimno se u tu svrhu može koristiti prostorija za konzumaciju obroka
 - za uslugu smještaja, uslugu boravka, uslugu savjetovanja i pomaganja, uslugu psihosocijalne podrške i uslugu rane intervencije, jednu ili više prostorija za provođenje aktivnosti. Aktivnost njege se provodi u pravilu u kupaonici, spavaonici ili prostoru namijenjenom za njegu korisnika. Za aktivnost timske procjene, socijalnog rada, psihološke podrške, socijalno-pedagoške podrške, psihosocijalnog tretmana, vježbe orijentacije i kretanja u prostoru, vježbe svakodnevnih vještina, vježbe vida, tiflotehničke obuke, obuke za brajicu, rehabilitacije slušanja i govora, usvajanja znakovnog jezika, logopedske terapije, senzorne integracije, aktivnosti u okviru usluge rane intervencije, kineziterapije i sportsko-rekreacijskih aktivnosti, glazboterapije i glazbenih aktivnosti, likovne terapije i likovnih aktivnosti, fizikalne terapije, radne terapije, brige o zdravlju, radne aktivnosti, općeg savjetovanja i pomaganja te pravnog savjetovanja i pomaganja u pravilu se osigurava zasebna prostorija. Aktivnost timske procjene/dijagnostike, odgoja, edukacijske rehabilitacije, socijalne rehabilitacije, podrške u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, podrške u organiziranom stanovanju, pomoći pri socijalnom uključivanju, aktivnog provođenja vremena i radnih aktivnosti, skrbi tijekom noći te pratnje i nošenja provode se na svim mjestima na kojima boravi korisnik ukoliko ti prostori nisu namijenjeni pružanju specifičnih aktivnosti za koje se osigurava zasebna prostorija. U jednoj prostoriji mogu se provoditi više aktivnosti ako se ne provode u isto vrijeme i ako ne zahtijevaju opremanje posebnom opremom.
 - za uslugu smještaja i uslugu boravka za djecu ili mlađe punoljetne osobe koja se školuju poseban prostor za učenje
 - za uslugu smještaja za djecu ili mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi i za djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju prostoriju za nesmetane susrete i druženja roditelja i djece
 - za uslugu smještaja i uslugu boravka kuhinju za pripremu obroka te prostoriju i priručni prostor za čuvanje hrane i pića, sukladno pravilniku kojim se uređuje razvrstavanje i minimalni uvjeti koje moraju ispunjavati ugostiteljski objekti iz skupina »Restorani« te sanitetskim propisima, osim ako pružatelj usluge nema sklopljen ugovor s ovlaštenim pružateljem usluga za tu namjenu
 - za uslugu smještaja i uslugu boravka odgovarajući prostor za konzumaciju obroka. U prostoru za konzumaciju obroka treba osigurati uvjete za istovremenu konzumaciju obroka najmanje 50 % korisnika
 - za uslugu smještaja jedan zahod s predprostorom na 10 korisnika, odgovarajući broj zahoda s predprostorom za radnike, odvojeno za muškarce i žene te jednu kupaonicu na 10 korisnika
 - za uslugu boravka, uslugu savjetovanja i pomaganja, uslugu psihosocijalne podrške i uslugu rane intervencije, jedan zahod za korisnike te jedan zahod za radnike i posjetitelje
 - za uslugu smještaja prostoriju za održavanje čistoće rublja, ako pružatelj usluga nema sklopljen ugovor s ovlaštenim pružateljem usluga za tu namjenu
 - odgovarajući skladišni prostor u kojem su odvojeni prostori za skladištenje prehrambenih proizvoda od prostora namijenjenih za skladištenje sredstava za čišćenje i osobnu higijenu, te sredstva za održavanje zgrade i okoliša
 - mjesto za čuvanje lijekova i sanitetskog materijala dostupno samo ovlaštenim osobama
 - dva ulaza za uslugu smještaja žrtava nasilja u obitelji i žrtava trgovanja ljudima
 - za uslugu dugotrajnog smještaja, prostoriju za privremenu pohranu preminulih, ako pružatelj usluga nema sklopljen ugovor s ovlaštenim pružateljem usluga za tu namjenu.
- (2) Površina prostorija iz stavka 1. ovoga članka mora biti dostatna za opremanje propisanom opremom, nesmetano kretanje i korištenje opreme i/ili pomagala za osobe koje se kreću uz pomoć pomagala za pokretljivost ili osobe smanjene pokretljivosti.

Članak 12.

- (1) Usluge koje se pružaju u prostoru pružatelja usluga mogu se pružati u jednoj ili više zgrada koje udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Pravilnikom.
- (2) U jednoj zgradi u pravilu se pružaju usluge **smještaja** jednoj korisničkoj skupini, a mogu se pružati i za dvije korisničke skupine, ako se zgrada može podijeliti na način da se svakoj korisničkoj skupini osigurava zaseban prostor, i to: blagovaonice, spavaonice, prostorije za dnevni boravak, prostorije za dnevni odmor, kupaonice i sanitarni čvorovi.
- (3) U spavaonicu se ne mogu smještavati korisnici različitog spola osim članova obitelji ili uz suglasnost korisnika.

Članak 13.

Na zgradi u kojoj se obavlja djelatnost potrebno je danom početka rada istaknuti ploču koja sadrži naziv pružatelja usluge, osim zgrade namijenjene skloništu za žrtve nasilja u obitelji ili žrtvama trgovanja ljudima.

2.1.2. Zajednički uvjeti prostora pružatelja usluga koji usluge pružaju na drugim mjestima

Članak 14.

- (1) Prostor u kojem se pruža usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja, te usluga boravka u školi osigurava ustanova odgoja i obrazovanja.
- (2) Prostor u kojem se pruža usluga pomoći u kući, usluga psihosocijalne podrške u obitelji, te usluga rane intervencije ili savjetovanja i pomaganja ako se pruža u obitelji korisnika, osigurava korisnik.
- (3) Za pružanje usluga iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, pružatelj usluga u svrhu organizacije rada za stručne ili druge radnike mora osigurati prostoriju za pripremu i vođenje evidencije, čuvanje dokumentacije i arhive te sredstava za rad, s time da prostoriju istovremeno može koristiti jedan ili više radnika.
- (4) Radnicima iz stavka 3. ovoga članka potrebno je omogućiti uporabu zahoda.

2.1.3. Zajednički uvjeti prostora za pružanje usluga organiziranog stanovanja i usluga u obiteljskom domu

Članak 15.

- (1) Usluga organiziranog stanovanja može se pružati u stambenim jedinicama koje mogu biti: obiteljska kuća, stan u stambenoj zgradi, te stan u stambenoj zgradi isključivo namijenjenoj stanovanju korisnika socijalnih usluga.
- (2) Uz stambene jedinice iz stavka 1. ovog članka, usluge organiziranog stanovanja za starije osobe mogu se pružati u stambenim jedinicama apartmanskog ili hotelskog tipa.
- (3) Zgrada ili dio zgrade u kojima se nalaze prostorije u kojima se pružaju usluge smještaja u obiteljskom domu i usluge organiziranog stanovanja mora ispunjavati uvjete sukladno posebnim propisima iz područja graditeljstva te mora imati potrebne isprave za valjanu uporabu i održavanje građevine sukladno posebnim propisima i to dokaz o legalnosti objekta (uporabna dozvola, rješenje o legalizaciji, rješenje o izvedenom stanju).
- (4) Odredbe iz članka 6. stavka 2., 3., 5. i 6. te članka 2. ovoga Pravilnika primjenjuju se i na pružanje usluga organiziranog stanovanja i pružanje usluga u obiteljskom domu.

Članak 16.

- (1) Usluge smještaja u obiteljskom domu pružaju se u obiteljskoj kući gdje živi predstavnik obiteljskog doma i članovi njegove obitelji.
- (2) Obiteljska kuća mora imati dovoljan broj spavaonica za sve korisnike i članove obitelji predstavnika obiteljskog doma, a koje su dovoljno velike da osiguravaju adekvatan prostor korisnicima u svrhu njihove sigurnosti, privatnosti i udobnosti.
- (3) Obiteljski dom može pružati usluge samo jednoj korisničkoj skupini, a iznimno dvjema korisničkim skupinama ako su oni srodnici (braća i sestre, roditelj i dijete i slično).

Članak 17.

Stambene jedinice iz članaka 15. i 16. ovoga Pravilnika za pružanje usluga organiziranog stanovanja i usluga u obiteljskom domu moraju udovoljavati sljedećim uvjetima:

- lokacija stambene jedinice treba biti u naselju ili njegovoj blizini, radi mogućnosti korištenja usluga odgoja i obrazovanja, zdravstva i drugih djelatnosti, u skladu s dobi i potrebama korisnika, te mora biti prometno povezana s naseljem i imati prilaz prijevoznim sredstvima
- stambena jedinica mora imati priključak na električnu i telefonsku mrežu te provedene instalacije unutar objekta, priključak i instalacije za dovod pitke vode i odvod otpadnih voda
- stambena jedinica u kojoj se pružaju usluge za korisnike smanjene pokretljivosti i korisnike koji koriste pomagala za pokretljivost mora osiguravati tim korisnicima nesmetan pristup, kretanje i boravak u prostoru kao i pokretnim korisnicima
- stambena jedinica mora imati potreban broj funkcionalno raspoređenih prostorija namijenjenih korisnicima kao što su: spavaonice, prostor za dnevni odmor, prostorija za pripremu i serviranje hrane te pranje posuđa, kupaonica i zahod, te prostor za održavanje čistoće rublja, a u iznimnim slučajevima ovisno o stupnju podrške potrebno je osigurati prostoriju za potrebe radnika
- stambena jedinica mora imati odgovarajući prostor za skladištenje prehrambenih proizvoda odvojen od prostora namijenjenog za skladištenje sredstava za čišćenje i osobnu higijenu.
- stambena jedinica apartmanskog tipa mora imati spavaonicu, kupaonicu i zahod te čajnu kuhinju, a stambena jedinica hotelskog tipa mora imati spavaonicu, kupaonicu i zahod.

Članak 18.

Za pružanje usluga organiziranog stanovanja i obiteljskog doma pružatelj usluga obavezan je osigurati:

- za uslugu smještaja u obiteljskom domu, jedan zahod i jednu kupaonicu za najviše 7 korisnika, a za uslugu organiziranog stanovanja, jedan zahod za najviše 6 korisnika i jedna kupaonica za najviše 8 korisnika. Zahod može biti u sklopu kupaonice.
- prostor za održavanje čistoće rublja koji može biti organiziran u sklopu kupaonice
- spavaonice mogu biti najviše trokrevetne, osim za djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju koje mogu imati najviše 2 ležaja, te ne smiju biti prolazne
- prostorije u kojima borave korisnici moraju imati dnevno svjetlo i mogućnost prirodnog provjetravanja
- u prostorijama u kojima borave korisnici potrebno je osigurati ravnomjerno grijanje, koje mora udovoljavati tehničkim i ekološkim standardima, a u razdoblju visokih vanjskih temperatura, potrebno je osigurati optimalnu temperaturu unutarnjeg prostora.

Članak 19.

- (1) Stambeni prostor u kojem se pružaju usluge mora biti u vlasništvu, suvlasništvu, najmu ili podnajmu, odnosno zakupu ili podzakupu pružatelja usluga, odnosno predstavnika obiteljskog doma ili člana njegove obitelji.
- (2) Za pružanje usluga organiziranog stanovanja u obiteljskoj kući ili stanu u stambenoj zgradi ugovor o najmu ili podnajmu iz stavka 1. ovoga članka mora biti sklopljen u trajanju od najmanje jedne godine, odnosno najmanje šest mjeseci od dana početka pružanja usluga.
- (3) Za pružanje usluga organiziranog stanovanja u stanu u stambenoj zgradi namijenjenoj stanovanju korisnika socijalnih usluga ili stambenim jedinicama apartmanskog ili hotelskog tipa ugovor o najmu ili podnajmu, odnosno zakupu ili podzakupu iz stavka 1. ovoga članka mora biti sklopljen u trajanju od najmanje tri godine, odnosno najmanje 2,5 godine od dana početka pružanja usluga.
- (4) Za pružanje usluga u obiteljskom domu ugovor o najmu ili podnajmu stambenog prostora iz stavka 1. ovoga članka mora biti sklopljen u trajanju od najmanje tri godine, odnosno najmanje 2,5 godine od dana početka pružanja usluga.
- (5) Obiteljska kuća u kojoj se pružaju usluge organiziranog stanovanja i usluge u obiteljskom domu mora imati potrebne isprave za valjanu uporabu i održavanje građevine sukladno posebnim propisima.

2.2. Zajednički uvjeti opreme

2.2.1. Zajednički uvjeti opreme za pružanje usluga u prostoru pružatelja usluga

Članak 20.

- (1) Za usluge koje se pružaju u prostoru pružatelja usluga, osim za organizirano stanovanje, obiteljski dom, savjetovanje i pomaganje te psihosocijalnu podršku, pružatelj usluga mora ispunjavati sljedeće uvjete:
 - oprema i namještaj moraju biti funkcionalni, od materijala lakog za održavanje, te primjereni dobi korisnika
 - spavaonice moraju biti opremljene ležajevima, iznimno noćnim ormarićima i noćnim svjetiljkama ovisno o potrebama korisnika te ormarom za odjeću i odlaganje osobnih stvari za svakog korisnika zasebno, ako se isti ne nalaze u prostoriji do spavaonice s kojom je povezana neposrednom vezom
 - ležajevi ne mogu biti postavljeni jedan iznad drugog, osim ako ovim Pravilnikom nije drugačije određeno
 - prostorija za dnevni odmor mora imati garniture za sjedenje, potreban broj stolova i stolaca, TV-prijemnik, glazbeni uređaj i sl.
 - sve instalacije koje služe za pranje moraju biti opremljene slavonom s toplom i hladnom vodom
 - prostor kupaonice mora biti opremljen tušem ili kadom te umivaonikom, a sanitarni čvor mora biti opremljen wc školjkom
 - sanitarni čvor mora biti opremljen sapunom te ručnicima za jednokratnu uporabu, odnosno sušilom za ruke
 - sve prostorije u kojima se priprema i uslužuje hrana moraju udovoljavati posebnim propisima o hrani, osim ako istima od te obveze nisu izuzeti
 - čajna kuhinja mora biti opremljena kuhalom, sudoperom, slavonom, hladnjakom, stolicem za pripremanje hrane, kuhinjskim ormarićem te potrebnim posuđem i priborom za jelo
 - praonica rublja mora imati opremu za pranje, sušenje i glačanje rublja
 - u prostoru u kojem se čuvaju lijekovi potrebno je osigurati metalni ormarić s bravom za zaključavanje.
- (2) Za usluge savjetovanja i pomaganja te psihosocijalne podrške koje se pružaju u prostoru pružatelja, pružatelj usluga mora osigurati odgovarajući broj stolaca, stolova i polica ili ormara za čuvanje dokumentacije i arhive.

2.2.2. Zajednički uvjeti opreme pružatelja usluga koji usluge pružaju na drugim mjestima

Članak 21.

- (1) Opremu u prostoru u kojem se pruža usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja, te usluga boravka u školi osigurava ustanova odgoja i obrazovanja.
- (2) Opremu u prostoru u kojem se pruža usluga pomoći u kući, usluga psihosocijalne podrške u obitelji, te usluga rane intervencije ako se pruža u obitelji korisnika, u pravilu osigurava pružatelj usluga, a može je osigurati i korisnik.

2.2.3. Zajednički uvjeti opreme za pružanje usluga organiziranog stanovanja i usluga u obiteljskom domu

Članak 22.

- Pružatelj usluga organiziranog stanovanja i predstavnik obiteljskog doma obvezni su osigurati sljedeće uvjete:
- kuhinja mora biti opremljena ormarima za odlaganje namirnica, posuđem i priborom za jelo, štednjakom s pećnicom, hladnjakom sa zamrzivačem, sudoperom, slavinom s tekućom toplom i hladnom vodom, radnom površinom za pripremu hrane, te stolom s dovoljnim brojem stolica, ako se blagovaonica osigurava unutar kuhinje
 - blagovaonica mora biti opremljena potrebnim brojem stolova i stolaca s naslonom, a navedena se prostorija može koristiti i za dnevni odmor korisnika u vremenu kada se ne koristi za objedovanje
 - prostor kupaonice mora biti opremljen tušem ili kadom te umivaonikom, a prostor zahoda mora biti opremljen WC školjkom
 - u kupaonici i sanitarnom čvoru trebaju biti postavljeni rukohvati za korisnike smanjene pokretljivosti ili korisnike koji koriste pomagala za pokretljivost
 - prostor za održavanje čistoće rublja mora biti opremljen strojem za pranje rublja, postoljem za sušenje rublja, te ormarićem ili policama za odlaganje deterdženata, te opremom za glačanje rublja
 - oprema stambenog prostora treba odgovarati namjeni pojedine prostorije te tehničkim, higijenskim i estetskim standardima
- prostorija za dnevni odmor mora imati garniture za sjedenje, tv-prijemnik, glazbeni uređaj i sl.
- spavaonice moraju biti opremljene ležajevima, iznimno noćnim ormarićima i noćnim svjetiljkama ovisno o potrebama korisnika, ormarom za odjeću i odlaganje osobnih stvari za svakog korisnika zasebno s mogućnošću zaključavanja ako korisnik to želi
 - ležaj u spavaonici treba biti veličine 90 x 190 – 200 cm i visine 50 – 60 cm, a razmak između ležajeva treba biti najmanje 65 cm osim za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi te djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju gdje razmak mora biti dostatan za nesmetano kretanje i uporabu opreme, a u spavaonicama za korisnike smanjene pokretljivosti i nepokretne korisnike razmak treba iznositi najmanje 120 cm
 - ležajevi ne mogu biti postavljeni jedan iznad drugog, osim za djecu s navršениh četiri godine života
 - spavaonica za nepokretne korisnike treba biti opremljena stolovima za serviranje obroka u krevetu
 - prostorije za održavanje osobne higijene moraju biti opremljene najmanje jednom WC školjkom, umivaonikom i jednim tušem s tekućom toplom i hladnom vodom za najviše 10 korisnika
 - za korisnike smanjene pokretljivosti i nepokretne korisnike pružatelj usluge mora osigurati odgovarajuća pomagala i minimum opreme za njegu korisnika, ovisno o njihovom zdravstvenom stanju (termofor, vrećica za led, posuda za umivanje u krevetu, vaga, toplomjer, gumirana plahta, posuda za mokrenje i druga oprema)
 - prostor za radnike koji izvode aktivnosti s korisnicima mora imati radni stol sa stolcem i potrebnu opremu za vođenje i odlaganje evidencije i dokumentacije, te ormar koji se može zaključati za pohranjivanje lijekova
 - stubište unutar stambenog prostora mora imati ogradu i rukohvate cijelom dužinom
 - ako objekt ima balkon i terasu, balkon i terasa moraju biti ograđeni ogradom visine najmanje 120 cm.
 - u spavaonicu se ne mogu smještavati korisnici različitog spola, osim članova obitelji ili uz suglasnost korisnik.

Članak 23.

Pružatelj usluga koji korisniku u okviru usluge osigurava aktivnosti prijevoza, mora osigurati najmanje jedno vozilo za tu namjenu ako aktivnosti prijevoza nisu povjerene ovlaštenim pravnim ili fizičkim osobama u skladu s člankom 50. ovoga Pravilnika.

2.3. Zajednički uvjeti prehrane, održavanja i higijene prostora i opreme, te računovodstveno-financijski poslovi

Članak 24.

Pružatelj usluga obavezan je osigurati održavanje i higijenu prostora i opreme, te odjeće i obuće korisnika, ovisno o vrsti usluge koja se pruža korisniku.

Članak 25.

- (1) U okviru usluge smještaja za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi stariju od 7 godina, djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju stariju od 14 godina i beskućnike – održavanje i higijena prostora, opreme, odjeće i obuće obuhvaća: čišćenje i održavanje prostora i opreme jednom tjedno, pranje i glačanje postelnog rublja najmanje jednom u dva tjedna, pranje i glačanje osobnog rublja jednom tjedno, osiguranje higijenskog pribora te druge tehničke poslove.
- (2) U okviru usluge smještaja za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi do 7 godina, djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju do 14 godina, djecu s teškoćama u razvoju, odrasle osobe s invaliditetom i djecu žrtve trgovanja ljudima – održavanje i higijena prostora, opreme, odjeće i obuće obuhvaća: čišćenje i održavanje prostora i opreme svakodnevno, pranje i glačanje postelnog rublja najmanje jedanput u tjedan dana, pranje i glačanje osobnog rublja prema potrebi i do nekoliko puta tjedno, osiguranje higijenskog pribora te druge tehničke poslove.
- (3) U okviru usluge smještaja za starije osobe i teško bolesne odrasle osobe – održavanje i higijena prostora, opreme, odjeće i obuće ovisno o stupnju usluge obuhvaća:
- čišćenje i održavanje prostora i opreme jednom tjedno, pranje i glačanje postelnog rublja jednom u dva tjedna, pranje i glačanje osobnog rublja jednom tjedno, za korisnike prvog stupnja usluge
 - čišćenje i održavanje prostora jednom tjedno, pranje i glačanje postelnog rublja jednom tjedno, pranje osobnog rublja jednom tjedno, za korisnike drugog stupnja usluge
 - čišćenje i održavanje prostora svakodnevno, pranje i glačanje osobnog i postelnog rublja prema potrebi i do nekoliko puta tjedno, za korisnike trećeg i četvrtog stupnja usluge
 - druge tehničke poslove.
- (4) U okviru usluga boravka, psihosocijalne podrške kod pružatelja usluge, rane intervencije, usluga savjetovanja i pomaganja pojedincu i obitelji za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom – održavanje i higijena prostora i opreme obuhvaća: čišćenje i održavanje prostora i opreme, osiguranje higijenskog pribora te druge tehničke poslove.
- (5) Iznimno, u okviru usluge boravka za starije osobe održavanje i higijena prostora, te opreme obuhvaća: čišćenje i održavanje prostora i opreme svakodnevno, a za korisnike cjelodnevnog boravka dodatno pranje i glačanje postelnog rublja prema potrebi, a najmanje jednom tjedno.
- (6) Aktivnosti iz stavaka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga članka provode čistačica, pralja i kućni majstor/kotlovnica/skladištar, u opsegu i pod uvjetima iz članka 51. ovoga Pravilnika.
- (7) U okviru usluga organiziranog stanovanja za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju, odrasle osobe s invaliditetom – održavanje i higijena prostora, opreme, odjeće i obuće obuhvaća: podršku i pomoć korisnicima u čišćenju i održavanju prostora i opreme, te pranju i glačanju postelnog rublja, odjeće i obuće.
- (8) Aktivnosti iz stavka 7. ovoga članka provode korisnici uz podršku zaposlenih radnika propisanih u Prilogu 1. Katalog socijalnih usluga, osim za usluge organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku, kada aktivnosti provode zaposleni radnici a korisnici se uključuju sukladno mogućnostima.
- (9) U okviru usluga smještaja i organiziranog stanovanja za osobe ovisne o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, te u okviru smještaja za žrtve nasilja u obitelji i odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima, beskućnike, za trudnicu ili roditelja s djetetom do godine dana života – održavanje i higijenu prostora, opreme, odjeće i obuće u potpunosti obavljaju korisnici.

Članak 26.

Pružatelj usluga obavezan je osigurati primjerenu prehranu korisnicima sukladno propisanim standardima prehrane, ovisno o vrsti usluge koja se pruža korisniku.

Članak 27.

- (1) U okviru usluge smještaja, smještaja u obiteljskom domu, te usluge organiziranog stanovanja za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, trudnicu ili dijete do godine dana života (s roditeljem), djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju, djecu žrtve nasilja u obitelji i djecu žrtve trgovanja ljudima osigurava se pet obroka dnevno (zajutak, doručak, ručak, užina i večera).
- (2) U okviru usluga smještaja, te smještaja u obiteljskom domu za odrasle osobe s invaliditetom, te starije osobe i teško bolesne odrasle osobe, osigurava se tri obroka dnevno (doručak, ručak, večera).
- (3) U okviru usluga smještaja za roditelja djeteta do godine dana života osigurava se tri obroka dnevno (doručak, ručak, večera).
- (4) U okviru usluge smještaja za beskućnike u prihvatilištu osigurava se dva obroka dnevno (doručak i večera) a

iznimno tri obroka dnevno (doručak, ručak i večera) u slučaju kada ručak nije moguće osigurati u pučkoj kuhinji, dok se u okviru usluge smještaja u prenoćištu osigurava jedan obrok dnevno (doručak ili večera).

(5) Aktivnosti pripreme obroka iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka provode kuhar i pomoćni radnik u kuhinji, u opsegu i pod uvjetima iz članka 52. ovoga Pravilnika, osim u okviru organiziranog stanovanja u stanu ili kući gdje aktivnosti provode korisnici uz podršku radnika propisanih u Prilogu 1. Katalog socijalnih usluga ili zaposleni radnici pri čemu se korisnici uključuju sukladno mogućnostima, te u okviru smještaja u obiteljskom domu gdje uz predstavnika obiteljskog doma, članova obitelji ili zaposlenih radnika korisnici također mogu sudjelovati u aktivnostima.

(6) U okviru usluge cjelodnevnog boravka za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju, te djecu s teškoćama u razvoju osiguravaju se tri obroka dnevno (doručak, ručak, užina), a u okviru usluge poludnevnog boravka osiguravaju se najmanje jedan obrok dnevno (doručak, ručak ili užina).

(7) U okviru usluge cjelodnevnog boravka za odrasle osobe s invaliditetom, starije osobe i teško bolesne odrasle osobe i osobe ovisne o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti osiguravaju se najmanje dva obroka dnevno (doručak i ručak ili ručak i užina), a u okviru usluge poludnevnog boravka osiguravaju se jedan obrok dnevno (doručak, ručak ili užina).

(8) Aktivnosti pripreme obroka iz stavaka 6. i 7. ovoga članka provode kuhar i pomoćni radnik u kuhinji, u opsegu i pod uvjetima iz članka 52. ovoga Pravilnika.

(9) U okviru usluge smještaja odnosno organiziranog stanovanja za osobe ovisne o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, odrasle osobe žrtve nasilja u obitelji i odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima osiguravaju se tri obroka dnevno (doručak, ručak, večera), pri čemu korisnici sami pripremaju obroke.

Članak 28.

(1) Tjedni jelovnik objavljuje se na oglasnoj ploči pružatelja usluge, osim za organizirano stanovanje i obiteljski dom.

(2) Količina i kakvoća obroka te način posluživanja mora biti primjeren potrebama i zdravstvenom stanju korisnika sukladno planu prehrane (jelovnik).

(3) Kod korisnika čije zdravstveno stanje zahtijeva poseban način prehrane, jelovnik i broj dnevnih obroka će se utvrđivati u dogovoru s nadležnim liječnikom primarne zdravstvene zaštite.

Članak 29.

(1) Pružatelj usluge obvezan je osigurati vođenje financijsko-računovodstvenih poslova sukladno zakonu kojim se uređuje računovodstvo, zakonu kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna, propisima kojima se uređuje računovodstvo neprofitnih organizacija, te pripadajućim podzakonskim aktima.

(2) Ako pružatelj usluga za obavljanje aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka zapošljava radnike, te aktivnosti provode financijsko-računovodstveni radnici, u opsegu i pod uvjetima iz članka 53. ovoga Pravilnika.

Članak 30.

(1) Pružatelj usluge obvezan je osigurati nabavu potrebnih namirnica, potrošnog i drugog materijala.

(2) Ako pružatelj usluga za obavljanje aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka zapošljava radnike, te aktivnosti provodi ekonom koji u dijelu radnog vremena može obavljati računovodstveno-financijske poslove, poslove prijevoza, te druge tehničke i pomoćne poslove u opsegu i pod uvjetima iz članka 54. ovoga Pravilnika.

Članak 31.

(1) Pružatelj usluge obvezan je osigurati preuzimanje, skladištenje i izdavanje robe.

(2) Ako pružatelj usluga za obavljanje aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka zapošljava radnike, te aktivnosti provodi skladištar koji u dijelu radnog vremena može obavljati poslove održavanja zgrade i opreme, te druge tehničke i pomoćne poslove u opsegu i pod uvjetima iz članka 55. ovoga Pravilnika.

Članak 32.

Ako pružatelj usluge korisniku u okviru usluge osigurava prijevoz, provodi ga vozač koji u dijelu radnog vremena može obavljati poslove nabave potrebnih namirnica, potrošnog i drugog materijala, te druge tehničke i pomoćne poslove u opsegu i pod uvjetima iz članka 56. ovoga Pravilnika.

Članak 33.

Za vrijeme odsutnosti stručnih i drugih radnika pružatelj usluge smještaja u prihvatilištu ili prenoćištu obvezan je osigurati prihvat korisnika, kojeg provodi portir u opsegu i pod uvjetima iz članka 57. ovoga Pravilnika.

2.4. Zajednički uvjeti izvršitelja usluga

Članak 34.

- (1) Zajednički uvjeti izvršitelja usluga odnose se samo na pružanje onih usluga za koje su uvjeti i minimalni broj propisani ovim Pravilnikom.
- (2) U minimalni broj izvršitelja uključeno je pravo radnika na tjedni odmor, neradne dane u godini i godišnji odmor, te provođenje aktivnosti u smjenama.

Članak 35.

- (1) Minimalni broj i vrsta izvršitelja koji rade u neposrednom radu s korisnicima i drugih izvršitelja određena je prema broju i potrebama korisnika, vrstama usluga i aktivnostima, te načinu njihova provođenja.
- (2) Broj izvršitelja povećava se ili smanjuje razmjerno broju korisnika i broju i vrsti pruženih usluga.
- (3) Iznimno, ako propisani broj izvršitelja u odnosu na broj korisnika nije dostatan za pružanje usluga koje se pružaju tijekom 24 sata dnevno, pružatelj usluge obavezan je osigurati minimalni broj izvršitelja za aktivnosti koje se provode tijekom 24 sata dnevno.

Članak 36.

- (1) Ako organizacijska jedinica pružatelja usluge iz članka 169. Zakona o socijalnoj skrbi pruža usluge za više od 20 korisnika, mora imati voditelja koji vodi poslovanje i stručni rad.

Članak 37.

- (1) Pružatelj usluga može imati ustrojstvene jedinice ovisno o vrsti, srodnosti i povezanosti poslova te potrebnog broja izvršitelja za njihovo obavljanje koji se uređuju općim aktom.
- (2) Ustrojavanje ustrojstvenih jedinica moguće je ako postoje uvjeti za ustrojavanje najmanje dvije ustrojstvene jedinice.
- (3) Ustrojstvene jedinice u ustanovi socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska u kojima su zaposleni stručni i drugi radnici u neposrednom radu s korisnicima ustrojavaju se kao:
 - odjeli, za obavljanje poslova većeg opsega i složenosti, s najmanje 9 izvršitelja, uključujući i voditelja
 - stručne cjeline, ustrojavaju se unutar ustrojstvene jedinice iz podstavka 1. ovoga stavka za obavljanje poslova manjeg opsega iz djelokruga odjela, s najmanje 5 izvršitelja, uključujući i voditelja.
- (4) Ustrojstvene jedinice u ustanovi iz stavka 3. ovoga članka u kojima su zaposleni pomoćno-tehnički radnici ustrojavaju se kao:
 - ustrojbene jedinice za obavljanje poslova većeg opsega, s najmanje 12 izvršitelja, uključujući i voditelja
 - odsjeci, ustrojavaju se unutar ustrojbene jedinice iz podstavka 1. ovoga stavka za obavljanje poslova manjeg opsega iz djelokruga određene ustrojbene jedinice, s najmanje 5 izvršitelja, uključujući voditelja.
- (5) Ustrojstvene jedinice u ustanovi iz stavka 3. ovoga članka u kojima su zaposleni financijsko-računovodstveni i administrativni radnici ustrojavaju se kao odjeli, s najmanje 5 izvršitelja, uključujući i voditelja.
- (6) Radom ustrojstvene jedinice rukovodi voditelj koji ujedno obavlja i poslove radnog mjesta s kojeg je imenovan voditeljem.
- (7) Ako ravnatelj ili osoba ovlaštena za zastupanje pružatelja usluge ne imenuje voditelja odjela ili ustrojbene jedinice, obavljanje poslova pod neposrednim je rukovođenjem ravnatelja ili druge osobe ovlaštene za zastupanje pružatelja usluge.
- (8) Ako ravnatelj ili osoba ovlaštena za zastupanje pružatelja usluge ne imenuje voditelja stručne cjeline ili odsjeka, obavljanje poslova pod neposrednim je rukovođenjem voditelja odjela, odnosno ustrojbene jedinice.

Članak 38.

- (1) Poslovi koji se obavljaju u neposrednom radu s korisnicima i ostali odgovarajući poslovi obavljaju se dnevno u sklopu punog radnog vremena.
- (2) U trajanje neposrednog stručnog rada nije uključena stanka za odmor.

Članak 39.

- (1) Stručni radnici koji provode aktivnosti odgoja, odgoja i edukacijske rehabilitacije, socijalne rehabilitacije, psihološke podrške, psihosocijalnog tretmana, socijalno-pedagoške podrške, pomoći pri socijalnom uključivanju, vježbi orijentacije i kretanja u prostoru, vježbi svakodnevnih vještina, vježbi vida, tiflotehničke obuke, obuke za brajicu, rehabilitacije slušanja, usvajanja znakovnog jezika, senzorne integracije, kinezoterapije i sportsko-rekreacijskih aktivnosti, glazboterapije i glazbenih aktivnosti, likovne terapije i likovnih aktivnosti, te organiziranja slobodnog vremena, u neposrednom radu s korisnicima obvezni su provesti 32,5 sati tjedno, a ostale poslove do punog radnog vremena.
- (2) Stručni radnici koji provode aktivnost odgoja za djecu bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi

obvezni su provesti 37,5 sati tjedno u neposrednom radu s korisnicima u dobi do 3 godine, s korisnicima u dobi od 3 do 18 godina 35 sati tjedno, a ostale poslove do punog radnog vremena.

(3) Ostali poslovi iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju planiranje, programiranje i vrednovanje rada, pripremu prostora i poticaja, suradnju i savjetodavni rad s roditeljima i drugim stručnjacima, poslove stručnog usavršavanja i druge poslove.

Članak 40.

(1) Stručni radnici koji pružaju usluge individualne psihosocijalne podrške u obitelji, te usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja obvezni su u neposrednom radu provesti 22,5 sati tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punog radnog vremena.

(2) Stručni radnici koji u okviru usluge organiziranog stanovanja provode aktivnosti, odgoja i edukacijske rehabilitacije, socijalnog rada, psihološke podrške, socijalne rehabilitacije i brige o zdravlju, te radnici koji pružaju usluge pomoći u kući obvezni su u neposrednom radu provesti 22,5 sati tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punog radnog vremena.

(3) Stručni radnici koji u okviru usluge organiziranog stanovanja provode aktivnost odgoja za djecu bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djecu i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju obvezni su u neposrednom radu provesti 35 sati tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punog radnog vremena.

(4) Ostali poslovi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, ovisno o sadržaju aktivnosti, u pravilu obuhvaćaju planiranje, programiranje i vrednovanje rada, vrijeme provedeno u dolasku i odlasku korisniku, poslove stručnog usavršavanja i druge poslove.

Članak 41.

(1) Stručni radnici koji provode aktivnosti socijalnog rada, socijalne pomoći i podrške obavezni su u neposrednom radu provesti 22,5 sata tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punog radnog vremena.

(2) Ostali poslovi iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju vođenje evidencije i dokumentacije o korisnicima, planiranje, programiranje i vrednovanje rada, suradnju i savjetodavni rad s članovima obitelji i drugim stručnjacima, poslove stručnog usavršavanja i druge poslove.

Članak 42.

Stručni radnici koji provode aktivnosti brige o zdravlju, fizikalne i radne terapije, aktivnog provođenja vremena i radnih aktivnosti obavezni su u neposrednom radu provesti 35 sata tjedno, a ostatak se odnosi na poslove vezane uz suradnju s drugim ustanovama, poslove stručnog usavršavanja, planiranja, pripreme za rad i druge poslove.

Članak 43.

Stručni radnici koji provode aktivnosti skrbi tijekom noći provode u neposrednom radu 37,5 sati tjedno.

Članak 44.

Radnici koji provode aktivnosti njege, podrške u organiziranom stanovanju, podrške u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, pratnje i nošenja, provode u neposrednom radu 37,5 sati tjedno.

Članak 45.

(1) Za poslove za koje je potrebno donošenje zajedničke odluke više stručnjaka, potrebno je formirati stručni tim između zaposlenih stručnih radnika.

(2) U mjerilo potrebnog broja izvršitelja za poslove iz stavka 1. ovoga članka uračunate su i aktivnosti vezane uz rad u stručnom timu, te drugim tijelima pružatelja usluge.

Članak 46.

Korisniku koji je uključen u odgoj i obrazovanje u okviru ustanove socijalne skrbi mogu se pružati usluge poludnevnog boravka ili usluge psihosocijalne podrške.

Članak 47.

(1) Usluge u obiteljskom domu korisnicima pružaju predstavnik obiteljskog doma, njegov bračni drug i djeca, srodnici u pravoj liniji i pobočnoj liniji do drugog stupnja koji s njim zajedno žive, ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Pravilnikom, te drugi radnici propisani ovim Pravilnikom.

(2) Usluge u obiteljskom domu ne može pružati samac.

(3) Prije početka pružanja usluga u obiteljskom domu, predstavnik obiteljskog doma treba pribaviti pisani pristanak za pružanje usluga od svih punoljetnih članova obitelji koji žive u obiteljskom domu.

Članak 48.

- (1) Članovi obitelji mogu pružati usluge u obiteljskom domu na temelju ugovora o radu ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Pravilnikom, sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi.
- (2) Članovi obitelji mogu pružati usluge u obiteljskom domu i bez ugovora o radu ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Pravilnikom i ako nisu zaposleni kod druge fizičke ili pravne osobe u punom radnom vremenu, odnosno ako ne obavljaju drugu djelatnost samostalnog rada kao fizičke osobe (obrt ili profesionalna djelatnost) u punom radnom vremenu.
- (3) Član obitelji koji pruža usluge u obiteljskom domu bez ugovora u radu ne može pružati usluge duže od 48 sati tjedno.

Članak 49.

- (1) Stručni radnici koji neposredno provode aktivnosti u okviru usluge koja se pruža korisnicima, obavezni su sudjelovati pri prijemu novih korisnika.
- (2) Prijem korisnika u pravilu uključuje: upoznavanje korisnika s novom sredinom, stručnim osobljem, kućnim redom, multidisciplinarnu procjenu, izradu individualnog plana rada i podršku pri uključivanju u program, te praćenje tijekom razdoblja adaptacije.
- (3) Aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka uračunate su u mjerilo potrebnog broja izvršitelja koji pružaju usluge.

Članak 50.

Pružatelj usluga može povjeriti ovlaštenim pravnim i fizičkim osobama obavljanje računovodstveno-financijskih, tehničkih i pomoćnih poslova te poslova prehrane i čišćenja u skladu s važećim propisima.

Članak 51.

Ako pružatelj zapošljava radnike za poslove održavanja i higijene prostora i opreme, te odjeće i obuču korisnika, obavezan je pridržavati se sljedećeg mjerila minimalnog broja izvršitelja:

- za aktivnosti iz članka 25. stavka 1. i članka 25. stavka 3., podtočka 1. ovoga Pravilnika 1 pralju i 0,5 kućnog majstora/kotlovnika na 100 korisnika, te 1 čistačicu na 1000 m²
- za aktivnosti iz članka 50. stavka 2. i članka 25. stavka 3., podtočka 3. ovoga Pravilnika 1 pralju na 25 korisnika, 1 kućnog majstora na zgradu ili više zgrada na istoj lokaciji ili u neposrednoj blizini u kojoj je smješteno do 200 korisnika, odnosno 2 kućna majstora/kotlovnika na zgradu u kojoj je smješteno do 400 korisnika, te 1 čistačicu na 800 m²
- za aktivnosti iz članka 25. stavka 3., podtočka 2. ovoga Pravilnika 1 pralju na 100 korisnika, 1 kućnog majstora na zgradu ili više zgrada na istoj lokaciji ili u neposrednoj blizini u kojoj je smješteno do 200 korisnika, odnosno 2 kućna majstora/kotlovnika na zgradu ili više zgrada na istoj lokaciji ili u neposrednoj blizini u kojoj je smješteno do 400 korisnika, te 1 čistačicu na 1000 m²
- za aktivnosti iz članka 25. stavka 4. ovoga Pravilnika 0,25 kućnog majstora/kotlovnika na zgradu ili više zgrada na istoj lokaciji ili u neposrednoj blizini u kojoj se pružaju usluge, te 1 čistačicu na 1000 m².
- za aktivnosti iz članka 25. stavka 5. ovoga Pravilnika i 0,5 pralje na 100 korisnika, te 0,25 kućnog majstora/kotlovnika na zgradu ili više zgrada na istoj lokaciji ili u neposrednoj blizini u kojoj se pružaju usluge, te 1 čistačicu na 1000 m².

U površinu koja se čisti računa se samo površina prostora koji čisti čistačica samostalno, a ako čisti uz pomoć korisnika, tada se površina umanjuje za 50%. U površinu se ne uračunava tavanjski i podrumski prostor koji se ne koristi za pružanje socijalnih usluga, prostor kuhinje, kotlovnice, praonice, radionice kućnog majstora i slično.

Članak 52.

Ako pružatelj usluge zapošljava radnike na poslovima prehrane korisnika, obavezan je pridržavati se sljedećeg mjerila minimalnog broja izvršitelja:

- za aktivnosti iz članka 27. stavka 1., 2. i 3. ovoga Pravilnika 3 kuhara i 2 pomoćna radnika u kuhinji na 100 korisnika
- za aktivnosti iz članka 27. stavka 4. ovoga Pravilnika 1 pomoćni radnik u kuhinji na 100 korisnika, te dodatno 2 kuhara na 100 korisnika ako se ručak ne osigurava u pučkoj kuhinji
- za aktivnosti iz članka 27. stavka 6. i 7. ovoga Pravilnika 1 kuhar i 2 pomoćna radnika u kuhinji na 100 korisnika.

Članak 53.

Ako pružatelj usluga smještaja i organiziranog stanovanja zapošljava radnike na financijsko-računovodstvenim poslovima za aktivnosti iz članka 29. stavka 1. ovoga Pravilnika, obavezan je pridržavati se minimalnog broja izvršitelja u mjerilu: 2 financijsko-računovodstvena radnika do 150 korisnika, a 3 iznad 150 korisnika. Potreban broj radnika na financijsko-računovodstvenim poslovima pri pružanju usluga cjelodnevnog i/ili

poludnevnog boravka određuje se na temelju umnoška potrebnog broja radnika iz stavka 1. ovoga članka i koeficijenta 0,5.

Potreban broj radnika na financijsko-računovodstvenim poslovima pri pružanju usluga koje nisu obuhvaćene stavkom 1. i 2. ovoga članka određuje se na temelju umnoška potrebnog broja radnika iz stavka 1. ovoga članka i koeficijenta 0,2.

Članak 54.

Ako pružatelj usluga zapošljava radnike na poslovima nabave namirnica, potrošnog i drugog materijala za aktivnosti iz članka 30. stavka 1. ovoga Pravilnika, obavezan je pridržavati se minimalnog broja izvršitelja u mjerilu: 1 ekonom na 300 korisnika.

Članak 55.

Ako pružatelj usluga zapošljava radnike na poslovima preuzimanja, skladištenja ili izdavanja robe za aktivnosti iz članka 31. stavka 1. ovoga Pravilnika, obavezan je pridržavati se minimalnog broja izvršitelja u mjerilu: 1 skladištar na 300 korisnika.

Članak 56.

Ako pružatelj usluga obavlja aktivnosti prijevoza iz članka 32. ovoga Pravilnika, obavezan je pridržavati se minimalnog broja izvršitelja u mjerilu: 1 vozač na 24 korisnika kojima se u sklopu usluge pruža i prijevoz.

Članak 57.

Ako pružatelj usluga obavlja aktivnosti prijema korisnika iz članka 33. ovoga Pravilnika, obavezan je pridržavati se minimalnog broja izvršitelja u mjerilu: 4 portira na pružatelja usluge u prihvatilištu, odnosno 3 portira na pružatelja usluge u prenoćištu.

Članak 58.

Aktivnosti iz članaka 51., 52., 53., 54., 55., 56. i 57. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:

- čistačica – završena osnovna škola
- pralja – završena osnovna škola
- kućni majstor/kotlovnica – završeno srednjoškolsko obrazovanje tehničkog usmjerenja
- kuhar – završeno srednjoškolsko obrazovanje za kuhara
- pomoćni radnik u kuhinji – završeno osnovnoškolsko obrazovanje
- voditelj financijsko-računovodstvenih poslova – završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij iz područja ekonomije
- financijsko-računovodstveni referent/financijski knjigovođa – završeno četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje ekonomskog usmjerenja
- ekonom – završeno četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje
- skladištar – završeno srednjoškolsko obrazovanje
- vozač – završeno osnovnoškolsko obrazovanje i položen vozački ispit B-kategorije
- portir – završeno osnovnoškolsko obrazovanje.

Članak 59.

(1) Predstavnik obiteljskog doma može osigurati prehranu, održavanje higijene prostora, opreme, te odjeće i obuču korisnika, zapošljavanjem jednog ili više radnika u punom ili nepunom radnom vremenu, sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi.

(2) Predstavnik obiteljskog doma može usluge iz stavka 1. ovoga članka osigurati radom jednog ili više punoljetnih članova obitelji i bez sklapanja ugovora o radu, ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Pravilnikom i ako nisu zaposleni kod druge fizičke ili pravne osobe u punom radnom vremenu, odnosno ako ne obavljaju drugu djelatnost samostalnog rada kao fizičke osobe (obrt ili profesionalna djelatnost) u punom radnom vremenu.

(3) Član obitelji iz stavka 2. ovoga članka ne može obavljati poslove iz stavka 1. ovoga članka duže od 48 sati tjedno.

(4) Aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi jedan izvršitelj do 10 korisnika, odnosno dva izvršitelja na više od 10 korisnika.

(5) Aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka ne mogu obavljati radnici koji obavljaju stručne poslove ili poslove njege i brige o zdravlju.

Članak 60.

Ako pružatelj usluge pomoći u kući pruža usluge za više od 30% korisnika koji žive u prometno izoliranim područjima, pri čemu udaljenost između korisnika kojima se usluga pruža u pravilu iznosi više od 1 km, minimalni broj izvršitelja opisan u Prilogu I. Katalog socijalnih usluga, uvećava se za 50 % .

2.5. Ostali zajednički uvjeti

Članak 61.

Pružatelji usluga moraju imati mogućnost priključka na internetsku mrežu i računalnu opremu.

Članak 62.

(Brisan.)

Članak 63.

- (1) Pružatelj usluga koji se osniva kao centar za pružanje usluga u zajednici u pravilu pruža podršku korisnicima i pružateljima izvaninstitucijskih oblika smještaja, usluge boravka, rane intervencije, savjetovanja i pomaganja, usluge psihosocijalne podrške, usluge pomoći u kući, usluge pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja i usluge organiziranog stanovanja.
- (2) Iznimno, centar za pružanje usluga u zajednici može pružati usluge smještaja pod uvjetom da smještajni kapacitet nije veći od ukupnog kapaciteta boravka i organiziranog stanovanja.
- (3) Centar za pružanje usluga u zajednici može pružati usluge iz stavaka 1. i 2. ovoga članka za jednu ili više korisničkih skupina.

III. POSEBNI MINIMALNI UVJETI ZA PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA PREMA KORISNIČKIM SKUPINAMA

3.1. Djeca i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi

3.1.1. Djelatnost i vrsta socijalnih usluga

Članak 64.

- (1) Djelatnost pružatelja usluga za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:
1. usluga smještaja (do 30 korisnika)
 2. usluga smještaja uz stanovanje odgajatelja
 3. usluga smještaja u obiteljskom domu
 4. usluga poludnevnog boravka
 5. usluga cjelodnevnog boravka
 6. usluga organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku
 7. usluga organiziranog stanovanja uz povremenu podršku
 8. usluga organiziranog stanovanja uz stanovanje odgajatelja
 9. usluga savjetovanja i pomaganja bioloških ili udomiteljskih obitelji
 10. usluga savjetovanja i pomaganja djeci i mladima nakon izlaska iz skrbi i djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima
 11. usluga savjetovanja i pomaganja posvojiteljskim obiteljima.
- (2) Djelatnost pružatelja usluga za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi ostvaruje se pružanjem jedne ili više vrsta usluga iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Iznimno, pružatelj usluga iz stavka 1. ovoga članka može pružati usluge rane intervencije iz članka 130. ovoga Pravilnika uz ispunjavanje uvjeta propisanih ovim Pravilnikom.

Članak 65.

Ako se za pružanje usluga iz članka 64. stavka 1. točke 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. ovoga Pravilnika osniva dom socijalne skrbi, osniva se kao dječji dom.

Članak 66.

- (1) Centar za pružanje usluga u zajednici iz članka 63. ovoga Pravilnika djeci i mladim punoljetnim osobama bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi u pravilu pruža usluge iz članka 64., stavka 1., točke 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. ovoga Pravilnika, a iznimno može pružati i usluge iz članka 64., stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Pravilnika.
- (2) Usluge iz članka 64., stavka 1., točke 3. ovoga Pravilnika pružaju se u obiteljskom domu.

Članak 67.

Usluge za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi mogu obuhvaćati sljedeće aktivnosti: brigu o zdravlju, njegu, odgoj, socijalni rad, psihološku podršku, skrb tijekom noći, te unapređivanje roditeljskih vještina.

Članak 68.

(1) Briga o zdravlju za korisnike na smještaju i boravku uključuje:

- procjenu općeg zdravstvenog stanja prilikom prijema u ustanovu i izbor liječnika, stomatologa i ginekologa
- praćenje općeg zdravstvenog stanja korisnika (tjelesnog i psihičkog), praćenje rasta i razvoja, promatranje i evidenciju, nadzor nad redovnim cijepljenjem i zdravstvenim kontrolama, savjetodavno-edukativni rad s roditeljima korisnika na boravku i higijensko-epidemiološki nadzor
- organiziranje pružanja zdravstvenih usluga, pratnju pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga, savjetodavno-edukativni rad s roditeljima pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga, suradnju s liječnikom primarne zdravstvene zaštite, savjetodavni rad i podršku korisniku
- neposredno pružanje zdravstvenih usluga – prepoznavanje hitnih stanja i pružanje prve pomoći, provođenje zdravstvene njege i medicinskih terapijskih zahvata, suradnju s liječnikom, rad na zaštiti i unapređivanju zdravlja, održavanje higijene, primjenu mjera kontrole zaraze, provođenje zdravstvenog odgoja, podjelu i kontrolu propisane terapije.

(2) Briga o zdravlju za korisnike organiziranog stanovanja i smještaja u obiteljskom domu uključuje:

- procjenu i praćenje općeg zdravstvenog stanja, odnosno praćenje tjelesnog i psihičkog stanja korisnika i praćenje rasta i razvoja korisnika
- organiziranje pružanja zdravstvenih preventivnih i kurativnih usluga, savjetodavno-edukativni rad s korisnicima pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga, suradnju s liječnikom primarne zdravstvene zaštite, savjetodavno-edukativni rad i higijensko-epidemiološki nadzor
- provođenje planiranih postupaka iz zdravstvene njege, podjelu propisane terapije i nadzor nad uzimanjem terapije, prepoznavanje hitnih stanja i pružanje prve pomoći, suradnja s liječnikom, zaštita i unapređivanje zdravlja, održavanje higijene, primjena mjera kontrole zaraze.

(3) Brigu o zdravlju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provode medicinska sestra i/ili odgajatelj.

Članak 69.

(1) Njega za korisnike smještaja, smještaja u obiteljskom domu i boravka u dobi od 0 do 1 godine uključuje: njegu lica i tijela, previjanje pelena, presvlačenje i higijenu.

(2) Njega za korisnike smještaja, smještaja u obiteljskom domu i boravka u dobi od 1 do 3 godine uključuje: njegu lica i tijela, zuba, previjanje pelena, presvlačenje, higijenu nakon hranjenja nesamostalne djece i pomoć pri obavljanju fizioloških potreba djeteta.

(3) Njegu iz stavka 1. ovoga članka provodi medicinska sestra, a iz stavka 2. ovoga članka medicinska sestra i odgajatelj predškolskog odgoja.

Članak 70.

(1) Odgoj za korisnike smještaja, smještaja u obiteljskom domu, boravka i organiziranog stanovanja u dobi od 0 do 3 godine uključuje: poticanje ranog psihomotornog razvoja; uspostavljanje ritma budnog stanja i sna; osiguranje prikladnih vizualnih i slušnih podražaja; govorna komunikacija s djetetom; osiguranje taktilnih i osjetilnih kontakata; razvijanje aktivne pažnje i orijentacijske sposobnosti; poticanje motoričke spretnosti; poticanje fine motorike; poticanje spoznavanja vanjskog svijeta; poticanje emocionalnog izražavanja; poticanje razvoja govora, puzanja, sjedenja, stajanja i hodanja; hranjenje djece mlađe životne dobi te razvijanje kulture hranjenja; poticanje samostalnosti kontrole fizioloških potreba, odijevanja, obuvanja i hranjenja; poticanje razvoja kvalitetnih odnosa s vršnjacima; organiziranje raznih aktivnosti u domu (sportskih, glazbenih, umjetničkih).

(2) Odgoj za korisnike smještaja, smještaja u obiteljskom domu, boravka i organiziranog stanovanja u dobi od 3 do 7 godine uključuje: poticanje razvijanja primjerenih oblika ponašanja; podržavanje međusobnog druženja, povjerenja i pomoći; uključivanje i priprema djeteta za uključivanje u predškolsku ustanovu; suradnja sa stručnim radnicima predškolske ustanove; priprema djeteta za polazak u školu; provođenje kreativnih i sportsko-rekreacijskih aktivnosti; prilagodba djeteta na širu okolinu – upoznavanje sa širom okolinom ustanove; poticanje djece i aktivno sudjelovanje u sportskim i kulturnim aktivnostima izvan ustanove; poticanje na samostalnost u obavljanju osobne higijene; poticanje na sudjelovanje u održavanju čistoće odjeće i obuće; poticanje na samostalnost u odijevanju i obuvanju; sudjelovanje u održavanju čistoće životnog prostora; poticanje na samostalno uzimanje hrane; razvijanje kulturnih navika u ophođenju s drugom djecom i odraslima; poticanje

intelektualnog razvoja u smislu savladavanja potrebnih znanja i vještina; provođenje kreativnih igara; stimulacija fine motorike; poticanje razvoja koordinacije pokreta; uočavanje poteškoća u razvoju motorike i predlaganje daljnje obrade te osiguranje korektivnih vježbi; poticanje govorne komunikacije; obogaćivanje rječnika; uočavanje poteškoća u razvoju govora, osiguranje logopedskog tretmana, učenje djece prepoznavanju svojih i tuđih emocija te izražavanju istih na odgovarajući način; organiziranje raznih aktivnosti u domu (sportskih, glazbenih, umjetničkih); poticanje djece na uključivanje i pohađanje slobodnih aktivnosti u skladu sa željama i mogućnostima svakog pojedinog djeteta; organizaciju odlaska na kulturno-umjetnička događanja izvan ustanove (kino, kazalište, bazeni, sportski tereni); organizaciju izleta.

(3) Odgoj za korisnike smještaja, smještaja u obiteljskom domu, boravka i organiziranog stanovanja u dobi od 7 do 21 godine uključuje: podržavanje međusobnog druženja, povjerenja i pomoći; osposobljavanje za samostalan život izvan ustanove; pružanje podrške i savjetovanje djece; razvijanje samopouzdanja i samokontrole; prevencija rizičnih oblika ponašanja; osiguranje školskih udžbenika i potrebnog pribora (za djecu na smještaju); pomoć u savladavanju školskog gradiva; razvoj samostalnosti u savladavanju školskih obveza; razvijanje navika zdrave prehrane; sudjelovanje u pripremi jelovnika; sudjelovanje u nabavi namirnica te sudjelovanje u pripremi za obroke (postavljanje i pospremanje stolova i pribora za jelo); sudjelovanje u pripremanju obroka odnosno samostalno pripremanje obroka; usvajanje navika kulturnog ponašanja tijekom jela; razvijanje radnih navika; sudjelovanje u održavanju čistoće stambenog prostora koji korisnik koristi te okoliša doma; poučavanje u planiranju obveza; daljnje razvijanje kulturnih navika, učenje djece prepoznavanju svojih i tuđih emocija te izražavanju istih na odgovarajući način; organiziranje raznih aktivnosti u domu (sportskih, glazbenih, umjetničkih); poticanje djece na uključivanje i pohađanje slobodnih aktivnosti u skladu sa željama i mogućnostima svakog pojedinog djeteta; organizaciju odlaska na kulturno-umjetnička događanja izvan ustanove (kino, kazalište, bazeni, sportski tereni); organizaciju izleta.

(4) Odgoj iz stavka 1. ovoga članka provodi medicinska sestra ili odgajatelj predškolskog odgoja, odgoj iz stavka 2. ovoga članka provodi odgajatelj predškolskog odgoja, a odgoj iz stavka 3. ovoga članka provodi odgajatelj.

(5) Iznimno, za usluge smještaja u obiteljskom domu, odgoj iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka može pružati i suradnik u odgoju, pod uvjetom da obiteljski dom u okviru propisanog mjerila potrebnog broja izvršitelja osigura minimalno jednog odgajatelja u polovici radnog vremena.

Članak 71.

(1) Socijalni rad za korisnike smještaja, boravka i organiziranog stanovanja uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe, praćenje razdoblja prilagodbe, pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, iniciranje primjene potrebnih oblika zaštite, suradnju s nadležnim centrima za socijalnu skrb i drugim suradnim ustanovama, praćenje individualnog programa rada, primjenu različitih metoda podrške u svrhu usmjeravanja i osposobljavanja za rješavanje problema, savjetodavni individualni i grupni rad i podršku korisniku, vođenje evidencije i dokumentacije, pripremu korisnika za otpust u biološku, posvojiteljsku ili udomiteljsku obitelj, drugu ustanovu, odnosno druge usluge ili prekid pružanja usluge, praćenje kvalitete skrbi roditelja, poticanje i praćenje kontakata, susreta i druženja s roditeljima i drugim članovima obitelji, grupni i individualni savjetodavni rad s roditeljima i udomiteljima kod kojih su djeca na vikend-smještaju.

(2) Socijalni rad za korisnike usluge savjetovanja i pomaganja bioloških ili udomiteljskoj obitelji uključuje: pružanje podrške i savjetovanje roditeljima i potencijalnim udomiteljima, praćenje i podrška u procesu adaptacije djeteta i udomiteljske obitelji, podrška u kriznim situacijama, pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba, podrška u suradnji s nadležnim centrima za socijalnu skrb i drugim pružateljima socijalnih usluga u zajednici u ostvarivanju prava i drugih socijalnih usluga kroz individualni i grupni savjetodavni rad, senzibilizacija javnosti o usluzi smještaja i boravka u udomiteljskim obiteljima, kroz organizaciju javnih događanja i kampanja te savjetovanje potencijalnih udomitelja, jačanje roditeljskih kompetencija roditelja u riziku kroz osnaživanje roditelja za pozitivno roditeljstvo (brižno ponašanje, pružanje strukture, granica i vođenja, uvažavanje djeteta kao osobe te omogućavanje osnaživanja djeteta; jačanje komunikacijskih i socijalizacijskih vještina roditelja i sl.).

(3) Socijalni rad za korisnike usluge savjetovanja i pomaganja nakon izlaska iz skrbi uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe na samostalan život, podrška u zadovoljenju svakodnevnih potreba, odnosno stanovanju i vođenju kućanstva, raspolaganju novcem, osobnom rastu i razvoju, zapošljavanju, obrazovanju, brizi o zdravlju, organizaciji slobodnog vremena i praktičnim vještinama; podršku u suradnji s nadležnim centrima za socijalnu skrb i drugim pružateljima socijalnih usluga u zajednici u ostvarivanju prava i drugih socijalnih usluga kroz individualni i grupni savjetodavni rad, a djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima uključuje: pružanje podrške u prilagodbi na udomiteljsku obitelj, podršku u kriznim situacijama, primjenu različitih metoda podrške u svrhu usmjeravanja i osposobljavanja za rješavanje problema, savjetodavni individualni i grupni rad i podrška djetetu, priprema djeteta za prekid usluge smještaja u udomiteljske obitelji i upućivanje u druge socijalne usluge i/ili povratak u biološku obitelj ili posvojenje.

(4) Socijalni rad za korisnike usluge savjetovanja i pomaganja posvojiteljskoj obitelji uključuje: pružanje

podrške i pripremu potencijalnih posvojitelja, praćanje i podršku u procesu adaptacije djeteta i posvojiteljske obitelji, podršku u kriznim situacijama, pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba, podršku u suradnji s nadležnim centrima za socijalnu skrb i drugim pružateljima socijalnih usluga u zajednici u ostavarivanju prava i drugih socijalnih usluga kroz individualni i grupni savjetodavni rad.

(5) Socijalni rad iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka provodi socijalni radnik.

Članak 72.

(1) Psihološka podrška za korisnike smještaja, boravka i organiziranog stanovanja uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe, praćenje razdoblja prilagodbe, psihologijsku obradu korisnika, sudjelovanje u izradi i praćenju individualnog programa rada, psihološku podršku, primjenu različitih oblika savjetovanja u svrhu prevladavanja i osposobljavanja za samostalno rješavanje problema, rad na razvijanju samopouzdanja i samopoštovanja, prevenciju rizičnih oblika ponašanja, grupni i individualni savjetodavni rad s roditeljima, odnosno udomiteljima ako su smještena djeca vikendom u udomiteljskoj obitelji, pripremu korisnika za otpust u biološku, posvojiteljsku ili udomiteljsku obitelj, drugu ustanovu, odnosno druge usluge ili prekid pružanja usluge.

(2) Psihološka podrška za korisnike usluge savjetovanja i pomaganja bioloških obitelji ili udomiteljskih obitelji uključuje: individualni i grupni savjetodavni rad s djecom i mladima, podršku u procesu prilagodbe djeteta na smještaj/boravak u udomiteljskoj obitelji, podršku u sudjelovanju djeteta u procesima izražavanja mišljenja te podršku u kriznim situacijama, senzibilizacija javnosti o usluzi smještaja i boravka u udomiteljskim obiteljima kroz organizaciju javnih događanja i kampanja te savjetovanje potencijalnih udomitelja,

(3) Psihološka podrška za korisnike usluge savjetovanja i pomaganja nakon izlaska iz skrbi uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe na samostalan život, praćenje razdoblja prilagodbe na samostalno stanovanje, preuzimanju radnih obveza, odnose s partnerima, obitelji i radnim kolegama, psihološku podršku u kriznim situacijama kroz primjenu različitih oblika savjetovanja, a djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima uključuje: individualni i grupni rad, podršku u procesu prilagodbe djeteta na smještaj u udomiteljskoj obitelji, podršku u sudjelovanju djeteta u procesima izražavanja mišljenja te podršku u kriznim situacijama,

(4) Psihološka podrška za korisnike usluge savjetovanja i pomaganja posvojiteljskoj obitelji uključuje: individualni i grupni savjetodavni rad s potencijalnim udomiteljima i posvojiteljima, podrška u procesu prilagodbe djeteta na udomiteljsku ili posvojiteljsku obitelj te podrška u kriznim situacijama, poboljšanje roditeljskih vještina kroz individualni i grupni rad s roditeljima, organizacija zajedničkih aktivnosti roditelja i djece; jaćanje roditeljskih kompetencija kroz osnaživanje roditelja za pozitivno roditeljstvo (brižno ponašanje, pružanje strukture, granica i vođenja, uvažavanje djeteta kao osobe te omogućavanje osnaživanja djeteta); jaćanje komunikacijskih i socijalizacijskih vještina roditelja i sl.

(5) Psihološku podršku iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka provodi psiholog.

Članak 73.

(1) Skrb tijekom noći za korisnike smještaja u dobi od 0 do 1 godine uključuje: hranjenje i mijenjanje pelena, praćenje ponašanja i navika korisnika, sudjelovanje u pripremama za spavanje i buđenje korisnika, nadzor nad korisnicima tijekom noći, provođenje potrebnih aktivnosti tijekom noći.

(2) Skrb tijekom noći za korisnike smještaja u dobi od 1 do 3 godine uključuje: praćenje ponašanja i navika korisnika, sudjelovanje u pripremama za spavanje i buđenje korisnika, nadzor nad korisnicima tijekom noći, provođenje potrebnih aktivnosti tijekom noći.

(3) Skrb tijekom noći iz stavka 1. ovoga članka provodi medicinska sestra, a skrb tijekom noći iz stavka 2. ovoga članka provodi odgajatelj.

Članak 74.

(1) Unapređivanje roditeljskih vještina za roditelje korisnika smještaja i boravka uključuje: utvrđivanje potreba roditelja, individualni i grupni rad s roditeljima u prostorijama ustanove, obiteljskoj kući i drugim mjestima po potrebi tijekom smještaja u ustanovi, odnosno tijekom boravka djece u obitelji tijekom vikenda i praznika; organizaciju zajedničkih aktivnosti roditelja i djece; jaćanje roditeljskih kompetencija kroz osnaživanje roditelja za pozitivno roditeljstvo (brižno ponašanje, pružanje strukture, granica i vođenja, uvažavanje djeteta kao osobe te omogućavanje osnaživanja djeteta); jaćanje komunikacijskih i socijalizacijskih vještina roditelja i sl.

(2) Unapređivanje roditeljskih vještina iz stavka 1. ovoga članka provodi socijalni radnik ili psiholog.

Članak 75.

(1) Usluga smještaja za djecu i mlađe punoljetne osobe bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi u pravilu se pruža se za najviše 30 korisnika u jednoj zgradi.

(2) Aktivnost unapređivanja roditeljskih vještina iz članka 74. ovoga Pravilnika koja se pruža u okviru usluge savjetovanja i pomaganja bioloških obitelji ili udomiteljskih obitelji provodi se u vremenskom mjerilu od 60 minuta po jedinici provedene aktivnosti.

(3) Aktivnosti iz članka 71. i 72. ovoga Pravilnika koje se pružaju u okviru usluge savjetovanja i pomaganja djeci i mladima nakon izlaska iz skrbi i djeci smještenoj u udomiteljskim obiteljima, te usluge savjetovanja i pomaganja posvojiteljskim obiteljima provode se u sljedećem vremenskom mjerilu po jedinici provedene aktivnosti:

- socijalni rad – provodi se 60 minuta
- psihološka podrška – provodi se 45 minuta.

3.1.2. Posebni uvjeti prostora

Članak 76.

(1) Oko zgrade mora se osigurati prostor za igralište, u zgradi prostor za korištenje slobodnog vremena korisnika, a za boravak djece u dobi do 3 godine potrebno je osigurati i natkriveni otvoreni prostor (terasa/balkon).

(2) Spavaonica za djecu u dobi od 3 godine može imati najviše do 10 ležajeva, za djecu od dobi od 3 do 7 godina najviše 5 ležajeva, a za djecu stariju od 7 godina najviše 3 ležaja.

(3) U ustrojstvenoj jedinici za boravak djece do 3 godine potrebno je gornji dio pregradnog zida ostakliti na visini od 1,5 metara između spavaonica i ostalih prostorija u kojima djeca borave radi stalnog nadzora djece.

(4) Za djecu stariju od 12 godina mora se osigurati čajna kuhinja te posebna prostorija radi mogućnosti samostalnog obavljanja pranja, sušenja i glačanja rublja.

Kad je zgrada namijenjena za smještaj trudnica i roditelja s malom djecom, mora imati jednokrevetne i dvokrevetne sobe, a na 5 korisnika – trudnica i djece je potrebno osigurati sanitarni čvor i kupaonicu te čajnu kuhinju.

3.1.3. Posebni uvjeti opreme

Članak 77.

(1) Ležajevi u spavaonicama moraju biti prilagođeni uzrastu korisnika: širine 70 do 90 cm, duljine 150 do 200 cm i visine 40 do 60 cm, osim za djecu jasličke dobi, koji su standardizirane veličine i imaju zaštitne stranice.

(2) Ležajevi u spavaonici mogu biti postavljeni jedan iznad drugog, za djecu s navršениh 4 godine života.

(3) Razmak između ležajeva mora biti dostatan za nesmetano kretanje i uporabu opreme.

(4) Ako nije osiguran poseban prostor za učenje u sobama djece školske dobi potrebno je osigurati radni stol i stolicu za svako dijete.

(5) Prostoriju za dnevni boravak potrebno je opremiti sukladno dobi i broju djece: stolovima, stolicama s naslonom odnosno foteljama, policama i ormarima za knjige i igračke, TV-prijemnikom, audio opremom, priborom za društvene igre, didaktičkim materijalom, spravama za igru djece, zidnim panoima i dr.

(6) U prostoru sanitarnog čvora potrebno je osigurati tuš, umivaonik i zahod na svakih 10 korisnika, osim za usluge boravka i savjetovanja i pomaganja.

(7) Za djece jasličke dobi (do 3 godine) potrebno je osigurati stolove za prematanje djece, sterilizatore ili kuhala.

(8) Prostor terase i/ili igralište potrebno je opremiti, sukladno dobi djece, opremom i spravama za igru.

(9) Prostorija za susrete i druženje roditelja i djeteta treba biti opremljen stolom, potrebnim brojem stolica s naslonom odnosno fotelja, ukrasnim predmetima, priborom za društvene igre i igračkama.

3.1.4. Posebni uvjeti radnika

Članak 78.

Pružatelj usluga smještaja s kapacitetom do 30 korisnika mora imati osnovni stručni tim u sastavu: socijalni radnik i psiholog.

Članak 79.

(1) Aktivnosti u okviru usluga iz članka 67. ovoga Pravilnika mogu pružati pružatelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:

- medicinska sestra – završeno srednjoškolsko obrazovanje za medicinsku sestru/tehničara
- odgajatelj predškolskog odgoja – završeno preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
- odgajatelj – završeno preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz područja društvenih znanosti – polja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti, socijalne djelatnosti, kineziologije, logopedije, pedagogije i psihologije
- odgajatelj koji stanuje s djecom u okviru usluge smještaja, organiziranog stanovanja i obiteljskog doma – završeno četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i izobrazba za rad sa zlostavljanom i zanemarivanom djecom

- psiholog – završen diplomski sveučilišni studij psihologije
 - socijalni radnik – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij socijalnog rada
 - suradnik u odgoju – završeno četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i izobrazba za rad sa zlostavljanom i zanemarivanom djecom.
- (2) Odgajatelj iz stavka 1. podstavka 4. dužan je svakih pet godina obnavljati izobrazbu za rad sa zlostavljanom i zanemarivanom djecom.

3.2. Trudnica ili roditelj s djetetom do godine dana života

3.2.1. Djelatnost i vrsta usluga

Članak 80.

(1) Djelatnost pružatelja usluga za trudnice ili roditelja s djetetom do godine dana života ostvaruje se pružanjem usluge smještaja i organiziranog stanovanja trudnici ili roditelju s djetetom koji nema stana, odnosno nema osiguran smještaj ili zbog poremećenih odnosa u obitelji ne može ostati s djetetom u vlastitoj obitelji.

Članak 81.

Ako se za pružanje usluge iz članka 80. stavka 1. ovoga Pravilnika osniva dom socijalne skrbi, osniva se kao dom za trudnice ili roditelja s malim djetetom.

Djelatnost iz članka 80. stavka 1. ovoga Pravilnika može obavljati centar za pružanje usluga u zajednici i drugi pružatelj usluga za djecu bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi u zasebnoj organizacijskoj jedinici.

Članak 82.

Usluga za trudnice ili roditelja s djetetom do godine dana života obuhvaća sljedeće aktivnosti: brigu o zdravlju i njegu, socijalni rad i psihološku podršku.

Članak 83.

(1) Briga o zdravlju i njega za trudnice ili roditelja s djetetom do godine dana života na smještaju uključuje: procjenu općeg zdravstvenog stanja prilikom prijema; praćenje tjelesnog i psihičkog stanja korisnika, praćenje rasta i razvoja djeteta, promatranje i evidencija, nadzor nad redovnim cijepljenjem i zdravstvenim kontrolama, savjetodavno-edukativni rad s roditeljem i higijensko-epidemiološki nadzor; organiziranje pružanja zdravstvenih usluga kroz pratnju pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga, suradnja s liječnikom primarne zdravstvene zaštite, savjetodavni rad i podrška korisniku; neposredno pružanje zdravstvenih usluga – prepoznavanje hitnih stanja i pružanje prve pomoći, provođenje zdravstvene njege i medicinskih terapijskih zahvata, rad na zaštiti i unapređivanju zdravlja, održavanje higijene, primjena mjere kontrole zaraze, provođenje zdravstvenog odgoja, podjela i kontrola propisane terapije, pomoć pri obavljanju njege trudnice prije poroda; pomoć pri obavljanju njege majke nakon poroda; pomoć roditelju u njezi dojenčeta te praćenje kvalitete njege djeteta od strane roditelja.

(2) Brigu o zdravlju i njegu iz stavka 1. ovoga članka provodi medicinska sestra.

Članak 84.

(1) Socijalni rad za trudnice ili roditelja s djetetom do godine dana života na smještaju uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe, praćenje razdoblja prilagodbe, pomoć pri zadovoljenju svakodnevnih potreba, iniciranje primjene potrebnih oblika zaštite, suradnja s nadležnim centrima za socijalnu skrb, suradnja s ostalim subjektima, praćenje programa rada, primjenu različitih metoda podrške u svrhu usmjeravanja i osposobljavanja za rješavanje problema, savjetodavni rad i podršku korisniku i članovima obitelji, grupni rad, vođenje evidencije i dokumentacije, praćenje kvalitete skrbi roditelja o djetetu, poticanje i praćenje kontakata s članovima obitelji vezano uz prihvat roditelja s djetetom, pripremu korisnika za otpust.

(2) Socijalni rad iz stavka 1. ovoga članka provodi socijalni radnik.

Članak 85.

(1) Psihološka podrška za trudnice ili roditelja s djetetom do godine dana života na smještaju uključuje: pomoć u obrazovanju za trudnicu ili roditelja s djetetom do godine dana ako je polaznik obveznog obrazovanja, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, pomoć i podršku roditelju u kvalitetnoj brizi za dijete; poticanje na kvalitetno korištenje slobodnog vremena (uključivanje roditelja sukladno iskazanim interesima i psihofizičkom stanju); razvijanje vještina u cilju samostalne skrbi o djetetu; priprema trudnice/roditelja za samostalan život.

(2) Psihološku podršku iz stavka 1. ovoga članka provodi psiholog.

3.2.2. Posebni uvjeti prostora

Članak 86.

- (1) Kada je zgrada namijenjena za smještaj trudnica i roditelja s djetetom do godine dana, mora imati jednokrevetne ili dvokrevetne sobe, a na 5 korisnika-trudnica i djece je potrebno osigurati sanitarni čvor i kupaonicu, čajnu kuhinju i prostoriju za dnevni odmor.
- (2) Oko zgrade mora se osigurati prostor za igralište.
- (3) Prostorija za dnevni odmor treba iznositi najmanje 2 m² po korisniku.
- (4) Zgrada mora imati sanitarni čvor za radnike i posjetitelje.
- (5) Svaka stambena cjelina treba imati prostor za odlaganje odjeće i obuće.
- (6) Zgrada mora imati prostoriju za nesmetane susrete i druženje roditelja i djeteta.
- (7) Stambena cjelina u kojoj se pruža socijalna usluga organiziranog stanovanja mora imati potreban broj funkcionalno raspoređenih prostorija ovisno o broju i dobi korisnika: kuhinju s prostorom za blagovanje, pripremu i skladištenje hrane, prostorom za dnevni boravak i nesmetane susrete i druženje roditelja i djeteta, te spavaonice i prostorije za održavanje osobne higijene.

3.2.3. Posebni uvjeti opreme

Članak 87.

- (1) U stambenoj jedinici za trudnice i roditelja s djetetom do godine dana potrebno je osigurati minimum opreme kao što su: ležaj za majku, dječji krevet, garderobni ormar, stol za prematanje djeteta, kolica, kada za kupanje djeteta, pribor za njegu i hranjenje djeteta kao što je bočica, dudu, toplomjer, pelene i slično, a čajna kuhinja mora imati ormare, police s posuđem, hladnjak i štednjak.
- (2) Razmak između ležajeva mora biti dostatan za nesmetano kretanje i uporabu opreme
- (3) U prostoru sanitarnog čvora potrebno je osigurati tuš, umivaonik i zahod.
- (4) Prostorija za susrete i druženje roditelja i djeteta treba biti opremljen stolom, potrebnim brojem stolica s naslonom odnosno fotelja, ukrasnim predmetima i igračkama.

3.2.4. Posebni uvjeti radnika

Članak 88.

Aktivnosti u okviru usluga iz članka 82. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:

- medicinska sestra – završeno srednjoškolsko obrazovanje za medicinsku sestru/tehničara
- psiholog – završen diplomski sveučilišni studij psihologije
- socijalni radnik – završen diplomski sveučilišni studij socijalnog rada.

3.3. Djeca i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju

3.3.1. Djelatnost i vrsta usluga

Članak 89.

- (1) Djelatnost pružatelja usluga za djecu i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:
 1. usluga smještaja – timska procjena/dijagnostika
 2. usluga boravka – timska procjena/dijagnostika
 3. usluga smještaja u malim skupinama
 4. usluga privremenog smještaja radi provođenja kraćih rehabilitacijskih (tretmanskih) programa
 5. usluga privremenog smještaja u kriznim situacijama (prihvat)
 6. usluga organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku
 7. usluga organiziranog stanovanja uz povremenu podršku
 8. usluga cjelodnevnog boravka kod pružatelja usluga socijalne skrbi
 9. usluga poludnevnog boravka kod pružatelja usluga socijalne skrbi
 10. usluga poludnevnog boravka u školi
 11. usluga savjetovanja i pomaganja nakon izlaska iz skrbi
 12. usluga savjetovanja i pomaganja bioloških obitelji ili specijaliziranih udomiteljskih obitelji.
- (2) Djelatnost pružatelja usluga za djecu i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju ostvaruje se pružanjem jedne ili više vrsta usluga iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 90.

(1) Ako se za pružanje usluga iz članka 89. stavka 1. ovoga Pravilnika osniva dom socijalne skrbi, osniva se kao:

1. dom za odgoj djece i mladeži
2. odgojni dom
3. posebna odgojna ustanova.

(2) Dom za odgoj djece i mladeži iz stavka 1. točke 1. ovoga članka djeci i mlađim punoljetnim osobama do navršene 21. godine života s problemima u ponašanju i teškoćama mentalnog zdravlja pruža usluge iz članka 89. stavka 1. ovoga Pravilnika, te provodi izvršenje odgojnih mjera izrečenih maloljetnicima i mlađim punoljetnim osobama (posebna obveza – upućivanje u savjetovalište za mlade, upućivanje u disciplinski centar, pojačana briga i nadzor uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi, te upućivanje u odgojnu ustanovu), te maloljetnicima koji su, u tijeku pripremnog postupka, rješenjem suca za mladež upućeni na privremeni smještaj u ustanovu, do okončanja pripremnog postupka pred sudom.

(3) Odgojni dom iz stavka 1. točke 2. ovoga članka djeci i mlađim punoljetnim osobama do navršene 21. godine života s problemima u ponašanju i teškoćama mentalnog zdravlja pruža usluge iz članka 89. stavka 1. točke 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga Pravilnika, te provodi izvršenje odgojne mjere upućivanja u odgojnu ustanovu izrečenu maloljetnicima i mlađim punoljetnim osobama te maloljetnicima do 18. godine života koji su, u tijeku pripremnog postupka, rješenjem suca za mladež upućeni na privremeni smještaj u ustanovu, do okončanja pripremnog postupka pred sudom. Odgojni dom pruža i usluge odgoja i obrazovanja djeci i mlađim punoljetnim osobama za vrijeme izvršenja sudske odgojne mjere, a iznimno može pružati i usluge iz članka 89. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 5. ovoga Pravilnika.

(4) Posebna odgojna ustanova iz stavka 1. točke 3. ovoga članka djeci s problemima u ponašanju i teškoćama mentalnog zdravlja te teškoćama u razvoju pruža usluge iz članka 89. stavka 1. točke 4., 6., 7., 11. i 12. ovoga Pravilnika, te provodi izvršenje odgojne mjere upućivanja u posebnu odgojnu ustanovu. Posebna odgojna ustanova pruža i usluge odgoja i obrazovanja djeci i mlađim punoljetnim osobama za vrijeme izvršenja sudske odgojne mjere, a iznimno može pružati i usluge iz članka 89. stavka 1. točke 1., 2., 3., 5., 8., 9. i 10. ovoga Pravilnika.

(5) Centar za pružanje usluga u zajednici iz članka 63. ovoga Pravilnika djeci u riziku za razvoj problema u ponašanju, te djeci i mlađim punoljetnim osobama s problemima u ponašanju i teškoćama mentalnog zdravlja u pravilu pruža usluge iz članka 89. stavka 1. točke 1., 2., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga Pravilnika, a iznimno može pružati i usluge iz članka 89. stavka 1. točke 4. i 5. ovoga Pravilnika te provodi izvršenje odgojnih mjera izrečenih maloljetnicima i mlađim punoljetnim osobama (posebna obveza – upućivanje u savjetovalište za mlade, upućivanje u disciplinski centar, pojačana briga i nadzor uz dnevni boravak u odgojnoj ustanovi, te upućivanje u odgojnu ustanovu), te maloljetnicima koji su, u tijeku pripremnog postupka, rješenjem suca za mladež upućeni na privremeni smještaj u ustanovu, do okončanja pripremnog postupka pred sudom. Centar za pružanje usluga u zajednici iz članka 63. ovoga Pravilnika pruža i usluge odgoja i obrazovanja djeci i mlađim punoljetnim osobama za vrijeme izvršenja sudske odgojne mjere.

Članak 91.

Usluge za djecu i mlade punoljetne osobe s problemima u ponašanju mogu obuhvaćati sljedeće aktivnosti: brigu o zdravlju i njegu, odgoj, socijalno-pedagošku podršku, socijalni rad, psihološku podršku, te timsku procjenu/dijagnostiku.

Članak 92.

(1) Briga o zdravlju i njega za korisnike svih oblika smještaja i boravka -timske procjene/dijagnostike kod pružatelja usluga socijalne skrbi uključuje: procjenu općeg zdravstvenog stanja prilikom prijema; praćenje tjelesnog i psihičkog stanja korisnika kroz praćenje rasta i razvoja, promatranje i evidencija, nadzor nad redovnim cijepljenjem i zdravstvenim kontrolama, savjetodavno-edukativni rad s roditeljima korisnika na boravku i higijensko-epidemiološki nadzor; organiziranje pružanja zdravstvenih usluga kroz pratnju pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga za korisnike na smještaju, odnosno savjetodavno-edukativni rad s roditeljima pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga, suradnja s liječnikom primarne zdravstvene zaštite, savjetodavni rad i podrška korisniku; neposredno pružanje zdravstvenih usluga – prepoznavanje hitnih stanja i pružanje prve pomoći, provođenje zdravstvene njege i medicinskih terapijskih zahvata, rad na zaštiti i unapređivanju zdravlja, održavanje higijene, primjena mjere kontrole zaraze, provođenje zdravstvenog odgoja u svakom dijelu rada, podjela i kontrola propisane terapije; razvijanje higijenskih navika korisnika.

(2) Briga o zdravlju i njega za korisnike organiziranog stanovanja uključuje: procjenu i praćenje općeg zdravstvenog stanja što uključuje praćenje tjelesnog i psihičkog stanja korisnika i praćenje rasta i razvoja korisnika; organiziranje pružanja zdravstvenih preventivnih i kurativnih usluga, savjetodavno-edukativni rad s korisnicima pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga, suradnja s

liječnikom primarne zdravstvene zaštite, savjetodavno-edukativni rad i higijensko-epidemiološki nadzor; provođenje planiranih postupaka iz zdravstvene njege, podjela propisane terapije i nadzor nad uzimanjem terapije, prepoznavanje hitnih stanja i pružanje prve pomoći, zaštita i unapređivanje zdravlja, održavanje higijene, primjena mjera kontrole zaraze; razvijanje higijenskih navika korisnika.

(3) Brigu o zdravlju i njegu iz stavka 1. i 2. ovoga članka provode medicinska sestra i odgajatelj.

Članak 93.

(1) Odgoj za korisnike svih oblika smještaja, boravka i organiziranog stanovanja uključuje: prijem korisnika – upoznavanje s novom sredinom, stručnim osobljem, kućnim redom, obvezama i pravima korisnika, pomoć pri uključivanju u odgojnu skupinu, te identifikaciju podataka o prethodnom boravku korisnika (obitelj, druga ustanova, druga država) kao i drugim bitnim informacijama o korisniku; praćenje korisnika tijekom razdoblja prilagodbe; pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba; razvijanje pozitivnih interesa i navika – higijenske i radne navike poput osobne higijene, brige o osobnom izgledu i urednosti, odijevanja, održavanja odjeće i stambenog prostora, razvijanje primjerene brige o zdravlju; motorički razvoj (razvoj grube i fine motorike); kognitivni razvoj – aktivno uključivanje u interakcije s okolinom i procese učenja, u skladu sa stupnjem zrelosti; neposrednu stručnu pomoć u učenju, u razvoju i usvajanju navika učenja, tehnika učenja, razvijanje samostalnosti u učenju i odgovornog izvršenja školskih obaveza te poticanje i nadzor nad redovitošću izvršenja školskih obaveza; razvijanje i usvajanje pozitivnog odnosa prema obrazovanju; poticanje, praćenje i razvoj kontakata djeteta s članovima obitelji; razvoj interesa i kreativnosti te savjetovanje i motiviranje za uključivanje u aktivnosti slobodnog vremena u skladu s dobi, interesima i mogućnostima djeteta; stalna briga i nadzor djece; praćenje i evaluacija programa rada u suradnji s korisnikom i stručnim timom; jačanje samopouzdanja, razvijanje sposobnosti stvaranja i kreativne igre kroz neposredno iskustvo i doživljaj; likovne aktivnosti (sudjelovanje u likovnim kolonijama, izložbama, slobodne aktivnosti u likovnim grupama, razvijanje estetskog smisla i stjecanje likovne kulture, crtanje i slikanje, modeliranje); glazbene aktivnosti (pasivno slušanje glazbe, aktivno sudjelovanje u muziciranju, glazba i stimulacija, sudjelovanje u glazbenim priredbama, nastupima i koncertima); sportske aktivnosti (odražavanje i povećavanje mišićne snage, povećavanje izdržljivosti, razvijanje i poboljšanje koordinacije pokreta, povećanje brzine pokreta, učenje pravilnom držanju tijela, korekcija položaja tijela, poboljšanje funkcije drugih organskih sustava, sudjelovanje u pojedinačnim i ekipnim natjecanjima); organizacija zdravog života u prirodi (kroz logorovanja, zimovanja i ljetovanja); posjećivanje sportskih priredbi, prigodnih kulturnih programa, kazališta, odlasci u kino, prigodna druženja s korisnicima drugih pružatelja usluga; preprata korisnika u mjesto stanovanja u obitelj, dom, drugu pravnu osobu ili kod drugog pružatelja usluga skrbi. Odgoj uključuje i pružanje skrbi tijekom noći kod usluga smještaja i organiziranog stanovanja uz stalnu pomoć.

(2) Odgoj za korisnike poludnevnog boravka u školi uključuje: prijem korisnika – upoznavanje s novom sredinom, obvezama i pravima korisnika, pomoć pri uključivanju u odgojnu skupinu, praćenje korisnika tijekom razdoblja prilagodbe; pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba; razvijanje pozitivnih interesa i navika – higijenske i radne navike poput osobne higijene, brige o osobnom izgledu i urednosti, odijevanja, razvijanje primjerene brige o zdravlju; motorički razvoj (razvoj grube i fine motorike); kognitivni razvoj – aktivno uključivanje u interakcije s okolinom i procese učenja, u skladu sa stupnjem zrelosti; neposrednu stručnu pomoć u učenju, u razvoju i usvajanju navika učenja, tehnika učenja, razvijanje samostalnosti u učenju i odgovornog izvršenja školskih obaveza te poticanje i nadzor nad redovitošću izvršenja školskih obaveza; razvijanje i usvajanje pozitivnog odnosa prema obrazovanju; razvoj interesa i kreativnosti te savjetovanje i motiviranje za uključivanje u aktivnosti slobodnog vremena u skladu s dobi, interesima i mogućnostima djeteta; praćenje i evaluacija programa rada u suradnji s korisnikom i stručnim timom; jačanje samopouzdanja, razvijanje sposobnosti stvaranja i kreativne igre kroz neposredno iskustvo i doživljaj; likovne aktivnosti (slobodne aktivnosti u likovnim grupama, razvijanje estetskog smisla i stjecanje likovne kulture, crtanje i slikanje, modeliranje); glazbene aktivnosti (pasivno slušanje glazbe, aktivno sudjelovanje u muziciranju, glazba i stimulacija, sudjelovanje u glazbenim priredbama, nastupima i koncertima); sportske aktivnosti (odražavanje i povećavanje mišićne snage, povećavanje izdržljivosti, razvijanje i poboljšanje koordinacije pokreta, povećanje brzine pokreta, učenje pravilnom držanju tijela, korekcija položaja tijela, poboljšanje funkcije drugih organskih sustava, sudjelovanje u pojedinačnim i ekipnim natjecanjima); organizacija zdravog života u prirodi; posjećivanje sportskih priredbi, prigodnih kulturnih programa, kazališta, odlasci u kino.

(3) Odgoj iz stavka 1. i 2. ovoga članka provodi odgajatelj.

Članak 94.

(1) Socijalno-pedagoška podrška za korisnike svih oblika smještaja, boravka i organiziranog stanovanja uključuje: prijem korisnika i praćenje korisnika tijekom razdoblja prilagodbe; rad na socijalnom i emocionalnom razvoju (odnos prema sebi – prepoznavanje, izražavanje i kontrola emocija, spoznaja vlastitih osobina i potreba, empatija, razvijanje samopouzdanja i samokontrole, razvoj osjećaja odgovornosti i preuzimanja odgovornosti za vlastito ponašanje, razvoj pozitivne slike o sebi, razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina); razvoj sustava

društvenih i moralnih vrijednosti (odnos prema drugima – razvijanje interakcije i odnosa prema drugima, učenje i spoznaja socijalnih uloga i odnosa, razvijanje odnosa u grupi, suradnje, zajedništva i tolerancije, podržavanje međusobnog druženja, povjerenja i pomoći, prepoznavanje i vještine pozitivnog prevladavanja sukoba, usvajanje pravila u grupi, usvajanje društvenih i zakonskih normi ponašanja); pružanje podrške, savjetovanje i poticanje razvoja primjerenih oblika ponašanja i prevencija rizičnih oblika ponašanja kroz individualni i grupni rad; izradu individualnog programa rada, praćenje i evaluaciju programa s korisnikom, odgajateljem i stručnim timom; socijalno-pedagoška procjena, planiranje i programiranje odgojnih i drugih oblika podrške i zaštite korisnika te suradnja s različitim subjektima (centri za socijalnu skrb i druge ustanove socijalne skrbi, škole, zdravstvene ustanove, policija, sudovi, udruge), te sudjelovanje u timskoj procjeni/dijagnostici.

(2) Socijalno-pedagoška podrška za usluge savjetovanja i pomaganja pojedincu nakon izlaska iz skrbi, te usluge savjetovanja i pomaganja bioloških obitelji i specijaliziranih udomiteljskih obitelji uključuje: podršku u suradnji s nadležnim centrima za socijalnu skrb i drugim pružateljima socijalnih usluga u zajednici kroz individualni i grupni savjetodavni rad s djecom i mladima odnosno s obiteljima i udomiteljima; priprema korisnika za izlazak iz skrbi (otпуст) i otklanjanje poteškoća u prilagodbi.

(3) Socijalno-pedagošku podršku iz stavka 1. i 2. ovoga članka provodi socijalni pedagog.

Članak 95.

(1) Socijalni rad za korisnike svih oblika smještaja i boravka u ustanovi uključuje: upoznavanje korisnika s novom sredinom te pomoć pri uključivanju, praćenje razdoblja adaptacije, pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, iniciranje primjene potrebnih oblika zaštite, stručni rad i suradnja s obitelji korisnika, priprema korisnika za primjenu drugih oblika zaštite, suradnja s nadležnim centrima za socijalnu skrb, suradnja s ostalim subjektima, praćenje programa rada, primjena različitih metoda podrške u svrhu usmjeravanja i osposobljavanja za rješavanje problema, savjetodavni rad i podrška korisniku i članovima obitelji kroz grupni rad, te sudjelovanje u timskoj procjeni/dijagnostici.

(2) Socijalni rad za korisnike organiziranog stanovanja, savjetovanja i pomaganja pojedincu nakon izlaska iz skrbi, te savjetovanja i pomaganja bioloških obitelji i specijaliziranih udomiteljskih obitelji uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe, praćenje razdoblja prilagodbe, pomoć pri zadovoljenju svakodnevnih potreba, podršku u suradnji s nadležnim centrima za socijalnu skrb i drugim pružateljima socijalnih usluga u zajednici kroz individualni i grupni savjetodavni rad s djecom i mladima odnosno s obiteljima i udomiteljima; te praćenje individualnog programa rada, vođenje evidencije i dokumentacije, pripremu korisnika za otpust u biološku obitelj i/ili samostalan život, poticanje i praćenje kontakata s obitelji, kontakata s drugim članovima obitelji za korisnike u organiziranom stanovanju.

(3) Socijalni rad iz stavka 1. i 2. ovoga članka provodi socijalni radnik.

Članak 96.

(1) Psihološka podrška za korisnike svih oblika smještaja i boravka uključuje: pružanje pomoći i podrške djeci i mladima u razdoblju adaptacije; praćenje korisnika i obrada tijekom tretmana sa svrhom pravilne evaluacije te procjene i utvrđivanja eventualno novonastalih teškoća u funkcioniranju korisnika, psihologijsko savjetovanje te poticanje razvijanja primjerenih oblika ponašanja; podržavanje međusobnog druženja, povjerenja i pomoći; poticanje na uključivanje u provođenje kreativnih i sportsko-rekreacijskih aktivnosti; osposobljavanje za samostalan život izvan ustanove; pružanje podrške i savjetovanje; razvijanje samopouzdanja i samokontrole; prevencija rizičnih oblika ponašanja; priprema korisnika za otpust u biološku ili udomiteljsku obitelj ili drugu ustanovu i otklanjanje poteškoća u prilagodbi, te sudjelovanje u timskoj procjeni/dijagnostici.

(2) Psihološka podrška za korisnike organiziranog stanovanja uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe, praćenje razdoblja prilagodbe, psihologijsku obradu korisnika, sudjelovanje u izradi i praćenju individualnog programa rada, psihološku podršku, psihologijsko savjetovanje u svrhu prevladavanja i osposobljavanja za samostalno rješavanje problema, rad na razvijanju samopouzdanja i samopoštovanja, prevenciju rizičnih oblika ponašanja, grupni i individualni savjetodavni rad s roditeljima, pripremu korisnika za druge usluge ili prekid usluge.

(3) Psihološka podrška za korisnike savjetovanja i pomaganja pojedincu nakon izlaska iz skrbi uključuje: pružanje pomoći i podrške korisniku u razdoblju prilagodbe na samostalan život, praćenje razdoblja prilagodbe, psihološku podršku u kriznim situacijama kroz primjenu različitih oblika savjetovanja, te preuzimanju radnih obveza; podršku i savjetovanje u poboljšanju odnosa s partnerom, obitelji i radnim kolegama.

(4) Psihološka podrška za korisnike savjetovanja i pomaganja biološki obitelji ili specijaliziranih udomiteljskih obitelji uključuje: individualni i grupni savjetodavni rad s udomiteljima u ustanovi ili domu udomitelja te putem telefona ili e-maila, podršku u procesu prilagodbe djeteta na smještaj/boravak u udomiteljskoj obitelji, te podršku u provedbu individualnog plana promjene, podršku u sudjelovanju djeteta u procesima izražavanja mišljenja, te posebnu podršku u kriznim situacijama.

(5) Psihološku podršku iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka provodi psiholog.

Članak 97.

- (1) Timska procjena/dijagnostika provodi se kroz uslugu smještaja ili boravka korisnika i traje 30 dana. Iznimno, u slučaju provođenja reopservacije, usluga se može provesti u kraćem trajanju, odnosno u trajanju od 21 dan.
- (2) Timsku procjenu/dijagnostiku provodi tim kojeg čine: socijalni pedagog, socijalni radnik i psiholog te prema potrebi i vanjski suradnici liječničke struke (psihijatar, neurolog, oftalmolog, otorinolaringolog, ginekolog). Multidisciplinarnim pristupom provodi se opservacija i procjena osobnih i ponašajnih obilježja djeteta te karakteristika obitelji i roditeljskih kompetencija. Temeljem pojedinačnih nalaza i mišljenja stručnjaka izrađuje se timska sinteza, odnosno nalaz i mišljenje tima, koji sadrži predikciju individualnog programa tretmana korisnika s prijedlogom za daljnje mjere, postupak te metode i tehnike tretmana korisnika.

Članak 98.

- (1) Usluga privremenog smještaja u kriznim situacijama (prihvat) pruža se djeci i mlađim punoljetnim osobama s problemima u ponašanju i teškoćama mentalnog zdravlja koja se zateknu u skitnji, bez nadzora roditelja ili drugih odraslih osoba, do povratka u vlastitu ili udomiteljsku obitelj, dom socijalne skrbi ili dok im se ne osigura smještaj na drugi način, u najduljem trajanju do 72 h.
- (2) Usluga privremenog smještaja u kriznim situacijama (prihvat) pruža se i djeci bez pratnje, stranim državljanima, u dobi od 14. do 18. godine, dok im se ne osigura smještaj na drugi način ili do povratka u zemlju podrijetla, a najduže do šest mjeseci.

Članak 99.

- (1) Organizirano stanovanje uz povremenu pomoć stručnih radnika je usluga koja se pruža korisnicima koji su do punoljetnosti koristili uslugu smještaja i korisnike u dobi od 16 do 21 godina u skladu s procjenom njihove mentalne zrelosti uz suglasnost roditelja/zakonskog zastupnika i nadležnog centra za socijalnu skrb i uz uvjet da je u istoj stambenoj jedinici smješten i punoljetan korisnik.
- (2) Aktivnosti iz članka 94. stavka 2., članka 95. stavka 2. i članka 96. stavka 3. i 4. ovoga Pravilnika koje se pružaju u okviru usluge savjetovanja i pomaganja nakon izlaska iz skrbi i usluge savjetovanja i pomaganja bioloških obitelji ili specijaliziranih udomitelja provode se u sljedećem vremenskom mjerilu po jedinici pružene aktivnosti:
 - socijalno-pedagoška podrška – provodi se 45 minuta
 - socijalni rad – provodi se 60 minuta
 - psihološka podrška – provodi se 45 minuta.

3.3.2. Posebni uvjeti prostora

Članak 100.

- (1) Spavaonica može imati najviše 3 ležaja.
- (2) Za djecu stariju od 12 godina mora se osigurati čajna kuhinja te posebna prostorija radi mogućnosti samostalnog obavljanja pranja, sušenja i glačanja rublja.

3.3.3. Posebni uvjeti opreme

Članak 101.

- (1) Ležajevi u spavaonicama moraju biti prilagođeni uzrastu korisnika: širine 70 – 90 cm, duljine 150 – 200 cm i visine 40 – 60 cm.
- (2) Razmak između ležajeva mora biti dostatan za nesmetano kretanje i uporabu opreme.
- (3) U spavaonicama je potrebno je osigurati garderobni ormar, radni stol i stolicu za svakog korisnika.
- (4) Prostorije za dnevni boravak potrebno je opremiti sukladno dobi korisnika: policama i ormarima, didaktičkim materijalom, spravama za igru, zidnim panoima, prigodnim slikama i dr.
- (5) Prostore terasa i igrališta potrebno je opremiti, sukladno dobi korisnika, opremom, rekvizitima i spravama za igru i provođenje slobodnog vremena.
- (6) Prostorija za susrete i druženje roditelja i djece i druge posjete korisnicima treba biti opremljen stolom, potrebnim brojem stolica s naslonom odnosno foteljama, ukrasnim predmetima i drugom potrebnom opremom.

3.3.4. Posebni uvjeti radnika

Članak 102.

- (1) Aktivnosti u okviru usluga iz članka 91. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:
 - socijalni pedagog – završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i

diplomski studij socijalne pedagogije

– socijalni radnik – završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij socijalnog rada

– psiholog – završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij psihologije

– odgajatelj – završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij socijalne pedagogije, socijalnog rada ili psihologije

– medicinska sestra/tehničar – završeno srednjoškolsko obrazovanje za medicinsku sestru/tehničara.

(2) Iznimno, ako nije moguće osigurati izvršitelja iz stavka 1., alineja 1. – 3. ovoga članka i ako postoji neodgodiva potreba zapošljavanja broja izvršitelja propisanog ovim Pravilnikom, pružatelj usluga može zaposliti izvršitelja sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem socijalne pedagogije, socijalnog rada ili psihologije.

(3) Iznimno, ako nije moguće osigurati izvršitelja iz stavka 1., alineja 4. ovoga članka i ako postoji neodgodiva potreba zapošljavanja broja izvršitelja propisanog ovim Pravilnikom, pružatelj usluga može zaposliti izvršitelja sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem socijalne pedagogije, socijalnog rada ili psihologije ili izvršitelja sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem pedagogije ili izvršitelja sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem iz područja društvenih ili humanističkih znanosti.

Članak 103.

(1) Ako se usluge smještaja, privremenog smještaja u kriznim situacijama, te organiziranog stanovanja uz stalnu pomoć organiziraju u više odvojenih objekata, u svakom objektu mora biti najmanje jedan izvršitelj za rad u noćnoj smjeni.

(2) Za pružanje aktivnosti odgoja vikendom, blagdanom i neradnim danima u okviru usluge smještaja, privremenog smještaja u kriznim situacijama i organiziranog stanovanja uz stalnu pomoć, potrebno je osigurati najmanje jednog odgajatelja na dvije odgojne skupine.

3.4. Djeca s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom

3.4.1. Djelatnost i vrsta usluga

Članak 104.

Djelatnost pružatelja usluga za djecu s teškoćama u razvoju ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluga smještaja
2. usluga poludnevnog boravka
3. usluga cjelodnevnog boravka
4. usluga organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku
5. usluga individualne psihosocijalne podrške u obitelji
6. usluga individualne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluge
7. usluga grupne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluge
8. usluga rane intervencije
9. usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja (integracija).

Članak 105.

Djelatnost pružatelja usluga za odrasle osobe s invaliditetom (tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim, mentalnim ili intelektualnim i mentalnim oštećenjem) ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluga smještaja
2. usluga smještaja u obiteljskom domu
3. usluga poludnevnog boravka
4. usluga cjelodnevnog boravka
5. usluga organiziranog stanovanja uz sveobuhvatnu podršku
6. usluga organiziranog stanovanja uz svakodnevnu intenzivnu podršku
7. usluga organiziranog stanovanja uz svakodnevnu kratkotrajnu podršku
8. usluga organiziranog stanovanja uz povremenu podršku
9. usluga individualne psihosocijalne podrške u obitelji
10. usluga individualne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluge
11. usluga grupne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluge
12. usluga pomoći u kući.

Članak 106.

Ovisno o potrebnoj podršci usluge organiziranog stanovanja iz članka 104. i 105. ovoga Pravilnika mogu se pružati u sljedećem opsegu i trajanju:

1. pojačana podrška funkcionalno potpuno ovisnim korisnicima 24 sata dnevno (organizirano stanovanje uz sveobuhvatnu podršku)
2. pojačana podrška funkcionalno djelomično ovisnim korisnicima do 16 sati dnevno (organizirano stanovanje uz svakodnevnu intenzivnu podršku)
3. podrška funkcionalno djelomično ovisnim korisnicima 2,5 sata dnevno (organizirano stanovanje uz svakodnevnu kratkotrajnu podršku)
4. podrška funkcionalno neovisnim korisnicima 2 sata dva do tri puta tjedno (organizirano stanovanje uz povremenu podršku).

Članak 107.

(1) Ako se za pružanje usluga iz članka 104. i 105. točke 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga Pravilnika osniva dom socijalne skrbi, osniva se kao:

1. centar za odgoj i obrazovanje
2. centar za rehabilitaciju
3. dnevni centar za rehabilitaciju
4. dom za dugotrajnu intenzivnu skrb
5. dom za odrasle osobe.

Članak 108.

- (1) Centar za odgoj i obrazovanje djeci s teškoćama u razvoju pruža usluge iz članka 104. ovoga Pravilnika.
- (2) U centru za odgoj i obrazovanje može se organizirati posebna ustrojstvena jedinica za djecu i mladež s intelektualnim oštećenjem i problemima u ponašanju, u izdvojenom objektu.
- (3) U centru za odgoj i obrazovanje može se organizirati posebna ustrojstvena jedinica, koja odraslim osobama s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem, pruža usluge iz članka 105. ovoga Pravilnika.
- (4) Centar za odgoj i obrazovanje uz djelatnost socijalne skrbi može obavljati i djelatnost obrazovanja.

Članak 109.

Centar za rehabilitaciju djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem, te odraslim osobama s intelektualnim i mentalnim oštećenjem, pruža usluge iz članka 104. i 105. ovoga Pravilnika.

Članak 110.

Dnevni centar za rehabilitaciju djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem pruža usluge iz članka 104. točke 2., 3., 5., 6., 7., 8. i 9. ovoga Pravilnika i članka 105. točke 3., 4., 9., 10., 11. i 12. ovoga Pravilnika.

Članak 111.

Centar za pružanje usluga u zajednici djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem u pravilu pruža usluge iz članka 104. točke 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. ovoga Pravilnika i članka 105. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. ovoga Pravilnika, a iznimno može pružati usluge iz članka 104. točke 1. ovoga Pravilnika i članka 105. točke 1. ovoga Pravilnika.

Centar za pružanje usluga u zajednici iz stavka 1. ovoga članka može obavljati i djelatnost obrazovanja.

Članak 112.

Dom za dugotrajnu intenzivnu skrb pruža djeci s teškoćama u razvoju i odraslim osobama s tjelesnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem te osobama s intelektualnim i mentalnim oštećenjem usluge iz članka 104. točke 1. ovoga Pravilnika i članka 105. točke 1. ovoga Pravilnika.

Članak 113.

Dom za odrasle osobe osobama s mentalnim oštećenjem pruža usluge iz članka 105. ovoga Pravilnika.

Članak 114.

Fizička osoba pruža usluge iz članka 105. točke 2. ovoga Pravilnika, a može pružati usluge iz članka 105. točke 3., 4. i 12. ovoga Pravilnika.

Članak 115.

Usluge iz članka 104. i 105. ovoga Pravilnika za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom mogu obuhvaćati sljedeće aktivnosti: njegu, brigu o zdravlju, socijalni rad, odgoj i edukacijsku rehabilitaciju, socijalnu rehabilitaciju, vježbe orijentacije i kretanja u prostoru, vježbe svakodnevnih vještina, vježbe vida, tiflotehničku obuku, obuku za brajicu, rehabilitaciju slušanja, usvajanje znakovnog jezika, logopedsku terapiju, terapiju senzorne integracije, ranu intervenciju, psihološku podršku, socijalno-pedagošku podršku, kineziterapiju i sportsko-rekreacijske aktivnosti, glazboterapiju i glazbene aktivnosti, likovnu terapiju i likovne aktivnosti, fizikalnu terapiju, radnu terapiju, radne aktivnosti, skrb tijekom noći, pratnju i nošenje, edukacijsko-rehabilitacijsku podršku u integraciji, timsku procjenu, organiziranje prehrane u kući korisnika, obavljanje kućnih poslova u kući korisnika, održavanje osobne i zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Članak 116.

- (1) Njega za korisnike smještaja, smještaja u obiteljskom domu i boravka uključuje: pomoć pri obavljanju osobne higijene, te pomoć kod oblačenja i svlačenja korisnika, pomoć kod hranjenja korisnika, pomoć pri obavljanju fizioloških potreba korisnika, održavanje higijene posteljine korisnika, održavanje higijene prostora, dezinfekcija pomagala i ostalog upotrijebljenog pribora i instrumenata, provođenje preventivnih mjera za sprečavanje dekubitusa, kontraktura, tromboze i respiratornih komplikacija, uočavanje promjena na korisniku i izvještavanje medicinskog osoblja.
- (2) Njegu iz stavka 1. ovoga članka za korisnike smještaja provodi njegovatelj i medicinska sestra, a za korisnike smještaja u obiteljskom domu i boravka provodi njegovatelj.

Članak 117.

- (1) Briga o zdravlju za korisnike smještaja i smještaja u obiteljskom domu uključuje: praćenje općeg zdravstvenog stanja – promatranje i evidentiranje općeg izgleda, funkcionalnosti, promjene ponašanja i drugih pokazatelja zdravstvenih teškoća, mjerenje tlaka, pulsa i temperature, pojačano praćenje korisnika pod psihofarmakoterapijom i korisnika u pogoršanom stanju; organiziranje pružanja zdravstvenih usluga – pratnja pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističkih zdravstvenih usluga, provođenje mjera sprečavanja intrahospitalnih infekcija, suradnja s liječnikom primarne zdravstvene zaštite, narudžba lijekova, savjetodavni rad i podrška korisniku i članovima obitelji; neposredno pružanje zdravstvenih usluga – provođenje zdravstvene njege i medicinskih terapijskih zahvata, davanje hitne pomoći u okviru svoje osposobljenosti do dolaska liječnika, održavanje higijene, primjena mjere kontrole zaraze, procjena stanja rane i saniranje, primjena i poučavanje tehnikama pravilnog postavljanja i pomicanja korisnika, provođenje tehnike prikupljanja uzoraka, davanje lijekova, provođenje zdravstvenog odgoja, vođenje temeljne dokumentacije.
- (2) Briga o zdravlju za funkcionalno ovisne korisnike boravka uključuje: praćenje općeg zdravstvenog stanja – promatranje i evidentiranje općeg izgleda, funkcionalnosti, promjene ponašanja i drugih pokazatelja zdravstvenih teškoća, mjerenje tlaka, pulsa i temperature, pojačano praćenje korisnika pod psihofarmakoterapijom i korisnika u pogoršanom stanju; neposredno pružanje zdravstvenih usluga – provođenje zdravstvene njege i medicinskih terapijskih zahvata, suradnja s liječnikom, davanje hitne pomoći u okviru svoje osposobljenosti do dolaska liječnika, održavanje higijene, primjena mjere kontrole zaraze, provođenje zdravstvenog odgoja, vođenje temeljne dokumentacije.
- (3) Brigu o zdravlju iz stavka 1. i 2. ovoga članka provodi medicinska sestra.

Članak 118.

- (1) Socijalni rad uključuje: upoznavanje korisnika s novom sredinom, te pomoć pri uključivanju, praćenje razdoblja adaptacije, pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba, iniciranje primjene potrebnih oblika zaštite, stručni rad i suradnja s obitelji korisnika, priprema korisnika za primjenu drugih oblika zaštite, suradnja s nadležnim centrima za socijalnu skrb, suradnja s ostalim subjektima, praćenje programa rada, primjena različitih metoda podrške u svrhu usmjeravanja i osposobljavanja za rješavanje problema, savjetodavni rad i podrška korisniku i članovima obitelji, vođenje evidencije i dokumentacije.
- (1) Socijalni rad iz stavka 1. ovoga članka provodi socijalni radnik.

Članak 119.

- (1) Odgoj i edukacijska rehabilitacija za korisnike usluge smještaja, smještaja u obiteljskom domu, boravka, organiziranog stanovanja i psihosocijalne rehabilitacije uključuje: usvajanje motoričkih i praktično-osobnih vještina (razvoj grube i fine motorike, kultura hranjenja, osobna higijena, osobni izgled i urednost, odijevanje, zdravlje i sigurnost, održavanje stambenog prostora, održavanje odjeće, aktivnosti u kuhinji i blagovaonici); usvajanje spoznajno-društvenih vještina (poznavanje neposredne i bliže okolice, kretanje i putovanje, poznavanje i korištenje usluga raznih ustanova i javnih službi, orijentacija u vremenu, korištenje komunikacijskih vještina, usvajanje matematičko-praktičnih znanja i njihova primjena, upoznavanje osobina i odnosa među predmetima;

razvijanje interesno-kreativnih aktivnosti (razvijanje interesa za provođenje aktivnosti, poticanje inicijativnosti i kreativnosti, uključivanje u aktivnosti slobodnog vremena); emocionalni razvoj i usvajanje socijalno vrijednosnog sustava (odnos prema sebi – prepoznavanje, izražavanje i kontrola emocija, spoznaja vlastitih osobina i potreba, odabir ponašanja i prihvaćanje odgovornosti; odnos prema drugima – socijalna interakcija, razvijanje grupnih odnosa, prihvaćanje suradnje i zajedništva, prevladavanje sukoba; odnos prema okolini i društvenim vrijednostima lokalne i šire zajednice – razvijanje pozitivnog stava prema okolini, upoznavanje s kulturnim, tradicionalnim i nacionalnim vrijednostima zajednice, pozitivan i aktivan odnos prema društvenim vrijednostima).

(2) Odgoj i edukacijsku rehabilitaciju iz stavka 1. ovoga članka provodi odgajatelj ili rehabilitator.

Članak 120.

(1) Socijalna rehabilitacija uključuje: sudjelovanje kod prijema korisnika i uključivanja u novu sredinu; poticanje i održavanje kognitivnih i motoričkih vještina; razvijanje vještina za samostalnu brigu o vlastitoj prehrani (raspoznavanje, konzumiranje, pripremanje i kupovanje prehrambenih artikala, te održavanje pribora za jelo); razvoj i održavanje vještina za samostalnu brigu o osobnoj higijeni, osobnom izgledu i urednosti; provođenje vježbi za snalaženje i samostalno kretanje u poznatoj i nepoznatoj sredini; uspostava i održavanje socijalnih odnosa; pružanje pomoći pri snalaženju u vremenu i prostoru; osnaživanje u prihvaćanju oštećenja; razvoj socijalnih i emocionalnih osobina; primjena različitih metoda podrške u svrhu usmjeravanja i osposobljavanja za rješavanje problema; razvijanje spremnosti za traženje pomoći od osoba u neposrednoj blizini; pomoć u održavanju, razvijanju i unapređenju socijalnih vještina; planiranje, priprema i uvježbavanje vještina za spremnost i prihvaćanje drugih oblika skrbi; razvijanje radnih navika; sudjelovanje u organiziranju radnih aktivnosti u lokalnoj zajednici, praćenje i provođenje plana aktivnosti (povremene radne aktivnosti i zapošljavanje uz podršku); poticanje društveno prihvatljivog ponašanja korisnika; motivacija i razvijanje interesa, želja, inicijativnosti i kreativnosti.

(2) Socijalnu rehabilitaciju iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator, a za korisnike organiziranog stanovanja rehabilitator ili zastupnik.

Članak 121.

(1) Vježbe orijentacije i kretanja u prostoru uključuju: svladavanje vještina samostalnog kretanja i orijentacije u prostoru (u zatvorenom prostoru u kontroliranim uvjetima, na otvorenom više ili manje kontroliranom prostoru, te ostalim javnim pješačkim površinama). Orijehtacija je sposobnost određivanja položaja tijela u prostoru, te položaja i međusobnog odnosa predmeta u prostoru. Tehnike orijentacije i kretanja uključuju: kretanje uz pomoć videćeg vodiča, kretanje uz pomoć dugog bijelog štapa, tehniku praćenja zida uz zaštitne tehnike, kretanje uz pomoć psa vodiča, kretanje uz pomoć elektronskih pomagala.

(2) Vježbe orijentacije i kretanja u prostoru iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator.

Članak 122.

(1) Vježbe svakodnevnih vještina uključuju: razvijanje vještina i navika potrebnih u svakodnevnom životu – održavanje osobne i opće higijene, odijevanje i održavanje odjeće, konzumiranje i pripremanje hrane, održavanje prostora u kojem se živi ili radi, načini komunikacije, snalaženje u obavljanju poslova izvan kuće (pošta, banka, trgovine).

(2) Vježbe svakodnevnih vještina iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator.

Članak 123.

(1) Vježbe vida uključuju: sustav vježbi za učinkovito korištenje ostatka vida – fiksacija, praćenje objekta, akomodacija, oštrina vida, uočavanje boja, motorička koordinacija očnih mišića, adaptacija na svjetlo i tamu i dr., percepcija prostora, razumijevanje perspektive, izdvajanje predmeta od pozadine, vizualno pamćenje i dr..

(2) Vježbe vida iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator.

Članak 124.

(1) Tiflotehnička obuka uključuje: upoznavanje i osposobljavanje za samostalno i učinkovito korištenje elektroničkih i ostalih pomagala kojima se koriste slijepi i slabovidne osobe – uvježbavanje pravilnog korištenja tipkovnice računala, usvajanje praktičnih znanja i vještina korištenja računala s čitačem ekrana, govornom jedinicom i brajevim retkom te drugih pomagala ovisno o individualnim potrebama svake slijepi ili slabovidne osobe.

(2) Tiflotehničku obuku iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator.

Članak 125.

(1) Obuka za brajicu uključuje: rehabilitacijski postupak za osobe s oštećenjem vida koje se ne mogu služiti crnim tiskom a sadrži: vježbe za percepciju šestotočke, vježbe orijentacije u prostoru šestotočke, vježbe za

praćenje retka te orijentacije na papiru i radnoj površini, usvajanje specifičnih brajčnih notacija, razvijanje sposobnosti taktilnog percipiranja reljefnih materijala te tehnike izrade reljefnih crteža.

(2) Obuku za brajicu iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator.

Članak 126.

(1) Rehabilitacija slušanja uključuje: stimulaciju tjelesnih i slušnih putova – fonetski ritmovi: stimulaciju pokretom, situacijsko učenje govora i jezika; prevenciju, dijagnostiku i tretman poremećaja slušanja, govora jezika i drugih oblika komunikacije; poticanje govornog i jezičnog razvoja kod djece oštećenog sluha i djece s kohlearnim implantatom; razvijanje alternativnih i augmentativnih oblika komunikacije kod djece s višestrukim oštećenjima.

(2) Rehabilitaciju slušanja iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator slušanja.

Članak 127.

(1) Usvajanje znakovnog jezika uključuje: ranu stimulaciju i usmjeravanje na vizualnu komunikaciju s korisnicima oštećena sluha, govornim i dodatnim teškoćama; usvajanje, razvijanje i uspostavljanje komunikacijskih vještina, spoznaje i navika u manualnoj komunikaciji znakovnim jezikom; poticanje i primjenu kreativnog izražavanja znakovnim jezikom u socijalnoj komunikaciji, svakodnevnom životu i profesionalnom okruženju.

(2) Usvajanje znakovnog jezika iz stavka 1. ovoga članka provodi instruktor znakovnog jezika.

Članak 128.

(1) Logopedska terapija uključuje: prevenciju, dijagnostiku i tretman poremećaja predverbalne, verbalne i neverbalne komunikacije, jezika (usmenog i pisanog), govora i glasa uslijed različitih uzroka; terapiju poremećaja gutanja, poremećaja verbalne i/ili neverbalne komunikacije u osoba s invaliditetom; rehabilitaciju jezično-govornih vještina; odabir i primjenu alternativnih oblika komunikacije.

(2) Logopedsku terapiju iz stavka 1. ovoga članka provodi logoped.

Članak 129.

(1) Terapija senzorne integracije uključuje: primjenu senzoričkih iskustava kroz igru i djetetu smislene i primjerene aktivnosti, sudjelovanje djeteta u igri i smislenim aktivnostima (okupacijama) te pravovremeno i primjereno osiguravanje aktivnosti bogatih proprioceptivnim, vestibularnim i taktilnim podražajima koji će potaknuti pojavu i incidenciju adaptivnih odgovora, te intrinzičnu motivaciju djeteta, odnosno osposobiti dijete za uporabu novih i korisnijih strategija u izazovima koje okruženje postavlja na njega.

(2) Terapiju senzorne integracije iz stavka 1. ovoga članka provodi terapeut senzorne integracije.

Članak 130.

(1) Rana intervencija uključuje: poticanje kognitivnog, vizualnog, auditivnog, socio-emocionalnog razvoja, stimulaciju vida i sluha, poticanje vještina fine motorike, poticanje komunikacije i interakcije, poticanje jezično-govornih vještina, te osnaživanje roditelja za provođenje specifičnih stimulacija s djetetom.

(2) Ranu intervenciju iz stavka 1. ovoga članka provode rehabilitator, logoped, psiholog, socijalni radnik, fizioterapeut i radni terapeut.

Članak 131.

(1) Psihološka podrška uključuje: pružanje podrške i pomoći u razdoblju adaptacije, psihologijska obrada korisnika (utvrđivanje inicijalnog stanja – kognitivnog, socio-emocionalnog i funkcionalnog, utvrđivanje stupnja potrebne podrške, praćenje, evaluacija), psihološko osnaživanje korisnika, prevencija rizičnog ponašanja, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, poticanje razvijanja primjerenih oblika ponašanja, razvijanje i podržavanje interpersonalnih odnosa korisnika, edukacija i savjetodavni rad s roditeljima/skrbnicima, priprema za stanovanje uz podršku i podrška pri zapošljavanju.

(2) Psihološku podršku iz stavka 1. ovoga članka provodi psiholog.

Članak 132.

(1) Socijalno-pedagoška podrška uključuje: primarnu prevenciju, detekciju, dijagnosticiranje i tretman za korisnike s rizikom za poremećaje ili s poremećajima u ponašanju i problemima socijalne integracije.

(2) Socijalno-pedagošku podršku iz stavka 1. ovoga članka provodi socijalni pedagog.

Članak 133.

(1) Kineziterapija i sportsko-rekreacijske aktivnosti uključuju: uspostavljanje, održavanje i povećanje opsega pokreta, održavanje i povećavanje mišićne snage, povećavanje izdržljivosti, razvijanje i poboljšanje koordinacije pokreta, povećanje brzine pokreta, korekcija položaja tijela, poboljšanje funkcije drugih organskih sustava i dr.

(2) Kineziterapiju i sportsko-rekreacijske aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi kineziterapeut ili sportski instruktor.

Članak 134.

(1) Glazboterapija i glazbene aktivnosti uključuju: pasivno slušanje glazbe, aktivno sudjelovanje u muziciranju, glazbena stimulacija, razvijanje vještina aktivnog sudjelovanja, pridržavanja predmeta i opuštanja dijelova tijela.
(2) Glazboterapiju i glazbene aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi glazbeni terapeut ili glazbeni instruktor.

Članak 135.

(1) Likovna terapija i likovne aktivnosti uključuju: jačanje samopouzdanja, buđenje i razvijanje sposobnosti stvaranja i kreativne igre kroz neposredno iskustvo i doživljaj, mogućnost neverbalnog izražavanja putem boje, linije i oblika tj. slikanjem, crtanjem i modeliranjem.
(2) Likovnu terapiju i likovne aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi likovni terapeut ili likovni instruktor.

Članak 136.

(1) Fizikalna terapija uključuje: procjenu, utvrđivanje funkcionalnog statusa, planiranje, intervenciju i evaluaciju, manualnu terapiju, terapijske vježbe, primjena fizikalnih agensa, mehaničke procedure, funkcionalni trening, opskrba pomoćnim sredstvima i pomagalicama, upute i savjete u svezi s pacijentom, vođenje dokumentacije, te koordinacija i komunikacija s pacijentom/klijentom, po potrebi s njegovom obitelji odnosno skrbnikom. Intervencija može također biti usmjerena na prevenciju oštećenja, funkcionalnih ograničenja, nesposobnosti i ozljeda uključujući unapređenje i održavanje zdravlja.
(2) Fizikalnu terapiju iz stavka 1. ovoga članka provodi fizioterapeut.

Članak 137.

(1) Radna terapija uključuje: procjenu aktivnosti svakodnevnog života i provođenje postupaka u svrhu razvijanja sposobnosti za uključivanje korisnika u aktivnosti svakodnevnog života – samozbrinjavanje, produktivnost i slobodno vrijeme/razodna/odmor; osposobljavanje u svrhu održavanja stečenih funkcija i znanja; poticanje i osposobljavanje korisnika za nove načine provođenja određenih radnji uz pomoć posebnih pomagala ili bez njih; evaluacija radi potrebe mijenjanja aktivnosti.
(2) Radnu terapiju iz stavka 1. ovoga članka provodi radni terapeut.

Članak 138.

(1) Radne aktivnosti uključuju: osposobljavanje za obavljanje radnih aktivnosti (uvježbavanje pojedinih faza radnih operacija, održavanje sredstva za rad, organiziranje pravilne izmjene rada i odmora, razvijanje osjećaja reda i točnosti); održavanje stečenih sposobnosti (omogućavanje postupnog prilagođavanja odgovarajućem poslu u svrhu bržeg i produktivnijeg uključivanja u radni proces); prateći programi (razvijanje radnih i kulturno higijenskih navika, razvijanje sigurnosti u svakodnevnim situacijama, razvijanje primjerenih oblika ponašanja u poznatim i nepoznatim situacijama, upoznavanje uže i šire okoline, zanatski radovi u radionicama, pomaganje u obavljanju svakodnevnih poslova).
(2) Radne aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi radni instruktor.

Članak 139.

(1) Skrb tijekom noći uključuje: praćenje ponašanja i navika korisnika, sudjelovanje u pripremama za spavanje i buđenje korisnika, nadzor nad korisnicima tijekom noći, provođenje potrebnih aktivnosti tijekom noći.
(2) Skrb tijekom noći iz stavka 1. ovoga članka provodi medicinska sestra ili njegovatelj ili odgajatelj.

Članak 140.

(1) Pratnja i nošenje uključuje: pomoć pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti u/izvan ustanove, pomoć pri kretanju u kolicima, pomoć pri ustajanju iz kreveta i odlasku u krevet, pomoć pri premještanju iz kreveta u kolica i obratno, pomoć pri ulasku i izlasku iz osobnog vozila i drugih prijevoznih sredstava.
(2) Pratnju i nošenje iz stavka 1. ovoga članka provodi pratitelj-nosač.

Članak 141.

(1) Edukacijsko-rehabilitacijska podrška u integraciji za korisnike pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja uključuje: stručnu podršku odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u prilagodbi odgojnih i nastavnih sadržaja korisniku – djetetu s tjelesnim ili intelektualnim oštećenjem kako bi mu na najbolji mogući način približili gradivo radi stjecanja potrebnih znanja i vještina kao i pomoć i podršku korisniku pri svladavanju odgojno-obrazovnih sadržaja, pri čemu opseg usluge proizlazi iz trajanja i učestalosti stručne potpore.
(2) Edukacijsko-rehabilitacijsku podršku u integraciji iz stavka 1. ovoga članka provodi rehabilitator.

Članak 142.

- (1) Timska procjena potreba za usluge psihosocijalne podrške, rane intervencije i pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja uključuje: postupke utvrđivanja potreba, interesa i preostalih sposobnosti korisnika radi davanja mišljenja o potrebi pružanja usluga, te primjerenoj vrsti, trajanju i učestalosti potrebne usluge; mišljenje se donosi na temelju zajedničke odluke stručnjaka u timu.
- (2) Timsku procjenu potreba iz stavka 1. ovoga članka provode rehabilitator, logoped, socijalni radnik, psiholog, kinezioterapeut, radni terapeut ili fizioterapeut.

Članak 143.

- (1) Organiziranje prehrane u kući korisnika obuhvaća pripremu ili: nabavu i dostavu gotovih obroka u kuću.
- (2) Organiziranje prehrane u kući korisnika iz stavka 1. ovoga članka provodi dostavljač obroka.

Članak 144.

- (1) Obavljanje kućnih poslova u kući korisnika obuhvaća: dostavu živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa, pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organiziranje pranja i glačanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština.
- (2) Obavljanje kućnih poslova u kući korisnika iz stavka 1. ovoga članka provodi gerontodomaćica.

Članak 145.

- (1) Održavanje osobne higijene u kući korisnika obuhvaća: pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba.
- (2) Održavanje osobne higijene u kući korisnika iz stavka 1. ovoga članka provodi gerontodomaćica.

Članak 146.

- (1) Zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba obuhvaća: uređenje okućnice (košnja trave uže okućnice, čišćenje snijega i sl.), tehničke poslove (cijepanje drva, obavljanje sitnih popravaka u kući koji ne zahtijevaju specifična stručna znanja i sl.) te pratnju pri nužnim izlascima iz kuće (liječnički pregled i dr.).
- (2) Zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba iz stavka 1. ovoga članka provodi pomoćni radnik.

Članak 147.

- (1) Podrška u organiziranom stanovanju uključuje: razvijanje vještina i podršku u samostalnoj brizi o vlastitoj prehrani, pomoć, pružanje podrške i uvježbavanje vještina pri pripremanju obroka odnosno priprema obroka; pomoć, pružanje podrške i uvježbavanje vještina u održavanju higijene posuđa i namirnica; poticanje i uvježbavanje u samostalnoj brizi o osobnoj higijeni, osobnom izgledu i urednosti; pomoć pri snalaženju u vremenu i prostoru; razvijanje i poticanje radnih navika; podrška korisnicima u sudjelovanju u radnim aktivnostima u lokalnoj zajednici, poticanje društveno prihvatljivog ponašanja korisnika; motivacija i razvijanje interesa, želja, inicijativnosti i kreativnosti, pružanje podrške u svakodnevnim životnim situacijama.
- (2) Podršku u organiziranom stanovanju iz stavka 1. ovoga članka provodi viši asistent u organiziranom stanovanju ili asistent u organiziranom stanovanju.

Članak 148.

Timska procjena potreba iz članka 142. ovoga Pravilnika traje do 4 sata rada po korisniku.

Članak 149.

- (1) Usluge individualne ili grupne psihosocijalne podrške mogu se pružati u obitelji do pet sati tjedno, a kod pružatelja usluga do 6 sati tjedno, a ne više od dva sata dnevno.
- (2) Pojedine aktivnosti iz članka 115. ovoga Pravilnika koje se pružaju u okviru usluga iz stavka 1. ovoga članka provode se u sljedećem vremenskom mjerilu po jedinici pružene aktivnosti:
 - vježbe orijentacije i kretanja u prostoru pružaju se 90 minuta, a provode se individualno
 - vježbe svakodnevnih vještina pružaju se 90 minuta, a provode se individualno ili grupno
 - vježbe vida pružaju se od 90 minuta, a provode se individualno
 - tiflotehnička obuka pruža se 90 minuta, a provodi se individualno ili grupno
 - obuka za brajicu pruža se 90 minuta, a provodi se individualno
 - usvajanje znakovnog jezika pruža se 30 minuta, a provodi se individualno ili grupno
 - logopedska terapija pruža se 30 minuta, a provodi se individualno
 - psihološka podrška pruža se 45 minuta, a provodi se individualno ili grupno
 - socijalni rad u okviru multidisciplinarnog pristupa pruža se 45 minuta, a provodi se individualno ili grupno
 - odgoj i edukacijska rehabilitacija pruža se 90 minuta, a provodi se individualno ili grupno
 - socijalna rehabilitacija pruža se 90 minuta, a provodi se individualno ili grupno

- socijalno-pedagoška podrška pruža se 45 minuta, a provodi se individualno ili grupno
 - rehabilitacija slušanja pruža se 30 minuta, a provodi se individualno
 - terapija senzorne integracije pruža se 60 minuta, a provodi se individualno
 - kineziterapija i sportsko-rekreacijske aktivnosti pružaju se 90 minuta, a provode se grupno
 - glazboterapija i glazbene aktivnosti pružaju se 90 minuta, a provode se grupno
 - likovna terapija i likovne aktivnosti pružaju se 90 minuta, a provode se grupno.
- (3) Pojedine aktivnosti iz članka 115. ovoga Pravilnika koje se pružaju u okviru usluge pomoći u kući provode se u vremenskom mjerilu po jedinici pružene aktivnosti propisane člankom 183. ovoga Pravilnika.

Članak 150.

- (1) Usluga rane intervencije može se pružati do pet sati tjedno, u obitelji korisnika i/ili kod pružatelja usluga, u sljedećem vremenskom mjerilu po jedinici pružene usluge:
- u obitelji korisnika za djecu u dobi od 0 do 3 godine pruža se 60 minuta
 - u obitelji korisnika za djecu u dobi od 3 do 7 godina pruža se 90 minuta
 - kod pružatelja usluge za djecu u dobi od 0 do 3 godine pruža se 90 minuta
 - kod pružatelja usluge za djecu u dobi od 3 do 7 godine pruža se 120 minuta.

Članak 151.

Usluga pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja može se pružati do pet sati tjedno, u vremenskom mjerilu od 60 minuta po jedinici usluge.

Članak 152.

- (1) Usluga smještaja, te usluge cjelodnevnog i poludnevnog boravka provode se u osnovnom opsegu usluge iz Priloga 1. – Katalog socijalnih usluga, pri čemu se uz osnovni opseg usluge korisniku može pružati jedna specifična dodatna aktivnost dnevno.
- (2) Specifične dodatne aktivnosti ovisno o vrsti usluge mogu biti logopedska terapija, rehabilitacija slušanja, psihološka podrška, socijalno-pedagoška podrška, senzorna integracija, kineziterapija i sportsko-rekreacijske aktivnosti, glazboterapija i glazbene aktivnosti, likovna terapija i likovne aktivnosti, radna terapija, radne aktivnosti i fizikalna terapija.
- (3) Aktivnosti radne terapije i fizikalne terapije koje se provode kao specifične dodatne aktivnosti provode se u vremenskom mjerilu od 60 minuta po jedinici usluge, a ostale aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka provode se mjerilu iz članka 149. stavka 2. ovoga Pravilnika.

Članak 153.

- (1) Usluga individualne psihosocijalne podrške u obitelji, usluga individualne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluga, te usluga grupne psihosocijalne podrške kod pružatelja usluga može se provoditi kao pojedinačna aktivnost ili kao više aktivnosti navedenih u Prilogu 1. – Katalog socijalnih usluga, uzimajući u obzir vremensko mjerilo po jedinici pružene aktivnosti iz članka 149. stavka 2. ovoga Pravilnika, te tjedni limit propisan člankom 83. stavkom 5. Zakona o socijalnoj skrbi.

Članak 154.

- (3) Iznimno, sukladno individualnim potrebama korisnika, pružatelj usluge u provedbi pojedine aktivnosti može odstupiti najviše 30% od vremenskog mjerila propisanog člankom 148., 149., 150., 151. i 152. stavka 3. ovoga Pravilnika.

3.4.2. Posebni uvjeti prostora

Članak 155.

- (1) Za pružanje usluga iz članka 104. i 105. ovoga Pravilnika koje se pružaju u prostoru pružatelja, osim usluga smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja, korisnicima koji se kreću uz pomoć pomagala za pokretljivost i korisnicima smanjene pokretljivosti pripadajuće hodne površine uz zgradu u pravilu trebaju biti u istoj razini, a ako nisu, moraju biti međusobno povezane elementima pristupačnosti, te omogućavati nesmetano kretanje korisnika koji se kreću uz pomoć pomagala za pokretljivost i korisnika smanjene pokretljivosti.
- (2) Ako se usluga smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja pruža korisnicima koje se kreću uz pomoć pomagala za pokretljivost i korisnicima smanjene pokretljivosti, prostori zgrada u kojoj se pružaju usluge moraju biti međusobno povezani elementima pristupačnosti.

Članak 156.

- (1) Prostorije se, ovisno o aktivnostima koje se u njima organiziraju i koje čine zasebnu cjelinu, moraju u odnosu na drugu takvu cjelinu ili pojedine prostorije, radi lakše orijentacije, različito označiti bojom, slikom ili drugim

- odgovarajućim znakom, osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja.
- (2) Podovi u prostorijama objekata koji pružaju usluge korisnicima oštećena sluha moraju biti odgovarajuće akustično izolirani osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja.
 - (3) Jačina umjetne rasvjete u prostorijama za rad mora iznositi najmanje 180 luksa, osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja.
 - (4) Za korisnika oštećena vida potrebno je osigurati neposredno osvjetljavanje njihovog radnog prostora.
 - (5) U spavaonice se može smjestiti najviše do 5 korisnika, a površina spavaonica za djecu jasličke i predškolske dobi mora iznositi najmanje 3 m² po korisniku, za djecu školske dobi i odrasle osobe mora iznositi najmanje 6 m² po pokretnom korisniku, odnosno 7 m² po korisniku djetetu školske dobi i odrasloj osobi koji se kreću uz pomoć pomagala za pokretljivost, osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja.
 - (6) Površina prostorije u kojoj se pružaju usluge boravka mora iznositi najmanje 2 m² po korisniku.
 - (7) Ukupna površina kupaonice mora iznositi najmanje 20 m² za skupinu od 15 korisnika, osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja.
 - (8) Na svakih 10 korisnika mora se osigurati sanitarni čvor, osim za usluge organiziranog stanovanja.
 - (9) Za svakog korisnika potrebno je osigurati prostor za odlaganje odjeće i obuće.
 - (10) U blagovaonici treba osigurati uvjete za istovremenu nazočnost najmanje 50% pokretnih korisnika, a površina tog prostora treba iznositi najmanje 1 m² po pokretnom korisniku, odnosno najmanje 1,5 m² po korisniku koji se kreće uz pomoć pomagala za pokretljivost.
 - (11) U zgradi ovisno o vrsti usluga treba osigurati prostorije za individualne i grupne aktivnosti, osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja.
 - (12) Za svaku skupinu djece uzrasta od 3 do 7 godina, pružatelj usluga mora osigurati prostoriju za igru s najmanje 2 m² prostora po djetetu, te prostoriju za didaktički materijal, ležaljke i drugo, površine 6 m², osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluge organiziranog stanovanja.

3.4.3. Posebni uvjeti opreme

Članak 157.

Pružatelj usluga mora osigurati minimum opreme i pomagala za njegu korisnika kao što su: termofori, vrećice za led, zračne blazine, irigatori, posude za umivanje, posude za stavljanje obloga, veliki umivaonik za umivanje u krevetu, vaga, invalidska kolica, nosila, servisna kolica i stolici, toplomjeri, tlakomjeri, plahte, pokrivači, gumirane plahte, čaše, hladnjaci, posude za mokrenje, sušila za kosu, brijaći aparat, gumene pregače, sredstva za dezinfekciju, te drugu opremu neophodnu ovisno o vrsti i stupnju oštećenja.

Članak 158.

- (1) Ležajevi u spavaonicama moraju biti širine 70 do 90 cm, duljine 150 do 200 cm i visine 40 do 60 cm (ovisno o dobi korisnika). Razmak između ležaja treba biti 60 do 80 cm, osim za usluge smještaja u obiteljskom domu i usluga organiziranog stanovanja. Najmanje 20% ležajeva mora imati zaštitne stranice, a ležajevi ne mogu biti postavljeni jedan iznad drugoga.
- (2) Za korisnike koji se kreću uz pomoć pomagala za pokretljivost razmak između ležajeva mora iznositi najmanje 120 cm. Najmanje 20% ležajeva moraju biti takvi da im se pojedini dijelovi mogu pomicati.
- (3) Za nepokretne korisnike potrebno je osigurati stolove za serviranje jela u krevetu, a ako je to potrebno, iznad ležaja ugrađuju se hvataljke.
- (4) U prostorima u kojem se pružaju usluge dnevnog boravka djece od 3 do 7 godina, potrebno je osigurati police za igračke i didaktičku opremu, sprave za igru djece, zidne panoe (ploče za crtanje, flanelograf i juta).
- (5) U prostoru za odlaganje odjeće i obuće potrebno je osigurati vješalice, police, te otvorene police za obuću.
- (6) U kupaonici treba osigurati specijalna kolica za prijevoz i dizalo za podizanje nepokretnih korisnika ili korisnika koji se kreću uz pomoć pomagala za pokretljivost, osim u obiteljskom domu i organiziranom stanovanju.
- (7) U kupaonici na svakih 10 korisnika potrebno je osigurati najmanje jedan umivaonik i jedan tuš, osim za usluge boravka, psihosocijalne podrške, rane intervencije.
- (8) Za korisnike smanjene pokretljivosti i nepokretne korisnike mora se postaviti jedna kada s pristupom s tri strane ili jedna pokretna kada na svaku etažu, osim u obiteljskom domu i organiziranom stanovanju.
- (9) U spavaonici, kupaonici i sanitarnom čvoru za korisnike s težim oštećenjem potrebno je osigurati signalni uređaj vezan sa prostorijom za dežurstvo, osim u obiteljskom domu i organiziranom stanovanju.
- (10) Prostorije za rehabilitaciju moraju biti opremljene osnovnom opremom potrebnom za individualni i grupni rehabilitacijski rad s korisnicima, ovisno o vrsti i stupnju oštećenja.
- (11) U prostorije za djecu s teškoćama u razvoju te u prostorije za korisnike s intelektualnim oštećenjem, slabovidne i tjelesno oštećene osobe treba ugraditi luminiscentne prekidače.

3.4.4. Posebni uvjeti radnika

Članak 159.

Aktivnosti iz članka 115. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:

- njegovatelj – završena osnovna škola i tečaj za njegu
- rehabilitator – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz područja društvenih znanosti – polja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti, socijalne djelatnosti, kineziologije, logopedije, pedagogije i psihologije.– rehabilitator slušanja – završen diplomski sveučilišni studij logopedije ili fonetike
- logoped – završen diplomski sveučilišni studij logopedije
- kineziterapeut – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij kineziologije
- sportski instruktor – završen stručni studij trenerske struke
- glazbeni terapeut – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij glazbene pedagogije/glazbene umjetnosti
- glazbeni instruktor – završeno srednjoškolsko glazbeno obrazovanje
- likovni terapeut – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij likovne pedagogije/likovne umjetnosti
- likovni instruktor – završeno srednjoškolsko obrazovanje primijenjenih umjetnosti
- socijalni radnik – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij socijalnog rada
- psiholog – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij psihologije
- socijalni pedagog – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij socijalne pedagogije
- odgajatelj – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz područja društvenih znanosti – polja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti, socijalne djelatnosti, kineziologije, logopedije, pedagogije i psihologije
- instruktor znakovnog jezika – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz područja društvenih znanosti – polja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti, socijalne djelatnosti, kineziologije, logopedije, pedagogije i psihologije te završen tečaj ili edukacija korištenja hrvatskog znakovnog jezika
- terapeut senzorne integracije – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz područja društvenih znanosti – polja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti, socijalne djelatnosti, kineziologije, logopedije, pedagogije i psihologije
- radni terapeut – završen stručni studij radne terapije
- medicinska sestra/tehničar – završen stručni studij sestrinstva ili srednjoškolsko obrazovanje za medicinsku sestru/tehničara
- fizioterapeut – stručni studij fizioterapije ili srednjoškolsko obrazovanje za fizioterapeutskog tehničara
- radni instruktor – srednjoškolsko obrazovanje ili stručni studij ili preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz odgovarajućeg područja aktivnosti
- pratitelj-nosač – osnovnoškolsko obrazovanje
- dostavljač obroka – osnovnoškolsko obrazovanje i položen vozački ispit B-kategorije
- gerontodomaćica – osnovnoškolsko obrazovanje
- pomoćni radnik – osnovnoškolsko obrazovanje
- viši asistent u organiziranom stanovanju – srednjoškolsko obrazovanje i tečaj za njegu ili osposobljavanje za poslove asistenta u organiziranom obrazovanju
- asistent u organiziranom stanovanju – osnovnoškolsko obrazovanje i tečaj za njegu ili osposobljavanje za poslove asistenta u organiziranom stanovanju
- zastupnik – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz područja društvenih znanosti – polja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti, socijalne djelatnosti i psihologije

Članak 160.

Za poslove za koje je potrebno donošenje zajedničke odluke više stručnjaka, potrebno je osnovati stručni tim između zaposlenih stručnih radnika.

Članak 161.

Pružatelj usluge smještaja, sukladno specifičnim potrebama pojedine korisničke skupine, osigurava pružanje zdravstvenih usluga liječnika specijalista kao vanjskog suradnika.

3.5. Starije osobe i teško bolesne odrasle osobe

3.5.1. Djelatnost i vrsta usluga

Članak 162.

Djelatnost pružatelja usluga za starije osobe ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluga smještaja

2. usluga smještaja u obiteljskom domu
3. usluga poludnevnog boravka
4. usluga cjelodnevnog boravka
5. usluga pomoći u kući
6. usluga organiziranog stanovanja u stambenim jedinicama.

Članak 163.

Djelatnost pružatelja usluga za teško bolesne odrasle osobe ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluga smještaja
2. usluga smještaja u obiteljskom domu.

Članak 164.

Djelatnost pružatelja usluga za starije osobe ostvaruje se pružanjem jedne ili više vrsta usluga iz članka 162. ovoga Pravilnika.

Članak 165.

Ako se za pružanje usluga iz članka 162. točke 1., 3., 4., 5. i 6. ovoga Pravilnika osniva dom socijalne skrbi, osniva se kao:

1. dom za starije osobe
2. dnevni centar za starije osobe.

Dom za starije osobe pruža usluge iz članka 162. točke 1., 3., 4. i 6. ovoga Pravilnika, a može pružati i usluge iz članka 162. točke 5. ovoga Pravilnika.

Dnevni centar za starije osobe pruža usluge iz članka 162. točke 3. i 4. ovoga Pravilnika, a može pružati i usluge iz članka 162. točke 5. ovoga Pravilnika.

Članak 166.

Ako se za pružanje usluga iz članka 162. točke 5. ovoga Pravilnika osniva ustanova socijalne skrbi, osniva se kao centar za pomoć u kući.

Članak 167.

Ako se za pružanje usluga iz članka 163. točke 1. osniva dom socijalne skrbi, osniva se kao dom za njegu.

Članak 168.

Centar za pružanje usluga u zajednici iz članka 63. ovoga Pravilnika starijim osobama i teško bolesnim odraslim osobama u pravilu pruža usluge iz članka 162. točke 3., 4., 5. i 6., ovoga Pravilnika, a iznimno može pružati i usluge iz članka 162. točke 1. i 163. točke 1. ovoga Pravilnika.

Članak 169.

Fizička osoba koja samostalno obavlja kao profesionalnu djelatnost usluge u obiteljskom domu može pružati usluge iz članka 162. točke 2. ovoga Pravilnika, a usluge iz članka 162. točke 5. ovoga Pravilnika fizička osoba koja samostalno obavlja kao profesionalnu djelatnost uslugu pomoći u kući.

Članak 170.

(1) Za pružanje usluga iz članka 163. točke 1. ovoga Pravilnika pružatelj usluge može svoju djelatnost obavljati pod nazivom centar za njegu.

(2) Fizička osoba može pružati usluge iz članka 163. točke 2. ovoga Pravilnika.

Članak 171.

(1) Intenzitet pružene usluge starijim osobama i teško bolesnim odraslim osobama ovisi o vrsti usluge, potrebama korisnika odnosno funkcionalnoj sposobnosti i zdravstvenom stanju korisnika, a određuje ga intenzitet aktivnosti unutar usluge (usluga se sastoji od više aktivnosti).

(2) Usluga smještaja i usluga smještaja u obiteljskom domu starijim osobama i teško bolesnim odraslim osobama pruža se sljedećim intenzitetom:

- prvi stupanj usluge pruža se funkcionalno neovisnom korisniku koji samostalno zadovoljava svoje potrebe, a iz zdravstvenog stanja se može zaključiti da mu pomoć druge osobe nije potrebna (samo za usluge iz članka 162. točka 1. i 2. ovoga Pravilnika)
- drugi stupanj usluge pruža se djelomično ovisnom korisniku kojemu je potrebna pripomoć pri zadovoljenju osnovnih potreba
- treći stupanj usluge pruža se funkcionalno ovisnom korisniku kojem je potrebna pomoć druge osobe u zadovoljenju svih potreba u punom opsegu

– četvrti stupanj usluge pruža se funkcionalno ovisnom korisniku kojem je zbog Alzheimerove demencije ili drugih demencija (srednji/srednje teški stadij bolesti) potrebna pomoć i nadzor druge osobe u zadovoljenju svih potreba u punom opsegu (samo za usluge iz članka 162. točka 1. i 2. ovoga Pravilnika).

(3) Usluge boravka starijim osobama pružaju se u sljedećem intenzitetu:

– prvi stupanj usluge pruža se funkcionalno neovisnom korisniku koji samostalno zadovoljava svoje potrebe, samostalno ili uz pomoć članova obitelji dolazi i vraća se kući

– drugi stupanj usluge pruža se funkcionalno ovisnom korisniku kojem je zbog starosti ili Alzheimerove demencije ili drugih demencija (srednji/srednje teški stadij bolesti) potrebna pomoć i nadzor druge osobe u zadovoljenju potreba.

(4) Usluge organiziranog stanovanja u stambenim jedinicama starijim osobama pružaju se funkcionalno neovisnim starijim osobama koje samostalno zadovoljavaju svoje potrebe (prvi stupanj usluge).

Članak 172.

Usluge iz članka 162. i 163. ovoga Pravilnika za starije osobe i teško bolesne odrasle osobe mogu obuhvaćati sljedeće aktivnosti: brigu o zdravlju, njegu, fizikalnu terapiju, socijalni rad, aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti, organiziranje prehrane u kući korisnika, obavljanje kućnih poslova u kući korisnika, održavanje osobne higijene u kući korisnika, zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba, te aktivnosti podrške u organiziranom stanovanju.

Članak 173.

(1) Briga o zdravlju za korisnike usluge smještaja i usluge smještaja u obiteljskom domu uz određeni intenzitet usluge uključuje:

– korisnicima prvog stupnja usluge u sklopu aktivnosti osigurava se promatranje korisnikova stanja, pomoć pri nabavi lijekova, pomoć pri ostvarivanju prava na usluge primarne zdravstvene zaštite i specijalističke preglede, kontrola vitalnih funkcija po potrebi, vođenje dokumentacije u svezi brige o zdravlju

– korisnicima drugog stupnja usluge u sklopu aktivnosti uz sadržaj iz prvog stupnja dodatno se osigurava podjela i briga o uzimanju terapije, kontrola vitalnih funkcija najmanje jednom tjedno, pratnja pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističke zdravstvene zaštite, ako se to ne može osigurati uz pomoć članova obitelji ili na drugi način

– korisnicima trećeg stupnja u sklopu aktivnosti uz sadržaj iz prvog stupnja dodatno se osigurava kontinuirano praćenje fizičkog i psihičkog stanja te zadovoljavanje osnovnih životnih potreba korisnika (disanje, unos hrane i tekućine, kretanje, odmor i spavanje), promatranje korisnikovog stanja u svrhu utvrđivanja potreba za zdravstvenom njegom, planiranje zdravstvene njege, provođenje planiranih postupaka zdravstvene njege i provjere uspješnosti zdravstvene njege, sudjelovanje u pripremi i provođenju jednostavnih medicinsko-tehničkih zahvata, primjena peroralne i parenteralne terapije prema uputi liječnika, nabavka lijekova i briga o terapiji, kontrola izlučevina, kontrola vitalnih funkcija najmanje jednom u dva dana, te po potrebi. Korisnicima trećeg stupnja osigurava se i pratnja pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističke zdravstvene usluge, ako se to ne može osigurati uz pomoć članova obitelji ili na drugi način

– korisnicima četvrtog stupnja u sklopu aktivnosti uz sadržaj iz trećeg stupnja dodatno se osigurava nadzor nad cjelokupnim funkcioniranjem.

(2) Brigu o zdravlju iz stavka 1. ovoga članka provodi medicinska sestra/tehničar za korisnike iz stavka 1. podstavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka i glavna medicinska sestra za korisnike iz stavka 1. podstavka 3. i 4. ovoga članka.

Članak 174.

(1) Njega za korisnike usluge smještaja, usluge smještaja u obiteljskom domu i usluge boravka uključuje:

– korisnicima prvog stupnja usluge u sklopu aktivnosti osigurava se pomoć u održavanju osobne higijene samo u zdravstveno opravdanim slučajevima, najduže 2 tjedna u kontinuitetu

– korisnicima drugog stupnja usluge u sklopu aktivnosti osigurava se pripomoć u odijevanju i svlačenju, održavanju osnovne higijene (za korisnike usluge smještaja i smještaja u obiteljskom domu pripomoć kod kupanja 1 tjedno uz obavezno pranje kose, uređivanje noktiju i brijanje), pripomoć kod promjene položaja, pratnja pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističke zdravstvene zaštite, ako se to ne može osigurati uz pomoć članova obitelji ili na drugi način

– korisnicima trećeg stupnja usluge u sklopu aktivnosti osigurava se svakodnevno pomoć pri održavanju osobne higijene, promjeni položaja, kupanju, oblačenju, svlačenju, hranjenju, kontroli i pomoći kod uzimanja tekućine. Korisnicima trećeg stupnja usluge osigurava se i pratnja pri ostvarivanju usluga primarne zdravstvene zaštite i specijalističke zdravstvene zaštite, ako se to ne može osigurati uz pomoć članova obitelji ili na drugi način

– korisnicima četvrtog stupnja usluge u sklopu aktivnosti uz sadržaj iz trećeg stupnja dodatno se osigurava nadzor nad cjelokupnim funkcioniranjem.

(2) Njegu iz stavka 1. ovoga članka provodi njegovateljica.

Članak 175.

- (1) Fizikalna terapija za korisnike smještaja obuhvaća: procjenu korisnikova stanja i utvrđivanje funkcionalnog statusa, planiranja, prevenciju oštećenja, funkcionalnih ograničenja, nesposobnosti i ozljeda te unapređenje i održavanje zdravlja (vježbe usmjerene na povećanje izdržljivosti, poboljšanje koordinacije pokreta, održavanje i povećanje opsega te brzine pokreta, korekcija položaja tijela, sprečavanje komplikacija dugotrajnog ležanja), provođenje fizikalne terapije po preporuci specijalista fizijatra kao što su manualna terapija, terapijske vježbe, primjena fizioloških agensa, mehaničke procedure, funkcionalni trening, te rekreacijske aktivnosti.
- (2) Ovisno o funkcionalnoj sposobnosti korisnika fizikalna terapija pruža se:
 - korisnicima prvog stupnja usluge osigurava se uključivanje u grupne vježbe jedan puta tjedno
 - korisnicima drugog stupnja usluge osiguravaju se individualne vježbe s korisnikom jednom u dva tjedna te grupne vježbe jedan puta tjedno
 - korisnicima trećeg stupnja usluge osiguravaju se individualne vježbe dva puta tjedno.
- (3) Fizikalnu terapiju iz stavka 1. i 2. ovoga članka provodi fizioterapeut.
- (4) Fizikalna terapija za korisnike smještaja u obiteljskom domu osigurava se ako ju nije moguće osigurati u zdravstvenoj ustanovi.

Članak 176.

- (1) Socijalni rad za korisnike smještaja i boravka uključuje: prihvata i upoznavanje korisnika s novom sredinom, te pomoć pri uključivanju, praćenje razdoblja adaptacije, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, suradnja s obitelji korisnika, savjetodavni rad i podrška korisniku i članovima obitelji, organiziranje i suradnja u organiziranju aktivnog provođenja vremena korisnika, rad sa stručnim i pomoćnim radnicima koji dolaze u kontakt s korisnicima u cilju učenja o specifičnostima rada i ophođenja sa starijim osobama, prikupljanje dokumentacije vezane za prijam, vođenje evidencije i davanje izvješća o korisnicima.
- (2) Socijalni rad iz stavka 1. ovoga članka provodi socijalni radnik.

Članak 177.

- (1) Aktivno provođenje vremena za korisnike smještaja i boravka uključuje: aktivnosti za poboljšanje funkcionalnih sposobnosti, sportske i rekreacijske aktivnosti primjerene dobi, kreativne radionice, prigodne kulturne programe, odlaske u kazalište, kino, na izlet, posjet kulturnim događajima, prigodna druženja s korisnicima drugih pružatelja usluga, prigodna druženja s pripadnicima mlađe generacije i dr.
- (2) Ovisno o funkcionalnoj sposobnosti korisnika aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti osiguravaju se:
 - korisnicima prvog stupnja usluge organizira se aktivno provođenje vremena u skladu s njihovim željama pri čemu se očekuje da se samostalno uključuju u ponuđene sadržaje
 - korisnicima drugog stupnja usluge organizira se pripomoć pri uključivanju u različite aktivnosti (pripomoć u dolasku, odlasku i dr.)
 - korisnicima trećeg i četvrtog stupnja osigurava se uključivanje u prilagođene sadržaje aktivnog provođenja vremena uz pomoć i nadzor stručnog osoblja ako to dozvoljavaju zdravstvene mogućnosti korisnika.
- (3) Aktivno provođenje vremena iz stavka 1. i 2. ovoga članka provodi stručni suradnik terapeut, ili stručni suradnik terapeut u obiteljskom domu.

Članak 178.

- (1) Organiziranje prehrane u kući korisnika obuhvaća: nabavu i dostavu gotovih obroka u kuću.
- (2) Organiziranje prehrane u kući korisnika iz stavka 1. ovoga članka provodi dostavljač obroka.

Članak 179.

- (1) Obavljanje kućnih poslova u kući korisnika obuhvaća: nabavu živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa, pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organiziranje pranja i glačanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština.
- (2) Obavljanje kućnih poslova u kući korisnika iz stavka 1. ovoga članka provodi gerontodomaćica.

Članak 180.

- (1) Održavanje osobne higijene u kući korisnika obuhvaća: pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba.
- (2) Održavanje osobne higijene u kući korisnika iz stavka 1. ovoga članka provodi gerontodomaćica.

Članak 181.

- (1) Zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba obuhvaća: uređenje okućnice (košnja trave uže okućnice, čišćenje snijega i sl.), tehničke poslove (cijepanje drva, obavljanje sitnih popravaka u kući koji ne zahtijevaju

specifična stručna znanja i sl.), pratnju pri nužnim izlascima iz kuće (liječnički pregled i dr.).

(2) Zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba iz stavka 1. ovoga članka provodi pomoćni radnik.

Članak 182.

(1) Aktivnosti podrške u organiziranom stanovanju mogu uključivati: spremanje i čišćenje stana, te obavljanje drugih kućanskih poslova, obavljanje poslova nabavke i kupovine, pranje i glačanje rublja, pomoć u pripremanju obroka ili dostava gotovih obroka, njega i održavanje osobne higijene, briga o zdravlju, fizikalna terapija, usluge socijalnog rada i radne aktivnosti, organiziranje prijevoza, te druge usluge kojima se zadovoljavaju potrebe starijih osoba (frizer, pediker i sl.).

(2) Aktivnosti podrške u organiziranom stanovanju iz stavka 1. ovoga članka pružatelj usluga može povjeriti ovlaštenim pravnim ili fizičkim osobama ili ih osigurati na drugi način.

Članak 183.

(1) Pojedine aktivnosti iz članka 172. ovoga Pravilnika koje se pružaju u okviru usluge pomoći u kući provode se u sljedećem vremenskom mjerilu po jedinici pružene aktivnosti:

- organiziranje prehrane u kući korisnika pruža se 15 minuta
- obavljanje kućnih poslova u kući korisnika pruža se 60 minuta
- održavanje osobne higijene u kući korisnika pruža se 60 minuta
- uređenje okućnice i tehnički poslovi u kući korisnika pruža se 60 minuta.

(2) Iznimno, sukladno individualnim potrebama korisnika, pružatelj usluge u provedbi pojedine aktivnosti može odstupiti najviše 30% od vremenskog mjerila propisanog stavkom 1. ovoga članka.

3.5.2. Posebni uvjeti prostora

Članak 184.

(1) *(Brisan.)*

(2) Spavaonica za korisnike prvog stupnja usluge može imati najviše četiri ležaja, a površina spavaonice treba iznositi najmanje 6 m² po korisniku.

(3) Spavaonica za korisnike drugog i trećeg stupnja usluge može imati najviše tri ležaja, a površina spavaonice treba biti najmanje 7 m² po korisniku.

(4) Pružatelj usluge mora osigurati prostoriju za medicinsku sestru.

(5) Blagovaonica može imati jednu ili više prostorija sa stolovima i stolicama koje omogućavaju istovremeno blagovanje za najmanje 50% korisnika prvog i drugog stupnja usluge.

(6) Površina blagovaonice treba iznositi najmanje 1 m² po korisniku prvog i drugog stupnja usluge.

(7) Uz blagovaonicu je potrebno osigurati sanitarni čvor.

(8) Na svakoj etaži potrebno je osigurati zajedničku prostoriju za obavljanje osobne higijene, ako pristup kupaonici nije osiguran uz svaku spavaonicu.

(9) Ukupna površina prostorija za dnevni odmor treba iznositi najmanje 1 m² po korisniku.

(10) Površina prostora za aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti treba iznositi 2 m² po korisniku, te treba omogućavati istovremeno sudjelovanje u aktivnostima za najmanje 30% korisnika. Ako pružatelj usluge nema odgovarajući prostor, za ovu namjenu može se koristiti prostor blagovaonice ili prostorija za dnevni odmor.

(11) *(Brisan.)*

(12) Na svakih 50 korisnika potrebno je osigurati 1 čajnu kuhinju.

(13) *(Brisan.)*

(14) Odredba stavka 1., 4., 7., 10., 12. i 14. ovoga članka ne odnosi se na pružanje usluga organiziranog stanovanja i usluga u obiteljskom domu.

Članak 185.

Za pružanje usluga osobama oboljelim od Alzheimerove demencije i drugih demencija (srednji/srednje teški stadij bolesti) potrebno je osigurati sljedeće uvjete:

- u jednoj smještajnoj jedinici može biti najviše 20 korisnika
- unutarnji i vanjski prostor zgrade mora omogućiti nesmetano i sigurno kretanje smještenih korisnika
- smještajna jedinica čini cjelinu koja se mora sastojati od spavaonice, blagovaonice, prostorije za dnevni odmor koja se ujedno može koristiti i za aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti, prostorija za održavanje osobne higijene, te prostora za radnike
- spavaonice mogu imati najviše dva ležaja, a površina spavaonice treba biti najmanje 7 m² po korisniku. Od ukupnog broja spavaonica najmanje dvije spavaonice trebaju biti jednokrevetne
- u jednoj smještajnoj jedinici treba osigurati najmanje 3 sanitarna čvora i najmanje 3 tuša
- ukupna površina prostorija za aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti treba iznositi najmanje 2 m² po korisniku

- vrata u smještajnoj jedinici trebaju biti izrađena od materijala koji sprječava mogućnosti od ozljeđivanja. Na zajedničkim prostorijama (prostorija za dnevni odmor, blagovaonica) u pravilu se ne ugrađuju vrata zbog lakšeg kretanja korisnika
- unutarnje uređenje mora osiguravati poticaje za orijentaciju.

Članak 186.

U okviru usluge smještaja iz članka 162. točke 1. i 2. ovoga Pravilnika i članka 163. točke 1. i 2. ovoga Pravilnika obroci se poslužuju na sljedeći način:

- korisnicima prvog i drugog stupnja usluge obroci se poslužuju u blagovaonici
- korisnicima trećeg i četvrtog stupnja usluge obroci se poslužuju u spavaonici i blagovaonici.

Članak 187.

- (1) Za pružanje usluga pomoći u kući pružatelj usluge obavezan je osigurati prostor za odlaganje radne odjeće i obuće radnika, prostor za odlaganje aparata, pribora i sredstava za pranje, čišćenje i dezinfekciju, prostor za čiste i nečiste posude za dostavu obroka.
- (2) Za provođenje aktivnosti organiziranja prehrane koja uključuje i pripremu obroka izvan stana/kuće korisnika potrebno je osigurati kuhinju, skladišni prostor i druge pomoćne prostorije sukladno važećim standardima.
- (3) Za provođenje aktivnosti pranja i glačanja rublja izvan stana/kuće korisnika potrebno je osigurati zasebne prostorije za odlaganje nečistog i čistog rublja, te prostor za pranje i glačanje rublja.

Članak 189.

- (1) Usluge organiziranog stanovanja u stambenim jedinicama iz članka 162. točke 6. ovoga Pravilnika mogu se pružati u svim stambenim jedinicama propisanim u članku 15. ovoga Pravilnika.
- (2) Stambena jedinica apartmanskog tipa sastoji se od funkcionalno povezanih prostorija (predprostor s garderobom, kupaonica sa zahodom s mogućnošću odjeljivanja, prostor kuhinje koji omogućuje objedovanje, spavaonica, prostor za dnevni odmor).
- (3) Spavaonica i prostor za dnevni odmor ili kuhinja i prostor za dnevni odmor mogu činiti jednu cjelinu s time da veličina prostora omogućava funkcionalnu podjelu.

3.5.3. Posebni uvjeti opreme

Članak 190.

- (1) Ležaj u spavaonici treba biti veličine 90 × 200 cm i visine 50 do 60 cm s razmakom između ležajeva najmanje 60 do 80 cm.
- (2) Ležajevi za korisnike trećeg stupnja usluge moraju biti s električnim mehanizmom za podizanje i spuštanje, te antidekubitalnim madracem ako to zahtijevaju zdravstvene indikacije. Mjesto postavljenja ležaja mora odgovarati zahtjevima njege. Razmak između ležajeva treba iznositi najmanje 120 cm.
- (3) Za pružanje usluga korisnicima trećeg stupnja potrebno je osigurati stolove za serviranje obroka u krevetu.
- (4) Za pružanje usluga korisnicima trećeg stupnja iznad kreveta potrebno je ugraditi hvataljke.
- (5) Spavaonice za korisnike trećeg stupnja potrebno je opremiti stolom i stolcem s rukohvatima te pomagalicama za pomoć pri kretanju ovisno o stupnju pokretnosti korisnika.
- (6) *(Brisan.)*
- (7) Prostorija za obavljanje osobne higijene za korisnike prvog, drugog i trećeg stupnja treba imati najmanje 1 sanitarni čvor prilagođen potrebama korisnika i 1 tuš na 10 korisnika, ako nije isto osigurano uz svaku spavaonicu.
- (8) Opremu zajedničke prostorije za obavljanje osobne higijene čini 1 kada kojoj je moguć pristup s tri strane ili 1 mobilna kada, kolica za prijevoz korisnika i dizalo za podizanje nepokretnih korisnika ili korisnika smanjene pokretljivosti.
- (9) U hodniku, kupaonici i sanitarnom čvoru trebaju se ugraditi rukohvati.
- (10) U spavaonice, kupaonice i sanitarne čvorove trebaju se ugraditi dojavni uređaji povezani s prostorijom za dežurstvo.
- (11) Opremu prostorije za medicinsku sestru treba činiti stol, stolac, ormar za odlaganje dokumentacije, sef za pohranjivanje psihofarmaka, stol za pregled, sterilizator, tlakomjer.
- (12) Za pružanje njege korisnicima, ovisno o vrsti usluge treba osigurati minimum opreme i pomagala za njegu korisnika kao što su: termofor, vrećice za led, irigator, posude za umivanje, bubrežaste zdjelice, posude za stavljanje obloga, veliki umivaonik za umivanje u krevetu, vaga, invalidska kolica, nosila, toplomjeri, plahte, pokrivači, gumirana plahta, čaše, hladnjak, posude za mokrenje, pljuvačnice, sušila za kosu, brijaći aparati, pregače od nepropusnog platna, sterilizator, kolica za njegu i previjanje, koševi za odlaganje nečistog rublja, koševi za odlaganje nečistih pelena i uložaka.
- (13) Opremu prostora za aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti čine stol, stolci, ormarići, te ostali

pribor.

(14) (*Brisan.*)

(15) Odredba stavka 8., 10. i 11. ovoga članka ne odnosi se na pružanje usluga organiziranog stanovanja i usluga u obiteljskom domu.

Članak 191.

Za osobe oboljele od Alzheimerove demencije i drugih demencija (srednji/srednje teški stadij bolesti), uz uvjete opreme iz članka 190. ovoga Pravilnika dodatno moraju biti zadovoljeni i sljedeći uvjeti:

- ležajevi iz članka 190. stavka 2. ovoga Pravilnika moraju biti postavljeni tako da omogućuju pristup s tri strane te moraju imati mogućnost podizanja zaštitne ograde
- prostorije trebaju biti opremljene namještajem koji treba biti ergonomski oblikovan i zaobljenih uglova
- didaktički materijal treba biti prilagođen potrebama korisnika
- na ulazu u smještajnu jedinicu potrebno je ugraditi sigurnosna vrata, te elektroničke uređaje koji omogućavaju sigurnost kretanja korisnika; dojavni alarm mora biti ugodan i prigrušen; prozori također trebaju imati sigurnosne brave za zatvaranje
- sve utičnice za struju potrebno je zaštititi.

Članak 192.

(1) Prostorije u kojima se pružaju usluge cjelodnevnog ili poludnevnog boravka trebaju biti opremljene dovoljnim brojem stolova i stolaca, policama za knjige, ormarićima, televizorom, glazbenim uređajem i društvenim igrama.

(2) Prostor za dnevni odmor korisnika treba biti opremljen s ležajevima za svakog korisnika na cjelodnevnom boravku.

(3) Prostor za održavanje osobne higijene treba biti opremljen sanitarnim čvorom, umivaonikom i tušem.

(4) U hodnicima, sanitarnom čvoru i kupaonici trebaju se ugraditi rukohvati.

(5) Prostor za odlaganje odjeće i obuće korisnika treba biti opremljen potrebnim brojem ormara s mogućnošću zaključavanja.

Članak 193.

(1) Prostorije namijenjene pripremi i organizaciji usluge pomoći u kući moraju biti opremljene na sljedeći način:

- prostor za odlaganje radne odjeće, obuće i drugih osobnih stvari radnika potrebno je opremiti ormarima, vješalicama i policama
 - prostorije za pripremanje i kuhanje hrane mora biti opremljena prema HACCP standardu, ako pružatelj usluge provodi ove aktivnosti
 - prostorija za pranje i glačanje rublja treba imati odgovarajuću opremu za pranje, sušenje i glačanje postelnog rublja i odjeće korisnika, prostor za odlaganje nečistog rublja treba imati spremnike, a prostor za odlaganje čistog rublja treba biti opremljen policama
 - prostor za odlaganje aparata, pribora i sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju, te prostor za čiste i nečiste posude za dostavu obroka treba biti opremljen ormarima ili policama
 - u prostoru pružatelja usluga pomoći u kući mora se osigurati minimum opreme i pomagala kao što su: termos posude s hermetičkim zatvaranjem za dostavu gotovih obroka u kuću, stolić za serviranje hrane u krevetu, prikladne vrećice za nabavu živežnih namirnica, posude za donošenje vode i pranje posuđa, higijenske posude za održavanje osobne higijene korisnika i sredstva za pranje i kupanje, sušila za kosu, pribor za češljanje i manikuru, aparate za brijanje, sklopive daske za glačanje rublja i glačala, usisavače, metle, higijenske rukavice i drugi pribor i sredstva za održavanje higijene prostorija, pranje rublja i posuđa.
- (2) U dogovoru s korisnikom, pružatelj usluge pomoći u kući koristi korisnikovu opremu i pomagala.
- (3) Za dostavu gotovih obroka korisniku pružatelj usluge mora osigurati dostavno vozilo.

3.5.4. Posebni uvjeti radnika

Članak 194.

Aktivnosti iz članka 172. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:

- socijalni radnik – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij socijalnog rada
- stručni suradnik terapeut – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij društvenog ili humanističkog usmjerenja, završen stručni studij radne terapije
- stručni suradnik terapeut u obiteljskom domu – srednjoškolsko obrazovanje ili stručni studij ili preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij iz odgovarajućeg područja
- glavna medicinska sestra – završen stručni studij sestrinstva
- medicinska sestra – završeno srednjoškolsko obrazovanje za medicinsku sestru/tehničara
- fizioterapeut – završeno srednjoškolsko obrazovanje za fizioterapeutske tehničara

- njegovateljica – završeno osnovnoškolsko obrazovanje i tečaj za njegu
- gerontodomačica – završeno osnovnoškolsko obrazovanje
- pomoćni radnik – završeno osnovnoškolsko obrazovanje.

Članak 195.

(Brisan.)

Članak 196.

(Brisan.)

3.6. Osobe ovisne o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti

3.6.1. Djelatnost i vrsta usluga

Članak 197.

(1) Djelatnost pružatelja usluga osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluga smještaja
2. usluga organiziranog stanovanja
3. usluga individualne psihosocijalne podrške
4. usluga grupne psihosocijalne podrške
5. usluga savjetovanja i pomaganja obitelji.

(2) Djelatnost pružatelja usluga osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti ostvaruje se pružanjem jedne ili više vrsta usluga iz stavka 1. ovog članka.

Članak 198.

(1) Usluge iz članka 197. stavka 1. točke 1., 2., 3. i 4. ovoga Pravilnika pružaju se odraslim osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti kojima je nakon medicinskog liječenja prema procjeni zdravstvene službe i mišljenja centra za socijalnu skrb potrebna psihosocijalna rehabilitacija prema utvrđenom programu u svrhu društvene reintegracije rehabilitirane osobe.

(2) Usluga iz članka 197. stavka 1. točke 5. ovoga Pravilnika pruža se odraslim osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti kojima je potrebno savjetovanje i informiranje o mogućnostima medicinskog ili drugog oblika liječenja ovisnosti.

(3) Usluge iz članka 197. stavka 1. točke 1., 3., 4. i 5. ovoga Pravilnika mogu se pod uvjetima iz stavka 1. i 2. ovog članka pružati i djeci ovisnoj o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti s navršenih 16 i više godina.

Članak 199.

Usluge iz članka 197. ovoga Pravilnika pružaju se kao usluge u terapijskoj zajednici, a mogu ih pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i druga pravna osoba.

Članak 200.

Centar za pružanje usluga u zajednici iz članka 63. ovoga Pravilnika osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti u pravilu pruža usluge iz članka 197. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Pravilnika, a iznimno može pružati i usluge iz članka 197. točke 1. ovoga Pravilnika.

Članak 201.

(1) Intenzitet pružanja usluga osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti na smještaju i organiziranom stanovanju ovisi o potrebama korisnika utvrđenih programom rehabilitacije, odnosno o stupnju sposobnosti kontrole nad vlastitim ponašanjem i stupnju društvene funkcionalnosti.

(2) Prvi stupanj usluge pruža se nakon medicinskog liječenja osobama čija je sposobnost kontrole nad vlastitim ponašanjem znatno smanjena i čija je društvena funkcionalnost na niskoj razini.

(3) Drugi stupanj usluge pruža se osobama koje su kroz prvi stupanj usluge postigle povećanje sposobnosti kontrole nad vlastitim ponašanjem i viši stupanj društvene funkcionalnosti.

(4) Prvi stupanj usluge pruža se u pravilu u okviru usluge smještaja, a drugi stupanj u okviru usluge organiziranog stanovanja.

Članak 202.

(1) Usluga smještaja odraslim osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti pružaju se dok postoje razlozi za uključivanjem korisnika u programe rehabilitacije, u prvom stupnju usluge u

pravilu do 2 godine, te u drugom stupnju usluge do 1 godine.

(2) Usluga smještaja djeci ovisnoj o alkoholu i drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti pružaju se dok postoje razlozi za uključivanjem korisnika u programe rehabilitacije, u prvom stupnju usluge u pravilu do 1 godine.

(3) Usluga organiziranog stanovanja odraslim osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti pružaju se dok postoje razlozi za uključivanjem korisnika u programe rehabilitacije, u drugom stupnju usluge u pravilu do 1 godine.

Članak 203.

Usluge savjetovanja i pomaganja obitelji osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti i članovima njihove obitelji pružaju se u trajanju od najdulje 5 tjedana, pri čemu ne više od 60 minuta tjedno.

Članak 204.

Usluge za osobe ovisne o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti mogu obuhvaćati sljedeće aktivnosti: socijalni rad, psihosocijalni tretman, aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti, te brigu o zdravlju.

Članak 205.

(Brisan.)

Članak 206.

(1) Psihosocijalni tretman za korisnike smještaja i organiziranog stanovanja uključuje: individualnu dijagnostičku obradu i izradu individualnog programa rada s korisnikom, stručnu pomoć pri uključivanju korisnika u program, praćenje nad provođenjem svih aktivnosti u okviru programa rehabilitacije, pomoć pri rješavanju kriznih stanja, psihološko osnaživanje korisnika, individualni i grupni terapijski rad s korisnicima, suradnja i savjetovani rad s obitelji korisnika tijekom provedbe programa, osiguravanje pružanja usluga psihoterapije, suradnja sa zavodom za zapošljavanje, te socijalnim, zdravstvenim i drugim ustanovama radi uključivanja korisnika u društvenu sredinu.

(2) Psihosocijalni tretman za korisnike psihosocijalne podrške te savjetovanja i pomaganja obitelji uključuje: savjetovanje i informiranje ovisnika i obitelji prije uključivanja u program psihosocijalne rehabilitacije, utvrđivanje motivacije ovisnika, prikupljanje dokumentacije i procjenu ovisnika i obitelji prije prijema, pripremu korisnika za prijem, psihološko osnaživanje korisnika u svrhu održavanja stabilne apstinencije putem individualnog i grupnog terapijskog rada s korisnicima, podršku u resocijalizaciji, te pomoć pri rješavanju kriznih stanja.

(3) Psihosocijalni tretman iz stavka 1. i 2. ovoga članka provode socijalni pedagog, psiholog, ili socijalni radnik.

Članak 207.

(1) Aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti uključuje: razvijanje i održavanje radnih navika i odgovornosti, osposobljavanje za rad i usvajanje novih vještina i znanja, poticanje samoinicijative, aktivno provođenje vremena, sportske, kulturne, zabavne i druge društvene aktivnosti, te praćenje nad provođenjem svih aktivnosti u okviru programa rehabilitacije.

(2) Aktivno provođenje vremena i radne aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi asistent u terapijskoj zajednici.

Članak 208.

(1) Briga o zdravlju za korisnike smještaja uključuje: praćenje općeg zdravstvenog stanja korisnika (tjelesnog i psihičkog), organiziranje specijalističkih pregleda, nadzor nad pravilnim distribuiranjem i uzimanjem lijekova, vođenje propisane dokumentacije, edukaciju ovisnika radi prevencije recidiva i sprečavanja zaraznih bolesti.

(2) Brigu o zdravlju iz stavka 1. ovoga članka provodi liječnik-psihijatar.

Članak 209.

Korisnici usluga iz članka 197. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Pravilnika pripremaju obroke i održavaju higijenu prostora, odjeće i obuće uz nadzor zaposlenih radnika. U sklopu usluge osiguravaju se namirnice potrebne za prikladnu prehranu korisnika, sredstava za pranje i čišćenje prostora, odjeće i obuće.

Članak 210.

(1) Usluge individualne ili grupne psihosocijalne podrške osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti pružaju se u pravilu do 1 godine.

(2) Usluge iz stavka 1. ovog članka pružaju se u trajanju od 90 minuta po jedinici usluge.

(3) Usluga grupne psihosocijalne podrške provodi se s grupom od 5 do 15 korisnika.

3.6.2. Posebni uvjeti prostora

Članak 211.

- (1) Pružatelj usluga osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti usluge može pružati u jednoj ili više zgrada koje udovoljavaju zajedničkim uvjetima prostora propisanim ovim Pravilnikom, pri čemu u jednoj zgradi ne može biti smješteno više od 30 korisnika.
- (2) Iznimno u jednoj zgradi može biti smješteno i više od 30 korisnika ako se zgrada može podijeliti na način da se za svakih 30 korisnika osigura zaseban prostor za stanovanje, dnevni odmor, prostorije sanitarnog čvora i kupaonice i blagovaonice.
- (3) Lokacija zgrade može biti u naselju ili izvan njega.
- (4) Ako se usluge pružaju osobama ovisnim o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti kod kojih je prisutna i druga bolest, mentalno oštećenje ili trudnoća, zgrada mora biti u naselju ili njegovoj blizini radi omogućavanja korištenja usluga ustanova zdravstva i drugih djelatnosti, ovisno o potrebama korisnika.
- (5) Zgrada mora imati minimalno jedan sanitarni čvor i tuš na 10 korisnika.
- (6) U zgradi je potrebno osigurati prostor u kojoj će korisnici sami obavljati poslove pranja, sušenja i glačanja osobnog i postelnog rublja.

3.6.3. Posebni uvjeti opreme

Članak 212.

U jednoj spavaonici (površine najmanje 4 m² po korisniku) može biti najviše 8 ležajeva, koji mogu biti postavljeni jedan iznad drugog, a u spavaonici u kojoj su smješteni ovisnici kod kojih je prisutna i druga bolest, mentalno oštećenje ili trudnoća, može biti najviše 4 ležaja.

3.6.4. Posebni uvjeti radnika

Članak 213.

Aktivnosti iz članka 204. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:

- socijalni radnik – završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij socijalnog rada
- socijalni pedagog – završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij socijalne pedagogije
- psiholog – završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij«.
- asistent u terapijskoj zajednici – srednjoškolsko obrazovanje sa završenom edukacijom za rad s ovisnicima
- liječnik-psihijatar – završen studij medicine i specijalizacija iz psihijatrije.

Članak 214.

- (1) Poslove aktivnog provođenja vremena i radnih aktivnosti mogu obavljati rehabilitirani ovisnici koji zadovoljavaju uvjete iz članka 213. ovoga Pravilnika.
- (2) Pružatelj usluga smještaja mora osigurati stalnu prisutnost (dežurstvo) najmanje jednog radnika.

3.7. Skrb o žrtvama nasilja u obitelji i žrtvama trgovanja ljudima

3.7.1. Djelatnost i vrsta usluga

Članak 215.

Djelatnost pružatelja usluga za žrtve nasilja u obitelji ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluge smještaja
2. usluge savjetovanja i pomaganja.

Članak 216.

Djelatnost pružatelja usluga za žrtve trgovanja ljudima ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluge smještaja odraslim osobama žrtvama trgovanja ljudima
2. usluge smještaja djeci žrtvama trgovanja ljudima.

Članak 217.

- (1) Usluge iz članka 215. ovoga Pravilnika pružaju se osobama kojima je zbog tjelesnog, psihičkog, spolnog ili ekonomskog nasilja ugrožen život, te narušen vlastiti integritet i sloboda.

(2) Djelatnost pružatelja usluga za žrtve nasilja u obitelji ostvaruje se pružanjem jedne ili obje usluge iz članka 215. ovoga Pravilnika.

Članak 218.

Djelatnost pružatelja usluga za žrtve trgovanja ljudima ostvaruje se pružanjem jedne vrste usluga iz članka 216. ovoga Pravilnika odraslim osobama odnosno djeci koja su od nadležnih tijela identificirana žrtvama trgovanja ljudima.

Članak 219.

Usluge iz članka 215. ovoga Pravilnika pružaju se kao usluge u skloništima za žrtve nasilja u obitelji, a mogu ih pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i druga pravna osoba.

Članak 220.

(1) Usluge iz članka 216. točka 1. ovoga Pravilnika pružaju se kao usluge u skloništima za odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima.

(2) Usluge iz članka 216. točka 2. ovoga Pravilnika pružaju se kao usluge u skloništima za djecu žrtve trgovanja ljudima.

(3) Usluge iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici i druga pravna osoba.

(4) Djeci žrtvama trgovanja ljudima usluga smještaja može se osigurati i kod pružatelja usluga koji pruža usluge iz članka 64. točke 1. ovoga Pravilnika i članka 89. točke 3. i 6. ovoga Pravilnika.

(5) U slučaju potrebe smještaja djeteta i odrasle osobe koja je roditelj ili druga osoba koja skrbi o djetetu, smjestit će se zajedno u skloništu za djecu žrtve trgovanja ljudima.

Članak 221.

Centar za pružanje usluga u zajednici iz članka 63. ovoga Pravilnika žrtvama nasilja u obitelji može pružati usluge iz članka 215. točke 2. ovoga Pravilnika.

Članak 222.

Usluga savjetovanja i pomaganja žrtvama nasilja u obitelji pruža se povremeno, prema potrebi korisnika i u okviru radnog vremena pružatelja usluge, u trajanju od 60 minuta za 1 uslugu.

Članak 223.

(1) Tijekom boravka u skloništu korisniku, žrtvi trgovanja ljudima treba omogućiti kontakt s nadležnim tijelima države porijekla radi povratka, kontakta s bližnjima i sl.

(2) Ako je žrtva nasilja u obitelji odnosno žrtva trgovanja ljudima na smještaju zajedno s djetetom, roditelj je obavezan brinuti o zadovoljavanju svakodnevnih životnih potreba svog djeteta.

Članak 224.

Usluge za žrtve nasilja u obitelji i žrtve trgovanja ljudima mogu obuhvaćati sljedeće aktivnosti: socijalnu pomoć i podršku, psihosocijalni tretman, podršku u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, opće savjetovanje i pomaganje, pravno savjetovanje i pomaganje.

Članak 225.

(1) Socijalna pomoć i podrška uključuje: prijem korisnika i upoznavanje korisnika s novom sredinom, prikupljanje osnovnih podataka i informacija o korisniku u svrhu izrade plana rada, organiziranje nabave prijeko potrebne odjeće i obuće, praćenje i podrška u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti, pomoć roditelju u pružanju odgovarajuće skrbi o djetetu; suradnja sa zavodom za zapošljavanje u svrhu aktivnog uključivanja žrtve nasilja u obitelji na tržište rada, te programe doškovanja ili prekvalifikacije, suradnja sa socijalnim, zdravstvenim i drugim ustanovama radi uključivanja žrtve nasilja u obitelji u društvenu sredinu; osiguravanje usluga prevođenja i tumačenja za žrtve trgovanja ljudima, suradnja sa ustanovama socijalne skrbi, te pravosudnim i drugim tijelima koja sudjeluju u postupku rješavanja sigurnog povratka žrtve trgovanja ljudima u državu podrijetla ili mjesto stanovanja.

(2) Socijalnu pomoć i podršku iz stavka 1. ovoga članka provodi socijalni radnik.

Članak 226.

(1) Psihosocijalni tretman uključuje: pomoć i podršku u svrhu prevladavanja traume, podizanja samopouzdanja i psihološkog osnaživanja, pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija.

(2) Psihosocijalni tretman iz stavka 1. ovoga članka provodi stručni savjetnik.

Članak 227.

- (1) Podrška u obavljanju svakodnevnih aktivnosti za odrasle osobe žrtve nasilja u obitelji i žrtve trgovanja ljudima uključuje: nadzor nad održavanjem osobne higijene i higijene prostora, nadzor nad pripremanjem obroka, organiziranje nabave potrebnih namirnica i sredstava za osobnu higijenu i higijenu prostora, organiziranje nabave prijeko potrebne odjeće i obuće, organiziranje liječničkih pregleda, nadzor nad pravodobnim odlaskom liječniku, te uzimanjem propisanih lijekova.
- (2) Podrška u obavljanju svakodnevnih aktivnosti za djecu žrtve trgovanja ljudima uključuje: nadzor, pomoć ili održavanje osobne higijene, pomoć u presvlačenju, održavanje higijene prostora, pripremanje obroka i po potrebi hranjenje djeteta, nabava prijeko potrebnih namirnica i sredstava za osobnu higijenu i higijenu prostora, organiziranje nabave prijeko potrebne odjeće i obuće, organiziranje liječničkih pregleda, pratnja pri odlasku liječniku, te uzimanje propisanih lijekova.
- (3) Podršku u obavljanju svakodnevnih aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka provode stručni savjetnik i asistent u skloništu.

Članak 228.

- (1) Opće savjetovanje i pomaganje uključuje: pomoć korisniku u prevladavanju nedaća i teškoća u vezi s uključivanjem u svakodnevni život zbog nepovoljnih okolnosti u obitelji.
- (2) Opće savjetovanje i pomaganje iz stavka 1. ovoga članka provodi stručni savjetnik.

Članak 229.

- (1) Pravno savjetovanje i pomaganje uključuje: pružanje opće pravnih informacija i savjeta žrtvama nasilja u obitelji, praćenje tijeka postupka pred pravosudnim tijelima, podnošenje žalbi, tužbi te zastupanje korisnika u postupku pred pravosudnim tijelima.
- (2) Pravno savjetovanje i pomaganje iz stavka 1. ovoga članka provodi pravni savjetnik.

3.7.2. Posebni uvjeti u pogledu prostora

Članak 230.

- (1) Zgrada za smještaj korisnika u pravilu treba imati dva izlaza, a na ulazu treba imati postavljen video nadzor. Prostor u kojem se pružaju usluge mora imati kuhinju, spavaonice, prostor za dnevni odmor, sanitarni čvor, kupaonicu, poseban prostor za sušenje i glačanje rublja, te radnu prostoriju za stručne radnike.
- (2) Spavaonice mogu imati najviše 4 ležaja, a iznimno i više, ako se radi o višečlanoj obitelji.
- (3) Površina spavaonice treba iznositi najmanje 5 m² po osobi, a 3 m² za djecu jasličke i predškolske dobi.
- (4) Zgrada mora imati prostoriju za individualni ili grupni rad sa osobama u tretmanu.

3.7.3. Posebni uvjeti u pogledu opreme

Članak 231.

- (1) U prostoru pružatelja usluge potrebno je osigurati odgovarajuće tehničke uređaje i sredstava za rad u funkciji pranja i čišćenja te pripreme obroka.
- (2) Ležajevi u spavaonicama moraju biti prilagođeni uzrastu korisnika: širine 70-90 cm, duljine 150-200 cm i visine 40-60 cm, osim za djecu jasličke dobi, koji su standardizirane veličine i imaju zaštitne stranice.
- (3) Razmak između ležajeva mora biti najmanje 60 cm.
- (4) U spavaonici djece školske dobi potrebno je osigurati radni stol i stolicu.
- (5) Prostoriju za dnevni odmor potrebno je opremiti: stolovima, stolicama s naslonom, foteljama, policama i ormarima za knjige i igračke, TV-prijemnikom, priborom za društvene igre, didaktičkim materijalom i dr.
- (6) U prostoru za boravak djece jasličke dobi (do 3 g.) potrebno je osigurati stolove za prematanje djece, kuhala ili sterilizatore.
- (7) Prostor terase i/ili igralište potrebno je opremiti, sukladno dobi djece, opremom i spravama za igru, te na primjeren način zaštititi ograndom.

3.7.4. Posebni uvjeti stručnih radnika

Članak 232.

Aktivnosti iz članka 224. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete: – socijalni radnik – završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij socijalnog rada – asistent u skloništu – završeno srednjoškolsko obrazovanje s izobrazbom iz područja, rada sa žrtvama nasilja u obitelji, odnosno s izobrazbom iz područja rada sa žrtvama trgovanja ljudima

– stručni savjetnik – završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij psihologije, socijalne pedagogije, edukacijske rehabilitacije
– pravni savjetnik – završen preddiplomski ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij prava.

Članak 233.

Ako se na ulaz pružatelja usluga ne može postaviti video nadzor, pružatelj usluga mora osigurati čuvanje zgrade na drugi način.

3.8. Beskućnici i odrasle osobe koje se zateknu izvan mjesta prebivališta ili boravišta

3.8.1. Djelatnost i vrsta usluga

Članak 234.

(1) Djelatnost pružatelja usluga za beskućnike i odrasle osobe koje se zateknu izvan mjesta prebivališta ili boravišta, odnosno koje nemaju prebivališta ili boravišta i nisu u stanju brinuti se o sebi (u daljnjem tekstu: odrasle osobe) ostvaruje se pružanjem sljedećih vrsta usluga:

1. usluga smještaja u prihvatilištu
2. usluga smještaja u prenoćištu
3. usluga poludnevnog boravka.

(2) Djelatnost pružatelja usluga za beskućnike i odrasle osobe ostvaruje se pružanjem jedne ili više vrsta usluga iz stavka 1. ovog članka.

Članak 235.

(1) Usluge iz članka 234. ovoga Pravilnika pružaju se kao usluge u prihvatilištu, prenoćištu ili dnevnom centru za beskućnike, a mogu ih pružati dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, druga pravna osoba i obrtnik.

(2) Prihvatilište pruža usluge iz članka 234. točke 1. ovoga Pravilnika, a može pružati i usluge iz članka 234. točke 3. ovoga Pravilnika.

(3) Prenocište pruža usluge iz članka 234. točke 2. ovoga Pravilnika, a može pružati i usluge iz članka 234. točke 3. ovoga Pravilnika.

(4) Dnevni centar za beskućnike pruža usluge iz članka 234. točke 3. ovoga Pravilnika.

Članak 236.

Centar za pružanje usluga u zajednici iz članka 63. ovoga Pravilnika beskućnicima i odraslim osobama koje se zateknu izvan mjesta prebivališta ili boravišta odnosno koje nemaju prebivalište ili boravište i nisu u stanju brinuti se o sebi u pravilu pruža usluge iz članka 234. točke 3. ovoga Pravilnika, a iznimno može pružati i usluge iz članka 234. točke 2. ovoga Pravilnika.

Članak 237.

Prihvatilište i prenoćište osobama iz članka 234. ovoga Pravilnika može pružati usluge u stanu ili kući namijenjenoj manjoj skupini osoba.

Članak 238.

(1) Usluga iz članka 234. stavka 1. točka 1. ovoga Pravilnika pruža se tijekom 24 sata dnevno, a usluga iz članka 234. stavka 1. točka 2. ovoga Pravilnika pruža se 12 sati dnevno u ljetnom razdoblju te 15 sati dnevno u zimskom razdoblju.

(2) Usluga iz članka 234. stavka 1. točka 3. ovoga Pravilnika pruža se kao poludnevni boravak u trajanju od četiri do šest sati dnevno.

Članak 239.

(1) Usluge smještaja pružaju se u prihvatilištu i prenoćištu za najviše 150 korisnika.

(2) Usluge boravka pružaju se u prenoćištu i dnevnom centru za beskućnike za najviše 30 korisnika.

Članak 240.

Usluga boravka za beskućnike i odrasle osobe podrazumijeva uključivanje osoba u aktivnosti koje se unutar usluge boravka organiziraju, sukladno njihovim mogućnostima i interesima, radi uključivanja u svakodnevni život zajednice.

Članak 241.

Usluge za beskućnike i odrasle osobe mogu obuhvatiti sljedeće aktivnosti: socijalni rad, pomoć pri socijalnom uključivanju, te brigu o zdravlju i njegu.

Članak 242.

(1) Socijalni rad uključuje: prijem korisnika – upoznavanje s novom sredinom, stručnim osobljem, kućnim redom, obvezama i pravima korisnika; pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba; podrška u radno-okupacijskim aktivnostima; pomoć pri ishođenju osobnih dokumenata i ostvarivanja zdravstvene zaštite; pružanje stručne potpore za socijalno uključivanje ili reintegraciju – pomoć pri ostvarivanju prava iz sustava socijalne skrbi, pomoć pri zapošljavanju, stručni i savjetodavni rad, suradnja s obitelji korisnika, suradnja s nadležnim centrima za socijalnu skrb i ostalim nadležnim tijelima, izrada individualnog programa rada te davanje prijedloga za primjenu drugih oblika skrbi; individualni i grupni rad, priprema korisnika za izlazak te otklanjanje poteškoća u prilagodbi za druge oblike skrbi; vođenje evidencije i dokumentacije.

(2) Socijalni rad iz stavka 1. ovoga članka provodi socijalni radnik.

Članak 243.

(1) Pomoć pri socijalnom uključivanju uključuje: pružanje podrške i savjetovanje; prevencija rizičnih oblika ponašanja; podrška u razvijanju pozitivnih interesa i navika – higijenskih i radnih, poticanje razvijanja primjerenih oblika ponašanja; strukturiranje dnevnih aktivnosti, organiziranje radionica životnih vještina – psiholoških i socijalnih vještina te poticanje na usvajanje istih, organiziranje i provođenje kreativnih radionica te radno-okupacijskih aktivnosti; motiviranje za sudjelovanje u različitim aktivnostima, provođenje sportskih i rekreacijskih, edukacijskih, kulturnih, zabavnih i drugih aktivnosti u svrhu poboljšanja funkcionalnih sposobnosti korisnika; pomoć u zadovoljavanju svakodnevnih potreba i obavljanja svakodnevnih aktivnosti; pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, uspostava i održavanje socijalnih odnosa; pomoć pri zapošljavanju.

(2) Pomoć pri socijalnom uključivanju iz stavka 1. ovoga članka provodi stručni suradnik.

Članak 244.

(1) Briga o zdravlju i njega uključuje: praćenje općeg zdravstvenog stanja, edukaciju korisnika, osiguranje hitne medicinske pomoći, pružanje prve pomoći u okviru osposobljenosti medicinske sestre, pomoć pri nabavci lijekova, pomoć pri održavanju osobne higijene i druge usluge u cilju zaštite zdravlja korisnika.

(2) Brigu o zdravlju i njega iz stavka 1. ovoga članka provodi medicinska sestra.

Članak 245.

(1) U sklopu usluga iz članka 234. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Pravilnika korisniku se osigurava smještaj u sobama odvojenim za žene i muškarce, pomoć oko čišćenja sobe i održavanja osobne higijene, pranje i glačanje posteljnog rublja te pomoć u pranju i glačanju osobne odjeće.

(2) Odjevni predmeti, obuća te higijenske potrepštine korisniku se osiguravaju iz donacija. Odjeću i obuću te higijenske potrepštine koju nije moguće nabaviti iz donacija osigurava prihvatilište u skladu sa svojim mogućnostima.

3.8.2. Posebni uvjeti prostora

Članak 246.

(1) Spavaonice i prostorije za obavljanje osobne higijene moraju biti odvojene za žene i muškarce.

(2) Prostorija za obavljanje osobne higijene treba imati najmanje 1 sanitarni čvor i 1 tuš na 20 korisnika.

(3) U prihvatilištu i prenoćištu potrebno je osigurati prostoriju za odlaganje osobnih stvari korisnika s mogućnošću zaključavanja.

(4) U slučaju da prihvatilište ili prenoćište pruža uslugu smještaja u kući ili stanu, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 15., 16., 17., 18. i 19. ovog Pravilnika.

3.8.3. Posebni uvjeti opreme

Članak 247.

Ležajevi u spavaonici mogu biti postavljeni jedan iznad drugog, veličine najmanje 80 × 200 cm i visine 50 do 60 cm s razmakom između ležajeva najmanje 60 cm.

3.8.4. Posebni uvjeti radnika

Članak 248.

Aktivnosti iz članka 241. ovoga Pravilnika mogu pružati izvršitelji koji zadovoljavaju sljedeće minimalne uvjete:

- socijalni radnik – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij socijalnog rada
- stručni suradnik – završen preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij socijalnog rada, psihologije, pedagogije, edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i drugih društvenih znanosti
- medicinska sestra – završeno srednjoškolsko obrazovanje za medicinsku sestru/tehničara.

IV. NAČIN RADA POVJERENSTVA ZA ISPITIVANJE MINIMALNIH UVJETA ZA PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA

Članak 249.

- (1) Povjerenstvo iz članka 184. Zakona o socijalnoj skrbi čine pravnik i socijalni radnik ili drugi stručni radnici koji su ovim Pravilnikom propisani kao izvršitelji aktivnosti u okviru usluga.
- (2) U Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka može biti imenovana i osoba odgovarajuće struke potrebne za utvrđivanje uvjeta zaštite na radu, tehničkih, građevinskih, higijenskih i drugih uvjeta utvrđenih ovima Pravilnikom.
- (3) Članovi povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka moraju imati završen diplomski sveučilišni studij.

Članak 250.

O utvrđenom činjeničnom stanju povjerenstvo iz članka 249. ovoga Pravilnika sastavlja zapisnik sa zaključkom.

Članak 251.

- (1) Ako je očevidom utvrđeno da pružatelj usluge ne ispunjava neke od uvjeta propisanih Zakonom o socijalnoj skrbi i ovim Pravilnikom, povjerenstvo će zaključkom odrediti rok u kojemu je pružatelj usluge obavezan otkloniti nedostatke.
- (2) Pružatelj usluge obavezan je obavijestiti povjerenstvo o uklanjanju utvrđenih nedostataka, a povjerenstvo je dužno u roku 8 dana od dana obavijesti ponovno izvršiti očevid radi utvrđivanja tih okolnosti i o tome sastaviti dopunu zapisnika.

Članak 252.

Povjerenstvo je dužno u roku od 8 dana od dana obavljanja očevida dostaviti zapisnik ministarstvu nadležnom za poslove socijalne skrbi, odnosno jedinici područne (regionalne) samouprave u pisanom i elektroničkom obliku, radi donošenja rješenja.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 253.

Ispunjavanje minimalnih uvjeta propisanih ovim Pravilnikom predstavlja preduvjet za donošenje rješenja o ispunjavanju minimalnih uvjeta za pružanje socijalnih usluga (licencije) iz članka 185. stavka 1. Zakona o socijalnoj skrbi.

Članak 254.

Obiteljski dom koji danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika skrbi o djeci s teškoćama u razvoju, nastavit će i dalje skrbiti o njima sve dok postoji potreba za pružanjem usluge posljednjem smještenom djetetu s teškoćama u razvoju koji se danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika zatekao na smještaju u tom obiteljskom domu.

Članak 255.

- (1) Zatečeni radnici ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska koji danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika premašuju minimalni uvjet u pogledu potrebnog broja izvršitelja, i nadalje će obavljati poslove za koje imaju ugovor o radu, dok postoji potreba za obavljanjem tih poslova, a u slučaju prestanka potrebe za obavljanjem tih poslova ravnatelj ustanove dužan im je ponuditi izmjenu ugovora o radu za poslove za koje postoji potreba.
- (2) Zatečeni radnici ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska koji danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika ne udovoljavaju propisanim uvjetima stručne spreme za poslove koje obavljaju, i nadalje će obavljati poslove za koje imaju ugovor o radu, dok im ravnatelj ustanove ne ponudi izmjenu ugovora o radu za poslove za koje ispunjavaju uvjete.
- (3) Ravnatelj ustanove socijalne skrbi iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavezan je zatečenim radnicima u

slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ponuditi izmjenu ugovora o radu u roku osam dana od dana nastanka potrebe.

Članak 256.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući (»Narodne novine« broj 64/09) i Pravilnik o načinu pružanja usluga obiteljskog doma te uvjetima prostora, opreme, stručnih i drugih radnika (»Narodne novine« br. 52/10).

Članak 257.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu dan nakon objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

**PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O MINIMALNIM UVJETIMA ZA
PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA**

(Narodne novine, broj 66/15 od 15. 06. 2015.)

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 97.

Centar za rehabilitaciju koji danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika obavlja djelatnost obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom do 21. godine života, nastavit će s obavljanjem navedene djelatnosti dok traje potreba.

Članak 98.

(1) Ako je općim aktom o unutarnjem ustroju za koje je ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska i decentralizirani dom pribavio suglasnost osnivača utvrđen manji broj od zatečenog broja izvršitelja na određenim poslovima, ravnatelj ustanove dužan je zatečenim radnicima ponuditi izmjenu ugovora o radu za poslove za koje postoji potreba.

(2) Zatečeni radnici ustanova iz stavka 1. ovoga članka koji danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika ne udovoljavaju propisanim uvjetima stručne spreme za poslove koje obavljaju, i nadalje će obavljati poslove za koje imaju ugovor o radu, dok im ravnatelj ustanove ne ponudi izmjenu ugovora o radu za poslove za koje ispunjavaju uvjete.

(3) Ravnatelj ustanove socijalne skrbi iz stavka 1. i 2. ovoga članka obvezan je zatečenim radnicima u slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ponuditi izmjenu ugovora o radu u roku osam dana od dana nastanka potrebe.

(4) Zatečenim radnicima za čijim radom je prestala potreba, ravnatelj će ponuditi sporazumni prelazak u drugu ustanovu socijalne skrbi koja ima potrebe za njihovim radom, sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi.

(5) Ako nema mogućnosti za sporazumni prelazak radnika ili radnik odbije ponuđeni sporazum, zatečenim radnicima iz stavka 4. ovoga članka otkazat će se ugovor o radu sukladno odredbama zakona kojim se uređuju radni odnosi.

Članak 99.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

**PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O MINIMALNIM UVJETIMA ZA
PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA**

(Narodne novine, broj 56/20 od 13. 5. 2020.)

Katalog usluga socijalne skrbi

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Pružatelji socijalnih usluga obvezni su uskladiti se s uvjetima propisanim ovim Pravilnikom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 40.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

**PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O MINIMALNIM UVJETIMA ZA
PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA**

(Narodne novine, broj 28/2021. od 19. 3. 2021.)

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Pružatelji socijalnih usluga obvezni su uskladiti se s uvjetima propisanim ovim Pravilnikom u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 20.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.